

دنیا انرژی

فصلنامه بین المللی، خبری، آموزشی، تحلیلی و پژوهشی

شماره دوازدهم - تابستان ۹۴ - ۱۲۰۰۰ تومان www.opex.ir

گزارش اختصاصی دنیای انرژی از اهم فعالیتهای اتحادیه در سال ۹۴
"هیچ کاری نکنید" پیام اولین نشست اوپک در سال ۲۰۱۵
گزارش دنیای انرژی از کمیسیون های تخصصی اتحادیه
راهکارهای افزایش سهم بخش خصوصی در بازارهای بین المللی انرژی

اولویت های صادرات فرآورده های نفتی پس از تحریم

گفتگو با حسن خسرو جردی، علی مبینی دهکردی

سید حمید حسینی، ناصر سودانی، احمد صرامی،

نرسی قربان، مهدی اسبندیاری و امین خراسانی

معماران تجارت آفتاب

سومین تولیدکننده و صادرکننده قیر در سال ۹۳

www.mtaholding.com
bitumen@mtaholding.com

خدمات دریایی و بندری

مبشر نور دریا

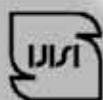
- * نگهداری و تخلیه و بارگیری کانتینرهای صادراتی و وارداتی و خطرناک
- * نگهداری کانتینرهای خالی خطوط کشتیرانی
- * استریپ کانتینر، استافینگ کالای صادراتی
- * ارائه خدمات به کالاهای پروژه ای
- * ارائه خدمات مهندسی و عمران
- * ارائه خدمات حمل و نقل
- * ارائه خدمات تخلیه و بارگیری و سوپروایزری شناورها

MOBASHER NOORDARYA

آدرس: بندرعباس - اسکله شهید رجایی - اراضی پشتیبانی - پایانه اختصاصی شرکت تعاونی مبشر نور دریا
تلفن: ۰۷۶۱-۴۵۱۴۱۵۷-۹ فکس: ۰۷۶۱-۴۵۱۴۱۶۰ کدپستی: ۷۹۱۷۱-۸۳۷۹۷

روان کارهای خودرویی و صنعتی کراپ

CROP IRAN ADVANCED LUBRICANTS

روغن ترمز | ضد یخ و ضد جوش | روغن موتور | روغن دنده (واسکازین) | روغن فرمان (هیدرولیک) | شیشه شوی خودرو

نشانی: تهران سهروردی شمالی خیابان توپچی شماره ۲۲ طبقه چهارم تلفن: ۸۸۷۶۸۴۱۶ - ۸۸۷۶۹۲۵۱ فاکس: ۸۸۷۳۸۲۷۶

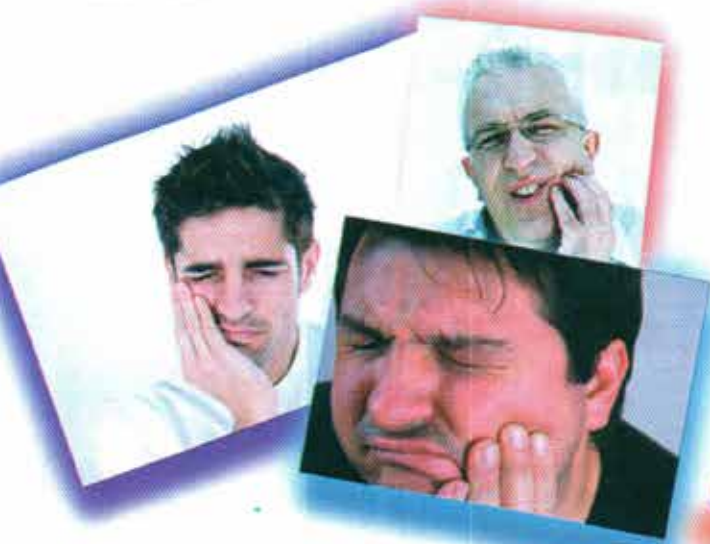
WWW.CROP.IR

قابل توجه کلیه شرکتهای عضو اتحادیه

نفت، گاز و پتروشیمی ایران

جهت برقراری بیمه عمر و حوادث و درمان تکمیلی بیمه البرز

فرصت در حال اتمام است. لطفاً تماس بگیرید!!

برز

شرکت سهامی بیمه البرز

نماینده امانی فر

کد ۴۸۲۷

تلفن:

۰۲۱-۶۶۹۷ ۵۵۷۹

۰۲۱-۶۶۴۰ ۴۵۸۹

دورنگار:

۰۲۱-۶۶۴۰ ۴۳۵۰

Site : www.Bimeh4827.com

www.reyhaneSabz.ir

Email : info@reyhaneSabz.ir

Sms : ۱۰۰۰۹۰۰۲۰۰۴۸۲۷

**بیمه درمان اختصاصی سرطان
برای اولین بار در کشور بصورت انفرادی**

**پرداخت کلیه هزینه های درمان سرطان
تا ۱.۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
با خرید این بیمه نامه تا پایان عمر
تحت پوشش بیمه سرطان قرار خواهید داشت**

صدور بیمه

عمر و سرمایه

حق بیمه براساس گروه سنی

جدول محاسبه حق بیمه، بیمه امید آفرین (بیمه سرطان) مبلغ حق بیمه (به ریال)

سن	مبلغ حق بیمه (به ریال)	مبلغ حق بیمه (به ریال)	مبلغ حق بیمه (به ریال)	مبلغ حق بیمه (به ریال)	مبلغ حق بیمه (به ریال)	مبلغ حق بیمه (به ریال)
۱-۱۰	۵۵۰.۰۰۰	۶۰۰.۰۰۰	۶۰۰.۰۰۰	۶۵۰.۰۰۰	۷۰۰.۰۰۰	۸۰۰.۰۰۰
۱۱-۲۰	۷۰۰.۰۰۰	۷۶۰.۰۰۰	۷۵۰.۰۰۰	۸۲۰.۰۰۰	۹۰۰.۰۰۰	۱.۲۰۰.۰۰۰
۲۱-۲۵	۹۰۰.۰۰۰	۱.۰۱۰.۰۰۰	۹۷۰.۰۰۰	۱.۱۰۰.۰۰۰	۱.۲۰۰.۰۰۰	۱.۴۰۰.۰۰۰
۲۶-۳۰	۱.۲۰۰.۰۰۰	۱.۳۵۰.۰۰۰	۱.۳۰۰.۰۰۰	۱.۴۶۰.۰۰۰	۱.۶۰۰.۰۰۰	۱.۸۰۰.۰۰۰
۳۱-۳۵	۱.۵۰۰.۰۰۰	۱.۷۰۰.۰۰۰	۱.۶۵۰.۰۰۰	۱.۸۲۰.۰۰۰	۲.۰۰۰.۰۰۰	۲.۲۵۰.۰۰۰
۳۶-۴۰	۱.۹۰۰.۰۰۰	۲.۱۱۰.۰۰۰	۲.۱۰۰.۰۰۰	۲.۲۷۰.۰۰۰	۲.۵۰۰.۰۰۰	۲.۸۵۰.۰۰۰
۴۱-۴۵	۲.۳۰۰.۰۰۰	۲.۵۵۰.۰۰۰	۲.۵۰۰.۰۰۰	۲.۷۳۰.۰۰۰	۳.۰۰۰.۰۰۰	۳.۴۰۰.۰۰۰
۴۶-۵۰	۲.۸۰۰.۰۰۰	۳.۱۱۰.۰۰۰	۳.۰۰۰.۰۰۰	۳.۳۷۰.۰۰۰	۳.۷۰۰.۰۰۰	۴.۲۰۰.۰۰۰
۵۱-۵۵	۳.۳۰۰.۰۰۰	۳.۷۰۰.۰۰۰	۳.۶۰۰.۰۰۰	۴.۰۰۰.۰۰۰	۴.۴۰۰.۰۰۰	۵.۰۰۰.۰۰۰
۵۶-۶۰	۳.۸۰۰.۰۰۰	۴.۲۱۰.۰۰۰	۴.۱۰۰.۰۰۰	۴.۵۵۰.۰۰۰	۵.۰۰۰.۰۰۰	۵.۶۵۰.۰۰۰

نشانی: تهران، خیابان حافظ، بین طالقانی و رشت، ساختمان شماره ۳۶۶، طبقه ۵، واحد ۵۰۵

G o h a r S a f a K a r k a s
w w w . g s k o i l . c o m

محصولات کارخانه

۱. روغن پایه SN150 - SN500

۲. انواع روغن موتورهای بنزینی و دیزلی در سطوح کیفیت :

SC/CC40 - SC/CC50 - SE/CC20W50 - SG/CC20W50 - SJ/CF15W40
SL/CF20W50 - CD40 - CD50 - CF/4 15W40 - CH/4 15W40

۳. انواع روغنهای صنعتی

۴. ضدیخ موتورهای بنزینی و دیزلی

۵. انواع گلايکول (MEG - DEG)

۶. حلال Solvesso100-150

۷. انواع حلالهای شیمیایی

۸. انواع حلالهای سفارشی

بزودی پالایشگاه تولید روغن پایه گروه ۲ پلاس با
حداکثر رنگ ۵/۰ و نقطه اشتعال حداقل ۲۴۰ درجه
سانتیگراد در این مجموعه راه اندازی می گردد.

صنایع تولیدی گوهر صفا کرکس
تولیدکننده انواع روانکار، حلالهای سفارشی و ضدیخ

کارخانه و دفتر مرکزی : جاده قدیم نطنز - اصفهان
منطقه صنعتی طرقرود، کیلومتر ۳ جاده کشه

تلفن : ۰۳۱ ۵۴۳۳ ۳۳۷۴ ۰۳۱ ۵۴۳۳ ۰۳۵۸
۰۳۱ ۵۴۳۳ ۰۳۵۹ ۰۳۱ ۵۴۳۳ ۲۴۸۰

دفتر تهران : میدان جهاد (فاطمی)، خیابان جویبار، شماره ۳۴، واحد ۳۲

تلفن : ۸۸۹۶ ۲۳۰۰ : website : www.gskoil.com

Email : info@gskoil.com ۸۸۹۶ ۴۰۹۰

Success is not accident!

RAHYAR GOSTAR NOVIN

No.18, 10 th St, Hasan Seif Ave,
Sanat Sq, Tehran - Iran.

Factory: 8th St, 2nd west St, Heidarieh
industrial village, 10 Km, Zanjan,
Takestan.
TELEPHONE

+98 (21) 88378944
88378951
88378957
88378960
88378973
+98 (21) 88379140
info@rgn-co.com
www.rgn-co.com

FAX
E-MAIL
INTERNET

رهیار گستر نوین

دفتر مرکزی: تهران، شهرک غرب، میدان صنعت،
خیابان حسن سیف، خیابان دهم، پلاک ۱۸

کارخانه: تاکستان، کیلومتر ۱۰ زنجان، شهرک
صنعتی حیدریه، خیابان دوم غربی، خیابان هشتم

تلفن:

+98 (21) ۸۸۳۷۸۹۴۴
۸۸۳۷۸۹۵۱
۸۸۳۷۸۹۵۷
۸۸۳۷۸۹۶۰
۸۸۳۷۸۹۷۳
+98 (21) ۸۸۳۷۹۱۴۰
info@rgn-co.com
www.rgn-co.com

فکس:
ایمیل:
وب سایت:

شرکت آریا صنعت بهینه

روانکارهای
صنعتی و
موتوری
گریس
ضد یخ

تولید کننده
انواع

آدرس کارخانه: شهرک صنعتی اشتهارد، بلوار ابوریحان بیرونی
بلوار دکتر حسابی غربی، گلشن دوم، گلبن یکم، پلاک ۱۶۶
آدرس دفتر مرکزی: میدان ونک، خیابان ملاصدرا، خیابان شیراز شمالی
خیابان دانشور شرقی، پلاک ۲۸، واحد ۸

تلفن: ۰۲۱-۸۸۰۵۹۹۹۱-۳

نمابر: ۰۲۱-۸۸۶۱۶۰۴۹

www.arialubricants.ir

info@arialubricants.ir

شرکت کارگزاری مفید
Mofid Securities Co.

هوشمند و کارا در صنعت کارگزاری

➤ کارگزار برتر از سال ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۰

➤ کارگزار مؤسس بورس کالای ایران

➤ ۹/۹ میلیارد دلار ارزش معاملات سه سال اخیر

دفتر مرکزی شعبه بورس کالا

تهران، خیابان طالقانی، بعد از خیابان ولی عصر (عج)، جنب ساختمان بورس کالای ایران.

خیابان بندر انزلی، پلاک ۱۳

تلفن: ۰۲۱-۸۷۲۲۲ / نمابر: ۰۲۱-۸۷۲۲۷

Head Office in IME

No.13, Beside IME (Iran Mercantile Exchange) Building, Anzali St., Taleghani Ave., After Valiasr Cross, Tehran - IRAN

Tel: +9821- 87222 / Fax: +9821- 87227

www.mofidkala.com / info@emofid.com

شرکت
سمندراد

تولیدکننده

انواع روغن پایه

فلش ۱۷۰ درجه به بالا

جهت صادرات و فروش داخل

آدرس کارخانه: استان قزوین، بویین زهرا، فتح آباد

آدرس دفتر مرکزی: تهران خیابان ملاصدرا، خیابان شیراز شمالی، خیابان دانشور شرقی، پلاک ۲۶

www.samandradco.ir

تلفن: ۰۲۱-۸۸۶۲۸۰۱۴

info@samandradco.ir

تلفن همراه: ۰۹۱۰۲۲۶۱۷۶۰، ۰۹۱۰۹۷۵۳۴۲۱، ۰۹۱۰۹۷۵۳۴۲۹

شرکت کارگزاری بانک پاسارگاد (سهامی خاص)

اندیشه‌ها،
آنچه نیاز شماست

عضو گروه مالی بانک پاسارگاد

کارگزاری دارای رتبه «الف» در بین بورس های کالا و اوراق بهادار از سال ۱۳۸۹ تا کنون
پذیرش و انجام معاملات فرآورده های نفتی و پتروشیمی در بورس انرژی و کالا
پذیرش سهام شرکت های متقاضی جهت ورود به بورس اوراق بهادار و فرابورس
ارائه دهنده خدمات نوین آنلاین در بازار سرمایه

تهران، میدان آرژانتین، بلوار بهاران، خیابان ۲۳، شماره ۴
تلفن: ۴۲۳۹۲۰۰۰ فکس: ۸۸۴۸۰۲۵۲

PASARGAD BANK BROKERAGE CO. P.J.S.
www.pasargadbroker.com

بسم الله الرحمن الرحيم

دنیای انرژی / فصلنامه بین المللی، خبری، آموزشی، تحلیلی و پژوهشی

شماره دوازدهم، تابستان ۹۴

دکتر فرزاد گلچین؛

جلوگیری از خام فروشی نیاز اصلی صادرات در اقتصاد پساتحریم

۱۳

حسن خسروچردی؛

تبیین سیاست های مشخص برای دوران پساتحریم در بخش های تولید و تجارت الزامی است

۲۱

علی مبینی دهکردی؛

در حوزه دیپلماسی انرژی چندان موفق عمل نکردیم

۲۴

سید حمید حسینی؛

اقتصاد پساتحریم فرصتی مغتنم برای بخش خصوصی

۳۱

ناصر سودانی / نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس؛

سرمایه گذاری در انتقال گاز به سایر کشورها باید از طریق

۳۶

مشارکت بخش خصوصی صورت گیرد

مهدی اسپندیاری:

اشتهای جهانی برای بازار انرژی ایران

۳۰

پیامی که از نشست اوپک مخابره شد:

هیچ کاری نکنید!

۴۹

گزارش دنیای انرژی از اولین جلسه کمیسیون فرآورده‌های پارافینی

در سال ۹۴

۶۵

گزارش دنیای انرژی از اولین جلسه کمیسیون پتروشیمی، شیمیایی و گاز

در سال ۹۴

۷۳

گزارش دنیای انرژی از دومین جلسه کمیسیون فرآورده‌های روغنی

در سال ۹۴

۶۷

گزارش دنیای انرژی از دومین جلسه کمیسیون قیر

در سال ۹۴

۷۰

گزارش اختصاصی دنیای انرژی از عملکرد اتحادیه صادرکنندگان

فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران پیش از ارائه به مجمع سال ۹۴

۷۵

صاحب امتیاز: اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی

مدیر مسئول: دکتر سید حمید حسینی

شورای سیاست گذاری: مهدی اسپندیاری، احمد صرامی، نیما اسلامی،

محسن طارمیان

سر دبیر: رضا رضی

دبیر تحریریه: سید بهزاد اخلاقی

دبیر اجرایی: رضا عدالتی پور

مدیر هنری و صفحه‌آرا: فاطمه راد

همکاران تحریریه این شماره: مریم رضا زاده، دکتر نرسی قربان، امید

گلزاری، دکتر علیرضا سلطانی، متین کاکویی، علیرضا یزدانی، فریبا پازوکی،

مینو نوشاوند، احمد کاظم زاده، دکتر رسول شبیبی

نمونه خوانی: حمید کرم علی

عکس: صادق چناری

طرح جلد: امین عدالتی پور

چاپ: سیمرغ، خیابان دماوند - روبروی بیمارستان بوعلی - خیابان بخشی

فر - پاساژ دماوند - پلاک ۱ تلفن: ۷۷۵۹۶۰۷۹

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

آدرس نشریه: خیابان دکتر بهشتی، خیابان مفتاح شمالی، خیابان نقدی،

پلاک ۱۰، طبقه اول

تلفن: ۸۸۵۱۱۶۱۱ / فاکس: ۸۸۵۰۸۲۵۰

مقابله با فام خروشی و تغییر در نگارش قراردادهای نفتی لازمه اقتصاد پساتهریم ایران

من جزء افرادی هستم که باور دارند رفع تحریم‌های بین‌المللی می‌تواند صنایع نفت و گازی ایران را متحول کند. اما مسئله‌ای که باید در اقتصاد پساتهریم ایران در صنایع نفت و گاز مدنظر قرار داد برنامه ریزی و سیاست‌گذاری برای مقابله با خام‌فروشی گاز و چگونگی استفاده از سرمایه‌گذار خارجی در صنایع بالا دستی است.

در ارتباط با گاز به طور مشخص باید اذعان کرد که ارزش افزوده‌ای که ما از گاز می‌توانیم داشته باشیم بسیار بیشتر از فروش خام آن است. اما در مورد نفت مسئله واحد زیادی فرق می‌کند، قدرت چانه‌زنی شما در اوپک وابسته به میزان تولید شماست شما باید تولیدتان بالا باشد تا حرفی برای گفتن داشته باشید. از این رو من معتقدم باید خام‌فروشی در گاز را متوقف کنیم و گاز را جایگزین فرآورده‌های نفتی کنیم زیرا فروش نفت در بازارهای جهانی آسان‌تر است.

ضمن اینکه تزریق گاز به حوزه قدیمی نفتی این امکان را می‌دهد تا بتوانیم نفت بیشتری را استخراج کنیم. گاز را برای صنایع گازبر مانند پتروشیمی استفاده کنیم و در مرحله آخر اگر خواستیم و گاز بیشتری داشتیم به فکر صادرات باشیم. البته بازار هدف ما به ترتیب اولویت باید بازارهای همسایه، نظیر ترکیه و جنوب خلیج فارس و سپس جنوب اروپا باشد. بعد از گذر از تمامی این مراحل اگر گاز بیشتری مازاد بر برنامه ما وجود داشت با سرمایه‌های خارجی می‌توانیم بر روی ال. ان. جی‌ها فعالیت کنیم.

موضوع مهم دیگر در اقتصاد پساتهریم در صنایع نفت و گاز مقوله سرمایه‌گذار خارجی و نحوه مواجهه با آن است. در ابتدا باید تاکید کنم که سرمایه‌گذاری داخلی که طی سالهای دوران تحریم برای شرکت‌های داخلی انجام شده است با ورود سرمایه‌گذار خارجی از بین نخواهد رفت. بلکه با ورود شرکت‌ها و سرمایه‌های خارجی، شرکت‌های داخلی توانمند قادر به همکاری با طرف‌های خارجی هستند. طبعاً این موضوع شرکت‌های داخلی را به شرکت‌های موفق‌تر و بزرگ‌تر مبدل خواهد کرد.

حقیقت امر این است که زمانه عوض شده و دوره تحمیل قرارداد از طرف شرکت‌های خارجی به شرکت‌های ما گذشته است. در اقتصاد پساتهریم ایران سرمایه‌گذار خارجی منافع خود را در همکاری با یک گروه توانمند داخلی می‌بیند. زمانی که سرمایه‌ها و شرکت‌های خارجی وارد کشور شوند جذب شرکت‌ها و گروه‌هایی خواهند شد که در دوران تحریم تجربیات خوبی کسب کرده‌اند. اما آنچه باید در ارتباط با سرمایه‌گذار خارجی مدنظر قرار گیرد موضوع قراردادها است. مسئله‌ای که حتی پیش از تحریم‌ها نیز تا حد زیادی موجب نگرانی و نارضایتی سرمایه‌گذار خارجی شده بود. سرمایه‌گذار خارجی در بخش نفت و گاز علاقه‌مند مشارکت در تولید است که البته این مساله با قانون اساسی ما مطابقت ندارد.

از این منظر پیش از این قراردادهای ما با آنها بیشتر نمود خدما می‌داشته‌اند. همین مسئله سبب شد تا همکاری آن‌ها با ما محدود و کم‌رنگ شود.

باید توجه داشت که این مدل قراردادها سهم بسیار اندکی در بازار جهانی دارند و شرکت‌ها عموماً این گونه روند‌های تجاری را نمی‌پذیرند. در حالی که رقبا ما در منطقه قراردادهای جذاب‌تری را به سرمایه‌گذاران پیشنهاد می‌کنند.

فراموش نکنیم که صنایع نفت و گاز ایران حدود سی و سه سال است که با سرمایه‌گذاری عمده خارجی همکاری نداشته و در قراردادهای بیع متقابل شرکت‌های خارجی وارد بازار ایران می‌شدند و در مدت تعیین شده که حدوداً هفت یا هشت سال بود فعالیت می‌کردند و پس از آن از بازار خارج می‌شدند. بر این اساس به نظر می‌رسد بدون در نظر گرفتن مقوله تحریم‌ها بازار ما سرمایه‌گذار خارجی در پروژه‌های بلندمدت را به دلیل وجود مشکلات در قراردادها از دست داده است.

اما در مقطع فعلی، شرکت‌های خارجی رویکرد مثبتی به بازار ایران دارند و علاوه بر آن طرف ایرانی لزوم تجدید نظر در قراردادها را درک کرده است. آنچه مسلم است، کشورهای خارجی علاقه به حضور در بازاری دارند که دارای منابع عظیم نفت و گاز است و ما هم می‌خواهیم که از فن‌آوری‌های روز جهان بهره‌مند شویم. بی‌شک دارنده بهترین ذخایر نفت و گاز جهان نیازمند بهترین فن‌آوری‌ها در این زمینه است.

نمی‌توان ادعا کرد که به تنهایی از یک حوزه نفتی می‌توان مثلاً سی تا سی و پنج درصد بهره‌برداری کرد در حالی که به علت ضعف فن‌آوری تنها از بیست درصد آن بهره‌برداری کنیم. نسل آینده‌ام می‌خواهند که در مورد نحوه استفاده از این ثروت ملی پاسخگو باشیم زیرا شیوه بهره‌برداری از ثروت ملی در کانال‌های صحیح می‌تواند آینده اقتصادی را در مسیری مطمئن‌تر قرار دهد. ■

سرمایه‌گذاری داخلی
که طی سالهای دوران
تحریم برای شرکت‌های
داخلی انجام شده است با
ورود سرمایه‌گذار خارجی
از بین نخواهد رفت، بلکه با
ورود شرکت‌ها
و سرمایه‌های خارجی،
شرکت‌های داخلی
توانمند قادر به همکاری با
طرف‌های خارجی هستند

دکتر فرزانه کلچین

نایب رئیس اتحادیه صادرکنندگان
فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی

ایران با تکیه بر دانش
بومی و متخصصان داخلی
که نتیجه مقاومت و تلاش
دهه های گذشته در جهت
کمرنگ نمودن اثرات
تحریم ها بوده برای توسعه
هر چه بیشتر صنایع نفت
و گاز خود، میلیاردها دلار
سرمایه گذاری خارجی
نیاز دارد تا بتواند از تمام
طرح های توسعه ای خود
بهره برداری کند

بلوگیری از فام فروشنی نیاز اصلی صادرات در اقتصاد پساتحریم

برد. برای حفظ این سرمایه ها باید تشویق شرکت های بزرگ خارجی برای حضور در بازار ایران، طرح های جدید و قراردادهای متفاوت از بیع متقابل که پیش تر به سرمایه گذاران خارجی پیشنهاد می شد در نظر گرفته شود. البته وزیر نفت در مورد تغییرات در پیشنهاد های نفتی، صحبت هایی به میان آورده که خود جای امیدواری دارد.

ایران با تکیه بر دانش بومی و متخصصان داخلی که نتیجه مقاومت و تلاش دهه های گذشته در جهت کمرنگ نمودن اثرات تحریم ها بوده برای توسعه هر چه بیشتر صنایع نفت و گاز خود، میلیاردها دلار سرمایه گذاری خارجی نیاز دارد تا بتواند از تمام طرح های توسعه ای خود بهره برداری کند.

عصر اقتصاد پساتحریم در بخش هیدروکربن ها نیاز به برنامه ریزی جدید دارد. شرکت های داخلی و بخش خصوصی قادر خواهند بود از تجربیات دوران تحریم خود برای همکاری های مشترک با سرمایه گذاران خارجی بهره مند شوند و در عین حال به تولید کنندگان تجهیزات نفت و گاز داخلی امکان تبدیل شدن به شرکت های مطرح در بازارهای بین المللی با مشتریان خارجی را نیز فراهم خواهد کرد. اما همانطور که اشاره شد این روند نیازمند برنامه ریزی حساب شده، کاهش مصرف داخلی و جلوگیری از خام فروشی در صنایع نفت و گاز بوده که می تواند ایران را وارد مرحله نوینی از حیات خود کند. ■

تحریم های اقتصادی طی سالهای گذشته به طور فزاینده ای بر صنایع نفت و گاز جمهوری اسلامی ایران سایه افکنده اند. کاهش شدید تولید، عدم سرمایه گذاری کلان در بخش های بالادستی، نبود فن آوری های جدید حفاری و تولید و موانعی که برای انتقال و فروش نفت ایرانی در جهان ایجاد شده همگی عواملی هستند که طی سالهای گذشته وضعیت بازار را برای انرژی ایرانی نااموار کرده است.

تحریم ها کشور را تا حدودی از فن آوری های روز محروم کرده اند که این مساله هزینه تولید را افزایش و بهره وری در این صنایع را به همین نسبت به چالش کشیده است. پروژه های کلان به علت خروج سرمایه گذاران و پیمانکاران خارجی از کشور با وقفه روبرو گردیده و نبود تجربه کافی و سرمایه های لازم در داخل کشور این پروژه ها را با کندی روبه رو کرده و ضربه قابل تاملی به اقتصاد ملی زده است. در این شرایط میدان های مشترک به عنوان یک سرمایه ملی برای نسل های آینده از این امر مستثنی نمانده و بهره برداری از آنها با کندی همراه گردیده است.

ایران یکی از تولید کنندگان کلیدی و سنتی هیدروکربن ها در خاور میانه محسوب می شود که طی سه دهه گذشته فعالیتش در عرصه تولید و انتقال انرژی همواره با معضلاتی روبه رو بوده و بر اساس همین محدودیت ها، سیاست حفظ مشتریان در فروش خارجی نفت اتخاذ و طلای سیاه در میان شش مشتری سنتی یعنی جمهوری خلق چین، ژاپن، کره جنوبی، هندوستان، تایوان و ترکیه توزیع می شده تا زمانی که همین فروش هم به دلیل تحریم های متعدد در بخش های مختلف از جمله کشتی رانی جمهوری اسلامی ایران، بیمه ایران و سیستم های بانکی با افت شدیدی مواجه شده است.

چینی ها به تنهایی بخش قابل توجهی از ۲.۵ میلیون بشکه تولید نفت خام ایران را می خریدند که بعد از تشدید تحریم ها با روند نزولی مواجه شد. کاهش تولید ایران مشتریان کشور را به سوی تامین کنندگان جدید سوق داد به طوری که نفت سعودی در برخی از بازارها جای ایران را گرفت. عرضه نفت لیبی و حتی عراق هم به نوبه خود مشکلاتی را برای کشور به وجود آورد.

در این شرایط و با توجه به محدودیت های بین المللی سیستم بانکی کشور همانطور که اشاره شد با تحریم های بین المللی رو به رو بوده که این مساله سرمایه گذاری مشترک و استفاده از سرمایه های مالی را در صنایع بالادستی که هزینه بر هم هستند کاهش داده است.

نباید فراموش کرد که هیچ کشوری تنها با سرمایه های خودش صنایع نفت و گازش را توسعه نمی بخشد به همین جهت رفع تحریم ها می تواند آغازی برای توسعه این بخش مهم از اقتصاد کشور با اتکاء به توانایی بومی و داخلی باشد. جذب سرمایه های خارجی در دوره پساتحریم، کشور را وارد فصل جدیدی خواهد کرد که صنایع انرژی از آن بهره زیادی خواهند

زمینه صادرات نفت و فرآورده‌های نفتی از بورس انرژی تسهیل شد

بر اساس قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر که از سوی معاون اول رییس جمهوری برای اجرا به دستگاه‌های ذیربط ابلاغ شد، توسعه پالایشگاه‌های موجود کشور در دستور کار قرار گرفت که در این راه دولت به بخش خصوصی تسهیلاتی اعطا می‌کند. در تبصره یک این ماده استفاده از سازوکارهای بورس انرژی در خرید و فروش نفت خام، میعانات گازی، فرآورده‌های نفتی و انرژی برق در اولویت قرار گرفته است. همچنین در تبصره ۲ این ماده، شرکت‌های دولتی تابع وزارت نفت، مجاز شدند تا ۲ درصد تخفیف بیشتر برای نفت خام و میعانات گازی عرضه شده در بورس انرژی ارائه کنند. ■

ایران در انرژی پالایشگاه‌های سازد

حسن خسرو جردی با اشاره به توافق نهایی و سه جانبه سرمایه‌گذاران ایران، چین و اندونزی برای ساخت یک پالایشگاه بزرگ نفت در شرق آسیا، گفت: قرار است این پالایشگاه نفت فوق سنگین با ظرفیت روزانه ۱۵۰ هزار بشکه در شرق جزیره جاوه اندونزی احداث شود. رئیس اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفتی ایران با تاکید بر اینکه در این طرح پالایشگاهی ایران، اندونزی و چین هر یک سهمی از اجرای پروژه را بر عهده دارند، تصریح کرد: تامین خوراک نفت فوق سنگین و بخشی از منابع مالی جز مسئولیت سرمایه‌گذاران ایرانی در این طرح پالایشگاه سازی است. ■

افزایش ۵ دلاری قیمت نفت ایران

اوبک در جدیدترین گزارش ماهانه خود اعلام کرد قیمت سبک نفتی این سازمان در ماه می ۲۰۱۵ با ۴،۸۶ دلار افزایش نسبت به ماه قبل از آن به ۶۲،۱۶ دلار در هر بشکه رسید. بر اساس این گزارش قیمت نفت سنگین ایران در ماه می امسال ۵،۱۲ دلار افزایش یافته و به ۶۱،۳۸ دلار در هر بشکه رسیده است. قیمت این نفت در ماه آوریل ۵۶،۲۸ دلار در هر بشکه اعلام شده بود. متوسط قیمت نفت سنگین ایران در ۵ ماه نخست سال جاری میلادی نیز ۵۲،۹۸ دلار در هر بشکه اعلام شده است. ■

خوشبینی شرکت‌های بزرگ نفتی به آینده قیمت نفت

شرکت‌های بزرگ نفتی جهان بیش از حد در مورد آینده قیمت نفت خام مطمئن هستند. پس از افزایش ۴۰ درصدی قیمت نفت از ماه ژانویه به این طرف، روند حرکت قیمت‌ها صعودی بوده است. اما قیمت‌های فعلی ۶۵ دلار برای نفت برنت و ۶۰ دلار برای نفت وست تگزاس اینترمدیت - بیش از آنکه کف قیمت‌ها به نظر برسند، به سقف قیمت‌ها شباهت دارند. اما این چیزی نیست که بسیاری از فعالان صنعت نفت معتقد به آن باشند. برخی شرکت‌های ارائه دهنده خدمات نفتی انتظار دارند که قیمت نفت تا پایان امسال به حدود ۷۵ دلار برسد. شرکت انگلیسی هلندی شل انتظار دارد که قیمت نفت تا سال ۲۰۱۸ به ۹۰ دلار در هر بشکه برسد. برخی معتقدند کاهش شدید سرمایه‌گذاری بر عرضه از جمله عرضه نفت شیل تاثیر خواهد گذاشت و مجدداً قیمت‌ها را بالا خواهد برد. ■

بدهی ۲ میلیارد دلاری شل به ایران پس از لغو تحریم‌ها پرداخت می‌شود

شرکت رویال داج شل اعلام کرد، در حال مذاکره برای بازپرداخت بدهی معوق بیش از ۲ میلیارد دلاری خود به ایران در صورت لغو تحریم‌هاست. این بدهی به فروش نفت ایران به شل مربوط می‌شود که این شرکت به بهانه تحریم‌ها از پرداخت پول نفت خریداری شده ایران خودداری کرده است. بن‌وان بوردن، رئیس شرکت شل پس از دیدار با بیژن زنگنه وزیر نفت ایران گفت: به اینجا آمده تا «اطمینان دهد که به محض اینکه امکان پذیر باشد، بدهی‌ها پرداخت خواهند شد». وی افزود: پرداخت بدهی‌ها تنها زمانی امکان پذیر خواهد بود که تحریم‌ها برداشته شوند. و این شرکت انگلیسی هلندی از دولت‌های انگلیس، هلند و آمریکا مجوز لازم را دریافت نماید. ■

صادرات گازی ایران به اروپا از ۸ مسیر مسدود

مدیر امور بین‌الملل شرکت ملی گاز ایران درباره برنامه‌های این شرکت در زمینه صادرات گاز اظهار کرد: برای صادرات گاز به اروپا نمی‌توانیم محدود به یک مسیر و یا خط لوله خاص باشیم و همه گزینه‌های موجود را بررسی خواهیم کرد. عزیزالله رضانی افزود: حدود هفت تا هشت مسیر مختلف برای رساندن گاز ایران به اروپا وجود دارد که یکی از آن‌ها مسیر ایران-عراق-سوریه است. مسیر ترکیه نیز که خود شامل چندین مسیر از جمله دریای سیاه از طریق آذربایجان، گرجستان و دریای سیاه و دیگری از طریق ارمنستان، گرجستان و دریای سیاه است از دیگر مسیرهای صادرات گاز به اروپا بشمار می‌رود. ■

۲,۷ میلیارد دلار خالص صادرات گاز ایران

آمارهای منتشر شده در گزارش مرور آماری انرژی جهان ۲۰۱۵ که توسط شرکت انگلیسی بریتیش پترولیوم منتشر شده نشان می‌دهد خالص صادرات گاز ایران در سال ۲۰۱۴ بالغ بر ۲,۷ میلیارد متر مکعب بوده است. ایران در این سال ۹,۶ میلیارد متر مکعب گاز صادر و ۶,۹ میلیارد متر مکعب گاز وارد کرده است. ترکیه مهمترین مشتری گازی ایران بوده به طوری که صادرات گاز ایران به این کشور در سال ۲۰۱۴ بالغ بر ۸,۹ میلیارد متر مکعب برآورد شده است. ایران ۰,۷ میلیارد متر مکعب گاز نیز به جمهوری‌های آذربایجان و ارمنستان صادر کرده است. ■

پس از رفع تحریم‌ها صادرات گاز به اروپا پس‌مشتري کل‌قراي خواهيم کرد

مدیرعامل شرکت بازرگانی گاز ایران با اظهار این مطلب که «هم‌اکنون در حال مذاکره با ترکیه و هندوستان برای تأمین نیاز آنها به گاز مایع هستیم» گفت: به دلیل وضع تحریم علیه کشور فعلاً فعالیت این شرکت محدود به آسیا است. براتی درباره صادرات گاز مایع به اروپا گفت: یکی از اهداف این است که گاز مایع را به کشورهای اروپایی برسانیم ولی شرایط کشور خاص است. پس از تحریم‌ها، ارتباط با کشورهای اروپایی افزایش خواهد یافت، طبیعتاً در این صورت مشتریان جدیدی از این قاره خواهیم داشت؛ الآن هیچ گونه صادراتی به اتحادیه اروپا نداریم اما غیرمستقیم در حال مذاکره هستیم تا گاز را به اسپانیا برسانیم. ■

روسیه کنترل صادرات گاز ایران به ارمنستان را در دست می‌گیرد

ارمنستان قصد دارد ۴۱ کیلومتر از یک خط لوله صدور گاز ایران را که در خاک این کشور قرار دارد، به شرکت گاز پروس روسیه واگذار کند. این تصمیم موجب خواهد شد که کنترل کامل مسیرهای عرضه گاز به ارمنستان در اختیار مسکو قرار گیرد. اما آراسیمونیان، وزیر انرژی ارمنستان اطمینان داد که شرایط مجوز دولتی اعطا شده به گاز پروس ارمنستان اجازه نخواهد داد تا روسیه در واردات گاز از ایران دخالت کند. واردات گاز از ایران تنها یک چهارم ۲ میلیارد متر مکعب گازی است که ارمنستان سالانه از روسیه وارد می‌کند. ■

افزایش توان صادرات میعانات گازی ایران با صادرات روغن میعانی و بشکه

مدیرعامل شرکت ملی پایانه‌های نفتی ایران با اعلام اینکه در حال حاضر دو گوی شناور در پایانه گاز عسلویه و یک گوی شناور در پایانه گاز سیراف به کشتی‌های نفتکش پهلو دهی می‌دهند، تصریح کرد: با ایجاد این ظرفیت هم‌اکنون توان عملیاتی و دریایی صادرات میعانات گازی کشور به حدود ۶ میلیون بشکه در روز افزایش یافته است. ■

گاز جایگزین سوخت مایع در صنایع خواهد شد

محمود آستانه در تشریح سیاست‌های جدید جایگزینی گاز طبیعی به جای فرآورده‌های نفتی در سبد سوخت و انرژی کشور، گفت: همزمان با افزایش ظرفیت تولید گاز طبیعی، با افزایش گازرسانی به صنایع و نیروگاه‌ها مصرف سوخت مایع در این واحدها محدود می‌شود. مشاور وزیر نفت با بیان اینکه ۲۰ هزار واحد صنعتی در کشور باید به سمت استفاده از گاز طبیعی گرایش پیدا کنند، تصریح کرد: در حال حاضر انرژی حرارتی هر متر مکعب گاز طبیعی برابر یک لیتر از فرآورده‌های نفتی همچون گازوئیل است که ضمن مقرون به صرفه بودن از آلودگی محیط زیست نیز می‌کاهد. ■

روشایی از طرح جدید خودکفایی گازی

ایران با آغاز ساخت یک خط لوله جدید گاز در حاشیه دریای خزر طرح جدید خودکفایی و کاهش وابستگی به گاز وارداتی از ترکمنستان را کلید زد. ایران و ترکمنستان قراردادی بلندمدت به منظور صادرات روزانه گاز تا سقف ۴۰ میلیون متر مکعب از این کشور همسایه به ایران را امضا کرده‌اند. بر این اساس سال گذشته ایران حدود ۵.۵ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی از ترکمنستان وارد کرده و با وجود افزایش روزانه ۱۰۰ میلیون متر مکعبی تولید گاز در پارس جنوبی، واردات گاز از ترکمنستان کماکان ادامه دارد. از سوی دیگر در حالی ایران قصد دارد به روند واردات گاز طبیعی از ترکمنستان ادامه دهد اما با آغاز ساخت یک خط لوله جدید گاز در حاشیه دریای خزر، طرح جدید خودکفایی و کاهش وابستگی به گاز وارداتی از ترکمنستان را کلید خورده است. ■

آغاز همکاری‌های مشترک خارجی در صنعت پتروشیمی ایران

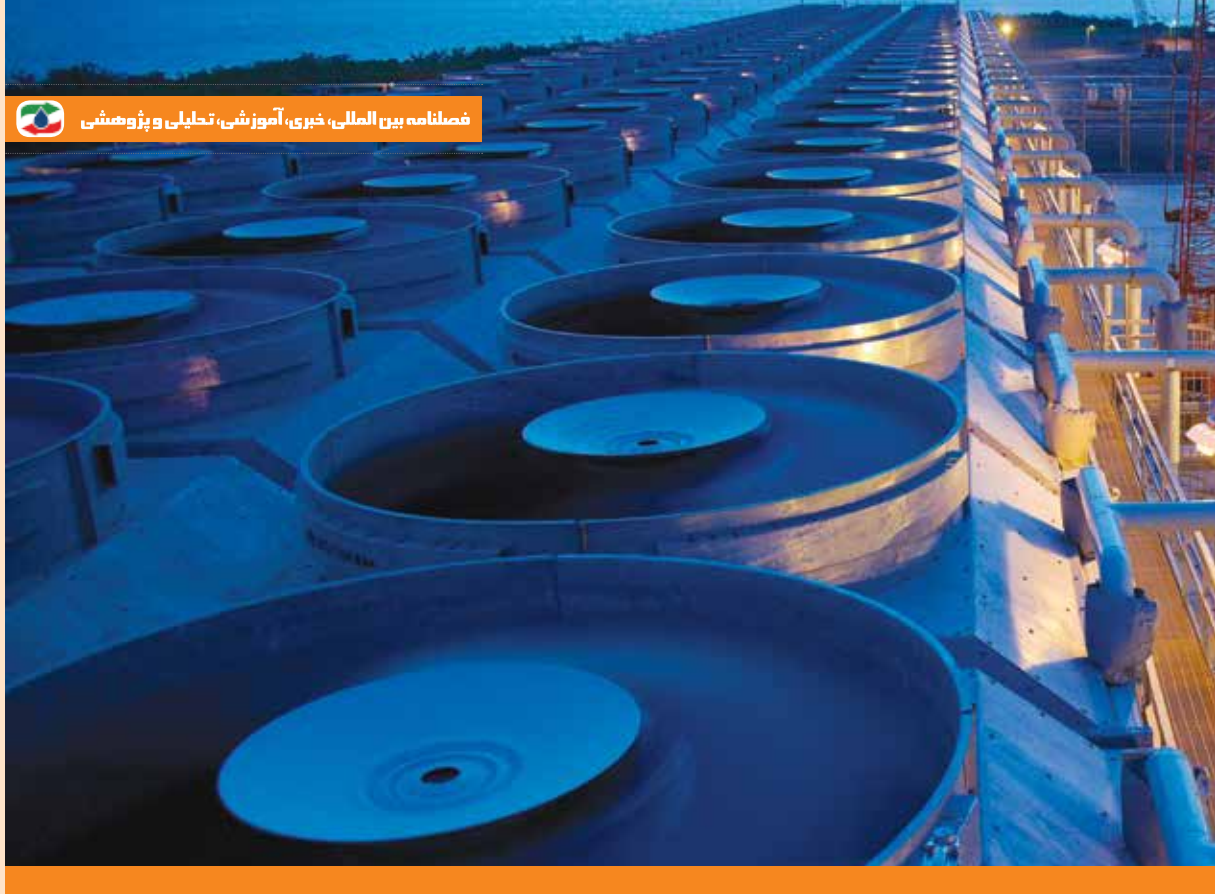
معاون مدیر عامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی که طی یک ماه اخیر با مدیران ارشد شرکتهای خارجی از کشورهای ژاپن، زیمبابوه، آلمان و شرکت شل هلند در خصوص همکاری‌های مشترک دیدار و گفتگو کرده است. نقطه تمرکز و ثقل تمام این دیدارها با طرفهای خارجی از جمله شرکت هلندی شل را گفتگو در خصوص نحوه ادامه یا ایجاد همکاری‌های مشترک و سرمایه‌گذاری‌های جدید با توجه به ظرفیتهای آینده صنعت پتروشیمی ایران عنوان کرد. ■

ششمین جشنواره جایزه تعالی صنعت پتروشیمی برگزار می‌شود

با هدف ایجاد فضای رقابتی توأم با خلاقیت و نوآوری، ششمین جشنواره جایزه تعالی پتروشیمی اسفند ماه امسال برگزار می‌شود. علی محمد بساق زاده، رئیس شورای سیاستگذاری جایزه تعالی صنعت پتروشیمی در سیزدهمین جلسه این شورا که با حضور معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی برگزار شد، گفت: جشنواره امسال با شعار تعالی سازمانی، تحول فرهنگی، توسعه پایدار و رویکرد خلاقیت و نوآوری به میزبانی شرکت پتروشیمی مبین دوازدهم اسفند ماه امسال در سالن همایش‌های بین‌المللی صدا و سیما برگزار می‌شود. ■

آمادگی صنعت پتروشیمی برای دوران پست‌تحریم

مدیر عامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی گفت: همزمان با لغو تحریم‌ها روند توسعه صنعت پتروشیمی شتاب می‌گیرد و امیدواریم با برداشته شدن محدودیت‌ها شاهد توسعه این صنعت باشیم. عباس شعری مقدم گفت: کنترل بازار این صنعت از سوی تحریم‌کنندگان کار ساده‌ای نیست و به این دلیل پس از مذاکرات، تحریم‌کنندگان به این نتیجه رسیدند که پتروشیمی را از فهرست تحریم‌ها خارج کنند. وی افزود: خوراک پتروشیمی از سوی صنعت نفت تامین می‌شود، از این رو هنگامی که این صنعت تحت تاثیر تحریم قرار گرفت، امکان فراهم کردن خوراک پتروشیمی‌ها را نداشت و سبب شد تولید محصولات کاهش یابد در حالی که صادرات بدون هیچ مشکلی ادامه داشت. ■

صادرات ۵۴۲ هزار تن محصول پتروشیمی با ارزش ۳۵۲ میلیون دلار در ده ماهه اول سال

شرکت بازرگانی پتروشیمی ایران میزان صادرات کلی خود را از ابتدای امسال تا پایان اردیبهشت ماه، ۵۴۲ هزار تن و به ارزش ۳۵۲ میلیون دلار اعلام کرد. بیشترین محصول صادر شده در این مدت، به ترتیب برشهای سنگین با ۱۱۶ هزار تن، پارازیلن با ۱۰۴ هزار تن و گاز مایع (بوتان و پروپان)، به میزان ۸۹ هزار تن بوده است. همچنین در همین مدت استاتین چهار هزار تن، سود ۲۳ هزار تن، پلی اتیلن سنگین بادی هفت هزار تن، پلی اتیلن سنگین فیلم ۶ هزار تن، بنزن ۲۱ هزار تن، پلی وینیل کلراید پی وی سی ۱۲ هزار تن تولید و صادر شده است. ■

خوراک پتروشیمی ها از طریق فراخوان اختصاص می یابد

وزیر نفت با بیان اینکه سیاست وزارت نفت جلوگیری خام فروشی نفت و میعانات گازی است گفت: با بهره برداری از طرح های پالایشی سیراف و سایر پالایشگاه های استفاده کننده از خوراک میعانات گازی، خام فروشی میعانات به اتمام رسیده و همه این تولیدات به پروژه های داخلی اختصاص می یابد. وزیر نفت با تشریح فرآیند انتخاب پیمانکاران این پروژه، گفت: برای اولین بار در کشور تصمیم گرفتیم از طریق اعلام فراخوان، اختصاص خوراک را انجام دهیم که پس از این فراخوان ۵۰ شرکت در خواست خود را مطرح کردند که سابقه، توان مدیریت و مالی آن ها مورد بررسی قرار گرفت. وی خاطر نشان کرد: در نهایت ۸ شرکت مورد تایید قرار گرفتند که ۵ شرکت خصوصی و ۳ شرکت خصولتی هستند. ■

پایان کارهای طرح های جدید ظرفیت صادرات نفتی ایران پیش پایگاه وین آمستردامی قابل توجهی پایه گذاری خواهد شد

وزیر تعاون کار و رفاه اجتماعی، در حاشیه آئین گشایش کارخانه تولید قیر در آبادان، افزود: این واحد از سوی متخصصان داخلی احداث شده و برای ۵۰ نفر به طور مستقیم و ۲۰۰ نفر به صورت غیر مستقیم ایجاد شغل می کند. ربیعی با اشاره به این که باره اندازی این کارخانه تولید قیر در کشور حدود ۶۲۰ هزار تن در سال افزایش خواهد یافت، گفت: احداث ۲۰ هزار تن ظرفیت مخزن و توسعه بارانداز صادراتی از دیگر پروژه های مربوط به این واحد است. ■

حسن خسرو جردی:

تیین سیاست‌های مشفص برای دوران پساتهریم در بفش‌های تولید و تجارت الزامی است

«اقتصاد پساتهریم با بر داشته شدن موانع تجارت خارجی همراه است و این مساله می‌تواند منجر به غفلت از صنایع داخلی شده و مشکلاتی را برای اقتصاد ملی به همراه خود داشته باشد از این رو تییین سیاست‌های مشفص برای دوران پساتهریم می‌تواند نگرانی بخش‌های مختلف تولید و تجارت را رفع کند.»

مزیت نسبی ایران در بازارهای انرژی جهانی به نسبت رقبای منطقه ای جهانی اش این کشور را در زمره طلایه داران بازارهای بین‌المللی قرار داده است. برخی از تحلیل‌گران عرصه انرژی و کارشناسان اقتصاد انرژی بر این باورند که تهریم‌ها نقش مخربی بر جایگاه جهانی ایران در بازارهای انرژی داشته است و صادرات زیر سایه تهریم‌ها نیز در دوران تهریم مختل و با مشکلاتی همراه بوده است.

در حالی که گروه مذاکره‌کننده هسته مشغول رایزنی برای رفع تهریم‌هاست، حسن خسرو جردی دبیر کل اتحادیه صادرکنندگان محصولات نفت‌گاز و پتروشیمی که بزرگترین تشکل خصوصی کشور در عرصه اقتصادی است توضیحات مفصلی را در مورد تهریم‌ها و تاثیر آنها در بخش‌های گوناگون انرژی کشور داده است.

وی بر این باور است که عرضه هیدروکربن‌ها و گاز در بازارهای نوظهور مانند آفریقا موقعیت‌های بکری را پیش روی تجارت و تولید کنندگان ایرانی قرار داده که باید به آن توجه ویژه‌ای داشت.

فراموش نکنیم که ما با مشتری‌بانمان نشستیم و از خواسته‌های آنها مطلع شدیم که این مساله از نعماتی بود که تحریم برای اقتصاد ما به دنبال خود آورد. یکی از نگرانی‌های من در حال حاضر این مساله است که حضور در بازارهای خارجی به واسطه سیستم‌های الکترونیکی کم‌رنگ‌تر شود و این می‌تواند مشکلاتی را نیز به دنبال داشته باشد.

این روش در اقتصاد مقاومتی نقش پررنگی دارد. یعنی شما در بازارهای هدف حضور داشته باشید و بتوانید با نیازسنجی فعالیت‌های خود را گسترش دهید. اقتصاد مقاومتی یک شعار نیست یک فرمول عملیاتی برای کار و رشد است.

مهمترین اقدامی که باید برای دوران پسا تحریم صورت داد چیست؟

تبیین سیاست‌های مشخص برای دوران پساتحریم می‌تواند نگرانی‌بخش‌های مختلف تولید و تجارت را رفع کند. به طوری که در دوران تحریم از صنایع داخلی حمایت‌های گسترده‌ای می‌شود و سیاست‌های تشویقی برای تولیدات داخلی وجود دارد. علی‌رغم سیاست‌های جزیره‌ای در دولت‌ها در سالهای گذشته، معدل کلی به رونق و حمایت از تولیدات داخلی انجامید.

فراموش نکنید که به واسطه تحریم ما در بخش واردات با مشکلات بزرگی مواجه بودیم که این به تولید داخلی ما کمک شایانی کرد. بر هزینه بودن واردات و سخت بودن مسیرهای منتهی به این مساله انگیزه‌هایی را در بازارهای داخلی برای تولید ایجاد کرد که نتایج خوبی هم به همراه داشت.

همانطور که اشاره کردید اقتصاد پساتحریم با برداشته شدن موانع تجارت خارجی همراه است و این مساله می‌تواند منجر به غفلت از صنایع داخلی شده و مشکلاتی را برای اقتصاد ملی به همراه خود داشته باشد.

تحریم محسناتی را برای کشور داشت و تولیدکنندگان و تجار را ورزیده‌تر کرد و نباید اجازه دهیم برداشته شدن تحریم‌ها تجربیات گرانی را که در این دوران بدست آورده ایم از میان بردارد.

اینکه جمهوری اسلامی ایران بعد از برداشته شدن تحریم‌ها دارای برنامه ریزی در عرصه‌های اقتصادی است یکی از مباحث داغ محافل اقتصادی است با توجه به تجربه شما در تجارت خارجی و بخصوص فرآورد های نفتی ارزیابی شما از این مساله چیست؟

بزرگترین حسن لغو تحریم آسان‌سازی تجارت برای ایرانیان و تجار خواهد بود. این مساله منجر به بالارفتن اعتماد میان ما و مشتری‌بانمان خواهد شد اما این حسن در کنار یک عیب عرض اندام می‌کند. عیب بزرگی که لغو تحریم‌ها برای کشور خواهد داشت تنبیل شدن دوباره اقتصاد است. در حال حاضر با وجود تحریم‌های بین‌المللی فعالان اقتصادی مجبور هستند برای فعالیت و توسعه تجارت خود دقت بیشتری را در خارج از مرزهای ملی تأسیس کنند که به نوبه خود تجربه تازه و پرمایه‌ای برای ما بود. در همین حال به واسطه این تحریم‌ها ما حضور گسترده‌تری را در بازارهای جهانی آغاز کردیم و بخشی از فعالیت‌هایمان را به همکاری مشترک با شرکا معطوف کردیم و بخش خصوصی توانست به طور خالص بیست و شش میلیارد صادرات کالا و خدمات را در کارنامه خود ثبت کند. در همین حال بخش خصوصی در این مدت توانسته است فعالیت‌های اقتصادی خود را گسترش دهد و باید توجه داشته باشیم که سرمایه مشکل بخش خصوصی نیست و هزینه‌هایی را که به واسطه تحریم‌ها به صادرکنندگان تحمیل شده است نیز مشتریان ما پرداخت کرده‌اند. در این دوران همچنین مشتریانمان را نیز بیشتر و بهتر شناخته‌ایم. منافع بیشتری را در برخی از کشورها که مشتریان ما هستند کسب کردیم که این مهم هم با راه‌اندازی تأسیسات بدست آمد.

در همین دوران بسیاری از محصولاتمان را نیز به صورت بنکداری عرضه کردیم که درآمد بیشتری را برای اقتصاد ملی به همراه داشت. اسناد اعتباری یا دیوارهایی را که نظام الکترونیکی تجارت به دور مرزهای ما کشیده بود، نیز از طریق حضور مستقیم در بازارهای هدف جبران کردیم.

فضای بی‌اعتمادی که میان دولت و بخش خصوصی حاکم است اجازه نمی‌دهد هماهنگی‌های لازم صورت گیرد. بعد از انقلاب یک نگاه سوسیالیستی بر اقتصاد ملی سایه افکند. بحثی که باید مطرح می‌شد یک اقتصاد اسلامی بود اما برداشتی که از آن در عرصه عمومی ظهور کرد یک اقتصاد سوسیالیستی بود

بخش خصوصی در این مدت توانسته است فعالیت‌های اقتصادی خود را گسترش دهد و باید توجه داشته باشیم که سرمایه مشکل بخش خصوصی نیست و هزینه‌هایی را که به واسطه تحریم‌ها به صادرکنندگان تحمیل شده است نیز مشتریان ما پرداخت کرده‌اند. در این دوران همچنین مشتریانمان را نیز بیشتر و بهتر شناخته‌ایم. منافع بیشتری را در برخی از کشورها که مشتریان ما هستند کسب کردیم که این مهم هم باره‌اندازی تاسیسات بدست آمد

در تجارت خارجی ایران؛ حوزه‌های آسیای شرقی و مرکزی و حتی آفریقا در دوران تحریم جایگاه قابل توجه‌ای یافته‌اند، چه بازارهایی برای اقتصاد ایران در دوران پساتحریم می‌توانند نقش پررنگی را ایفا کنند؟

برای تجارت همه جهان را نیاز نداریم. سسی تاسی و پنج کشور می‌تواند فعالیت‌های صادراتی ما را حفظ کند، در این کشورها هم همانطور که پیش‌تر اشاره کردم با حضور مستقیم می‌توانیم فعالیت‌های خوبی انجام دهیم. فراموش نکنیم که حضور مستقیم در عرصه تجارت بسیاری از گره‌ها را باز می‌کند. آسیا و آفریقا و پس از آن اروپای شرقی مشتریان بالفعل و بالقوه ما هستند. به لحاظ اقتصادی محصول ما در مقابل محصول آمریکای لاتین در بازار ایالات متحده به علت‌های مختلف از جمله فاصله جغرافیائی مزیتی نخواهد داشت اما بازارهای آسیای مرکزی و همچنین ساحل شرقی قاره آفریقا بسترهای بسیار مناسبی برای تجارت ایرانی هستند. کشور به بازارهای جدید نیاز دارد اما این بازارهای جدید فقط در اروپای غربی نیست.

به عنوان مثال صادرات ما به عراق به طور متوسط هشت میلیارد دلار در سال است و غربی‌ها هم برای کسب پروژه و صادرات محصول خود به این کشور تلاش‌های فراوانی می‌کنند. سرمایه‌گذاری در بازار این کشور همسایه برای اقتصاد ایران باید حائز اهمیت و ویژه باشد. ایران می‌تواند با توسعه روابط خود و بستر سازی‌های که دولت برای فعالیت بخش خصوصی فراهم می‌کند صادرات کالا و خدمات خود را به بیست میلیارد دلار در سال برساند. عراقی‌ها ذخایر مالی قابل توجهی دارند باید بتوانیم از ظرفیت در همسایگی استفاده کنیم.

نباید در تجارت مرتکب اشتباهات راهبردی شویم. به عنوان مثال ساحل شرقی آفریقا برای عرضه گاز و آل‌پی‌جی یک ظرفیت بسیار مهم است که باید به آن توجه داشت. این‌ها بازارهای سودآورتری هستند و از شش میلیون تن صادرات آل‌پی‌جی کشور حداقل نیمی از آن باید راهی بازارهای آفریقایی شود.

به جز صادرات آل‌پی‌جی، پر کردن سیلندرهای گاز در آفریقا و سرمایه‌گذاری بر روی این حوزه دارای مزیت نسبی به بسیاری از بازارهایی است که با ما اگر کشورهای فراوانی همراه هستند. آنچه مسلم است، هر جا در تجارت جهانی شرکت‌های خصوصی ایرانی وارد شده‌اند حرف اول را زده‌اند و توانسته‌اند رقبای از میدان خارج کنند. ■

بسیاری از اقتصادهای ملی وجود دارند که بدون گذر از دوران تحریم مولد هستند، آیا ایران تنها در دوران تحریم می‌تواند مولد و فعال باشد؟

خیر، ایجاد فضای تحریم و فشار برای رشد، اقدام صحیحی نیست. کشور با ضعف‌هایی در سیستم دولتی و خصوصی مواجه است. بخش خصوصی از لحاظ دانش فنی، تجربه و شناسایی بازارها توانمند است اما از نظر تامین مالی و حمایت‌ها با چالش‌هایی روبه‌رو است که تنها از طریق دولت قابل پشتیبانی است. اما در بخش دولتی سرمایه لازم وجود دارد ولی تعهد و نقاط قوت بخش خصوصی مشاهده نمی‌شود. این دو نقطه قوت و دو نقطه ضعف هیچ‌گاه با هم پوشانی یکدیگر را برای فعالیت‌های گسترده‌تر فراهم نکردند.

دلیل این به تعبیری نا هماهنگی‌ها چیست؟

به طور خلاصه بی‌اعتمادی! فضای بی‌اعتمادی که میان دولت و بخش خصوصی حاکم است اجازه نمی‌دهد هماهنگی‌های لازم صورت گیرد. بعد از انقلاب یک نگاه سوسیالیستی بر اقتصاد ملی سایه افکند. بحثی که باید مطرح می‌شد یک اقتصاد اسلامی بود اما برداشتی که از آن در عرصه عمومی ظهور کرد یک اقتصاد سوسیالیستی بود. یک مدیر خوب فردی است که باید منافع جمعی را در نظر بگیرد، در حالی که در گذشته اگر فردی کار آفرین و خلاق بود از دید یک مدیر دولتی رد بود.

حتی با توجه به اصل ۴۴ قانون اساسی و تبلیغات گسترده‌ای که در عرصه خصوصی سازی صورت گرفته است یک مدیر دولتی ترجیح می‌دهد برای جلوگیری از تنش‌های بعد از واگذاری میان بخش خصوصی و نیمه دولتی گزینه دوم را انتخاب کند. اینها بخشی از مشکلات و شکافی است که میان بخش خصوصی و دولتی وجود دارد. مدیران دولتی جرات نزدیک شدن به بخش‌های خصوصی را ندارند و هر کس هم سعی در شکستن این طلسم داشته است و از جسارت کافی برخوردار بود و اقدامات صحیحی هم انجام داده است بدون مشکل از ورطه بیرون نرفته است. به عنوان نمونه در میان مدیران نفتی می‌توان به بیژن زنگنه وزیر کنونی نفت اشاره کرد که بعد از ماجرای کر سنت صریحاً اعلام می‌کند اگر پروژه‌ای به بخش خصوصی سپرده شود و مشکلی را به دنبال خود داشته باشد نباید روی حمایت‌های وزیر حساسی باز کند. این گونه مسائل جرات را از مدیران سالم گرفته است.

علی مبینی دهکردی:

در حوزه دیپلماسی انرژی پندان موهن عمل نکردیم

علی مبینی دهکردی یکی از متخصصان حوزه مدیریت استراتژیک کشور است. وی در حال حاضر عضو هیات رئیسه انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت است. مبینی دهکردی در بخش سیاستگذاری برنامه ریزی، مدیریت های اجرایی صنعت نفت و گاز و مراکز پژوهشی بسیار فعال بوده است. مشارکت در تنظیم برنامه سوم و چهارم توسعه، سند چشم انداز صنعت نفت، گاز و پتروشیمی و چشم انداز ۲۰ ساله ایران از اهم کارنامه مبینی است وی در گفت و گویی که با خبرنگار دنیای انرژی صورت داده، دیپلماسی انرژی فعال را نیاز مبرم برای صنعت نفت و گاز معرفی میکند و معتقد است تا کنون در این زمینه چندان موفق عمل نکرده ایم.

رشد اقتصادی در مرکز فعالیت های دولت یازدهم است. برای رسیدن به این هدف بازارهای انرژی جهانی و حضور در این بازارها امری ضروری است. با توجه به سند انرژی کشور که در دوره مدیریت حضرت عالی تدوین شد، چه مشخصه بارزی را می توان در راهبرد کلان انرژی کشور دانست؟

نیروگاه انرژی در جهان شکل می گیرد این نیست که همه سرمایه ها و هر چه هست به بخش انرژی سر از زیر شود یا همه سرمایه ها در یک نقطه جغرافیایی تمرکز باید نه افراد و سازمان های هدایت کننده سرمایه گذاری بین المللی مثل صندوق بین المللی پول نهاد ها و شرکت های بزرگ سرمایه گذاری یا کشورهای بزرگی که سهم بالایی در GDP جهانی دارند اینها تعیین می کنند که در چه بخش های چه میزان سرمایه بر اساس چه پایداری در اقتصاد و اجتماع در کدام جغرافیا بر اساس چه منافعی است.

جناب آقای مبینی این مساله با دیپلماسی چه پیوند های می تواند داشته باشد؟

زمانی که شما می خواهید وارد بحث دیپلماسی و انرژی شوید باید همه عرصه های اثر گذار انرژی را بشناسید و دیپلماسی به عنوان یک ابزار برای ماکسیمایز کردن منافع به کار ببندید.

اگر بخواهیم در این رابطه از تجربیات جمهوری اسلامی ایران صحبت کنیم آیا در این زمینه موفق بوده ایم؟

شما وقتی نگاه می کنید تهران به لحاظ سیاسی در یک سری از مسائل بین المللی هم سو با مسکو است. همانطور که روابط میان تهران و پکن نیز دارای چنین پیوند هایی است. چینی ها علاقه مند هستند که با ما کار کنند و ما هم علاقه مند هستیم که با آنها کار کنیم. در شکل دیگر ایران و آمریکا در خاور میانه در عرصه انرژی رقیب هستند در حالی که رهبران تولید انرژی در خاور میانه با ایالات متحده ائتلاف دارند و با جمهوری اسلامی ایران در تعارض هستند. سوالی که اکنون مطرح می شود این است که چگونه می توان این تعارض ها را به فرصت ها مبدل کرد؟ دیپلماسی ابزاری قدرتمند است که می تواند برای نیل و محقق کردن اهداف ملی وارد عرصه شود.

دیپلماسی قادر است همگرایی های که در بعد سیاسی وجود دارد را تبدیل به تعاملات در ابعاد اقتصادی کند. به عنوان نمونه در حال حاضر بهترین بازار برای انرژی ما چانه زنی هایی است که باید با اروپایی ها صورت گیرد. وزن بالای وابستگی انرژی که اروپایی ها به روسیه دارند می تواند موقعیت ایران تقویت کند. اما روسیه زمانی که ایران اقدام به ورود به بازارهای اروپایی مانند یونان می کند این رفتار را در جهت تضاد با منافع ملی خود تعبیر کرده و سهم ایران را با رقمی بالاتر می خرد تا مبادا انحصارش در بازار انرژی اروپا با چالش

نگاه به بحث انرژی به تنهایی نمی تواند پاسخگو نیازهای ما باشد، وقتی ما در خصوص انرژی صحبت می کنیم باید بحث اقتصاد و تحولات بخش اقتصاد را در نظر بگیریم، زمانی که شما از انرژی صحبت می کنید باید سیر تحولات فن آوری های مرتبط با مساله انرژی را در نظر داشته باشد. طیف گسترده ای از موضوعات هستند که با بحث انرژی پیوستگی هایی دارند که از جمله آنها می توان به محیط زیست، پایداری محیطی و انرژی را اشاره کرد. انرژی یک منبع کم یاب و مورد نیاز همگان است باید عوامل غیر بنیادین بازار را مثل عوامل سیاسی، عوامل نظامی، درگیری های منطقه ای، منازعات دریایی و زمینی، درگیری های عرضی و مرزی میان کشورها منافع صادر کنندگان و منافع وارد کنندگان، منافع بازیگران بزرگ جهانی و قدرت نظامی قدرت های رقیب اقتصادی و مالکیت منابع انرژی برای برتری در عرصه رقابت همه این موارد را به طور پیوسته باید مد نظر داشت. نمی توان گفت انرژی یعنی نفت، گاز یا هیدروکربن ها. نمی توان گفت انرژی به معنای فن آوری انرژی یعنی سولار سیستم هاست که شامل نیروگاه های خورشیدی یا بادی است. زمانی که با یک نگاه کلان به این مساله نگاه می کنیم باید مجموعه عرضه کنندگان و مجموعه مصرف کنندگان را بر اساس روابط قدرت بر پایه انرژی و توان مندی یا نیاز مندی قابلیت یا شایستگی ظرفیت پتانسیل و سرمایه گذاری با هم دیده شود. به عنوان نمونه زمانی که سرمایه گذاری کلان بر روی یک

یکی از موفق ترین تجربیات ما پیوند ژئوپلیتیکی بود که در حوزه استراتژیک با ترکمنستان برقرار کردیم. در این مرحله ما گاز آنها را وارد کردیم. یک تجربه موفق دیگر سوآپ نفت از قزاقستان و آسیای میانه به خلیج فارس بود که البته به دلایل متعدد داخلی و خارجی این پروژه ها نیز متوقف شده اند

تفہیم کند کہ اگر مدیریت یکپارچہ ای میان ما وجود داشتہ باشد منافع ہر دوی ما ماکسیمم می شوند. دیپلماسی می تواند تعارض ہا را تبدیل بہ ہمکاری کند.

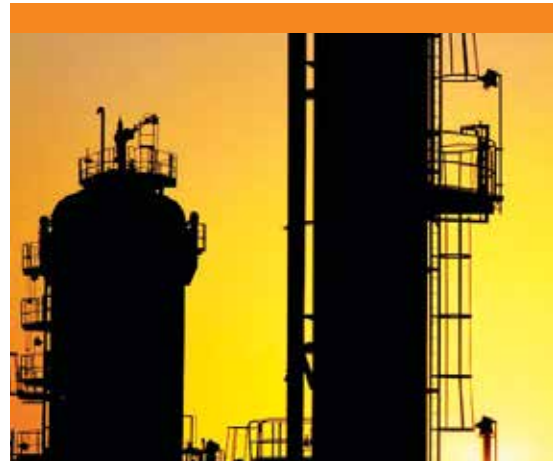
در مورد تجربہ ہای کشور در این زمینہ نمی توانیم بگویم تجارب موفقی نداشتیم اما قادر نیستیم بگویم تجارب موفقی زیادی ہم داشتہ ایم. یکی از موفقی ترین تجربیات ما پیوند ژئوپلیتیکی بود کہ در حوزہ استراتژیک با ترکمنستان برقرار کردیم. در این مرحلہ ما گاز آنہا را وارد کردیم. یک تجربہ موفقی دیگر سوآپ نفت از قزاقستان و آسیای میانہ بہ خلیج فارس بود کہ البتہ بہ دلایل متعدد داخلی و خارجی این پروژہ ہا نیز متوقف شدہ اند.

جایگاہ ایران در حوزہ انرژی منطقہ خاور میانیہ چگونه است و مشتریان خارجی چگونه با تہران رفتار می کنند؟

تہران انرژی ترکیبہ را تامین می کند اما ترک ہا خود را ہاب مرکزی انرژی می نامند. در این مسالہ باید توجہ داشت کہ چہ کشوری در چہ مقطعی نقش ہاب را ایفا می کند و از مزیت ہای آن سود می برد.

شما یک منبع دارید و یک جغرافیای آمیزش جغرافیای و منبع بہ عنوان مرکز انرژی کہ می تواند نفت یا گاز باشد پیوستگی این دو بہ یکدیگر منفعت ملی را افزایش دادن ہنر دیپلماسی انرژی است. شما اکنون می خواهید با ترکمنستان بہ عنوان منبع گاز قرارداد تجاری امضا کنید و از سوی دیگر ہمسایہ غربی شما ترکیبہ است کہ دارای جغرافیای انتقال است برای حداکثر سازی منافع ملی چہ رویکردی را در مذاکرہ پیش گرفت؟ یک نگاہ استراتژیک می تواند درک صحیحی از منابع ترکمنستان و پیوند آن با منابع جمہوری اسلامی ایران داشتہ باشد کہ این مسالہ چگونه قادر خواہد بود بر جغرافیای ترکیبہ بہ عنوان یک ظرفیت انتقال اعمال نفوذ کند.

اگر جغرافیای ترکیبہ بر منابع شما حاکم شود اوہاب می شود و شما پیرامون اگر منبع شما بہ ترکمنستان پیوست جغرافیای شما حاکم شد شما ہاب می شوید و ترکیبہ پیرامون، پس نابار این رقابت در این منطقہ بہ عنوان یک بیضی ہیدروکربن است ہم می تواند جغرافیای باشد، ہم منابع باشد و ہم ترکیبی از ہر دو آنہا. ■

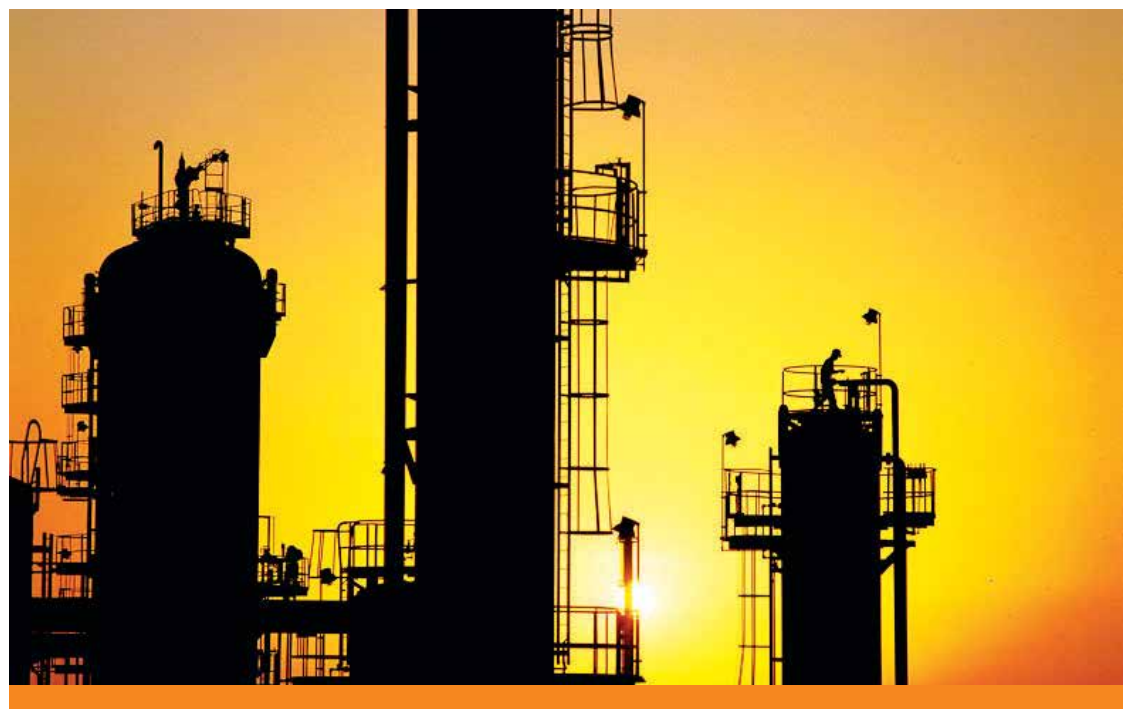

مواجهہ نشود. پس ہوشمندی شناخت نسبت بہ رقبا، نقش آفرینی رقبا، ارزیابی استراتژی انرژی رقبا کہ در یک بعد با شما ہمکاری ہستند و در بعد دیگر با شما رقیب پس رویکرد حاکم بر انرژی در دیپلماسی نہ رویکرد رقابت تنہاست و نہ رویکرد ہمکاری تنہاست. این یک رفتار ترکیبی از ہر دو است. این مسالہ ہم در سطح منطقہ ای و ہم در سطح بین المللی قابل ردیابی است.

فرض کنید در حال حاضر بہ لحاظ سیاسی با عراق ہم سویی کامل وجود دارد حتی تہران و بغداد بہ مرحلہ ائتلاف نزدیک شدہ اند اما در میادین انرژی مشترک عراقی ہا حاضر نیستند با جمہوری اسلامی ایران دست بہ یک مدیریت یکپارچہ بزنند.

آیا نمونہ ہای دیگری ہم در این عدم ہمکاری و یکپارچگی می توان بر شمرد؟

بلہ، قطر در میادین مشترک انرژی با ایران دست بہ حفاری ہای افقی زد. قطری ہا رقابت دارند و ایران در استخراج و تولید مشکل دارد. قطری ہا با شرکت ہای بزرگ جهانی با نرخ ہای پایین قرارداد ہای ہمکاری مشترکی را امضا کردند کہ سرعت استخراج را افزایش دہند در حالی کہ در این سو میادین مشترک ما شاهد تحرکات حداقلی ہستیم. در این مرحلہ دیپلماسی می تواند بہ طرف قطری

زمانی کہ با یک نگاہ
کلان بہ این مسالہ نگاہ
می کنیم باید مجموعہ
عرضہ کنندگان و مجموعہ
مصرف کنندگان را بر
اساس روابط قدرت
بر پایہ انرژی و توان مندی
یا نیاز مندی قابلیت یا
شایستگی ظرفیت پتانسیل
و سرمایہ گذاری با ہم
دیدہ شود.

احمد صرامی:

تغییر رویکرد مجلس در اقتصاد پساتهریم ضروری است

فربا بازوکی

« احمد صرامی، عضو هیئت مدیره اتحادیه صادر کنندگان فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی، معتقد است که پس از تحریم ها مجلس باید رویکرد خود را تغییر دهد و یک نگاه کاملاً اقتصادی نسبت به جذب سرمایه گذار داشته باشد؛ به عقیده صرامی، فیلتر زدن اشکالی ندارد چون برخی در جذب سرمایه می خواهند ما را استعمار و استثمار کنند اما همیشه این نیست که اگر طرف خارجی در کشوری کار می کند بخواهد آن را استثمار کند.»

زمزمه رفع تحریم‌ها به گوش می‌رسد و به نظر می‌رسد یکی از حوزه‌هایی که به طور خاص تحت تاثیر این روند قرار می‌گیرد، روغن‌ها و روان‌کننده‌ها هستند؛ ارزیابی شما از این مسئله چیست؟

ما به تحریم از دو جنبه نگاه می‌کنیم؛ گاهی تحریم‌ها باعث خودکفایی و گاهی هم موجب بسته شدن بسیاری از فعالیت‌های شرکت‌های تولیدی و بازرگانی می‌شود. این دو مقوله کاملاً جدا و در عین حال به هم وابسته هستند.

در رابطه با تولید روان‌کارها در ایران در زمان تحریم، خیلی‌ها تلاش کردند تا آنجا که می‌توانند با شگردهای خاص بخش خصوصی نسبت به تهیه مواد اولیه اقدام کنند و برای تولید فرآورده‌های روان‌کاری که مورد نیاز بخش خودروبی و صنعت ما بود اهتمام بورزند البته به مشکلاتی هم برخورد کردند؛ مثلاً برای تولید روغن‌های موتور و صنعتی نیاز به افزودنی‌هایی بود که باید وارد می‌شد و به طرق مختلف آن را وارد کردند.

از آنجا که منبع تولید افزودنی‌های روغن‌های صنعتی در آمریکا و کشورهای اروپایی است، واردات آنها به طور قطع با مشکلاتی مواجه بود اما با شگردهای خاص وارد شد و حتی با قیمت‌های گزاف تر خریداری شد. به هر حال مسئله مهم این بود که تولید روغن باید انجام می‌شد.

مسئله دیگر این است که وقتی تحریم‌ها ملغی شود چه مشکلاتی برای این صنعت به وجود می‌آید؟

ما از یک سو خوشبینانه به این موضوع نگاه می‌کنیم و از سوی دیگر باید با تدبیر بیشتری موضوع پساتحریم را در رابطه با روان‌کارها بررسی کنیم. موضوع مهم این است که وقتی تحریم‌ها برداشته می‌شوند شرکت‌های خصوصی دیگری از نقاط مختلف دنیا خواستار ورود به بازار ایران هستند زیرا بازار ایران در واقع یک دروازه برای ورود کالاهای خارجی است.

مادر پشت ورودی مرزهای آبی کشورمان بازار بزرگی از کشورهای قفقاز و آسیای میانه را داریم که به یک سری فرآورده‌ها نیاز دارند. همه این کشورها نیاز به یک بازار انرژی خوب دارند و برای برآورده کردن نیاز خود ایران را به دیگر کشورهای منطقه که درگیر جنگ هستند و تکنولوژی بالایی هم ندارند ترجیح می‌دهند تا امنیت اقتصادی خود را حفظ کنند. قطعاً زمانی که تحریم‌ها برداشته می‌شود شرکت‌های خوب و درجه یک دنیا که صاحب «برند» هستند وارد بازار می‌شوند و همانطور که می‌دانید برندسازی بحثی کاملاً توسعه‌ای است یعنی شما باید از مزایایی برخوردار باشید تا بتوانید در تمام دنیا یا در ناحیه‌ای از دنیا شناخته شوید.

بنابراین مسئله‌ای که باید بسیار زیاد به آن توجه داشته باشیم این است که خود را آرام آرام به سطح تکنولوژی و سطح توقع جهان پیرامون خود ارتقاء دهیم.

متأسفانه در حال حاضر در ایران فقط روغن‌های «گروه یک» تولید می‌کنیم، روغن‌های معمولی ایرانی پاسخگوی خودروهایی دهه ۴۰ و ۵۰ و ۶۰ هستند و در نتیجه مناسب بازار جهانی نیستند؛ در حالی که تولیدکنندگان ما می‌توانستند بسیار بهتر از این کار کنند تا بتوانند وارد بازار بین‌المللی تولید روان‌کارها و روغن‌های گروه ۲ و ۳ و ۴ و حتی ۵ شوند.

اما به هر حال بازار ایران از نظر ژئوپولیتیکی و استراتژیک بازار بسیار جذابی است زیرا در مقایسه با دیگر کشورهای همسایه که درگیر منازعات و مناقشات هستند ایران از امنیت بالایی برخوردار

است بنابراین با کمی نکته‌سنجی بیشتر می‌توانیم در دوران پساتحریم هم بازار خوبی برای کشورهای جهان در حوزه روغن‌ها و روان‌کارها ایجاد کنیم.

حضور شرکت‌های خارجی به خصوص طرف‌های اروپایی و آمریکایی در پروژه‌های سرمایه‌گذاری مشترک با بخش خصوصی در دوره پساتحریم را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

هر سرمایه‌گذار خارجی چه ژاپنی و چه آمریکایی و اروپایی وقتی برای سرمایه‌گذاری وارد ایران می‌شود برای ما دارای اهمیت است. قطعاً وقتی سرمایه‌گذار خارجی وارد می‌شود مایل است که با استانداردهای خوبی مواجه شود چون او خود را با شرایط روز تطبیق داده است پس نمی‌تواند وارد مملکت ما شود و فرآورده سه یا چهار دهه قبل را تولید کند پس می‌آید تا با آوردن یک تولید جدید از بازار انرژی ایران هم استفاده کند. این بهترین روش برای جذب سرمایه‌گذارهاست ما باید موقعیت را فراهم کنیم و زمینه‌های سرمایه‌گذاری برای ورود خارجی‌ها را هم تدارک ببینیم.

در حال حاضر ما کاستی‌هایی داریم و متأسفانه هنوز درست موفق نشده‌ایم شرایط خوبی را برای سرمایه‌گذار خارجی فراهم کنیم و اگر این روند ادامه پیدا کند قطعاً در دوره پساتحریم با مشکل مواجه خواهیم شد. در اینجا مثالی می‌آورم تا این مسئله ملموس‌تر شود. وقتی شما سوار ماشین‌های هشتاد که شیشه آن را بخار گرفته غالباً

کارها هستند. اگر سرمایه‌گذاری خارجی وارد کشور شود، تکنولوژی جدید می‌آورد بنابراین نوع روان کارهای ما ارتقاء می‌یابد که با شرایط روز مطابق است.

در حال حاضر در ایران باید در مورد روغن پایه که مبنای تولید هر روغنی چه در بخش صنعتی و چه در بخش خودروساست، بازنگری انجام شود. الان آنچه در ایران مصرف می‌شود روغن گروه یک هست و حدود ۲۰۰ تا ۳۰۰ هزار تن هم روغن‌های گروه دو به بالاست. قطعا وقتی تکنولوژی جدید می‌آید ممکن است این روند معکوس شود بنابراین ما باید نگرش خود را برای روغن‌های پایه و جدید عوض کنیم. وقتی روغن تولید می‌شود دارای دو شاخصه مهم هست که یکی «سطح کیفیتی» آن و دیگری «چند درجه‌ای» بودن آن است.

بنابراین قطعا برای همکاری ما با خارجی‌ها در بخش تولید روغن برای بخش‌های صنعتی و خودرو در زمانی که تحریم‌ها بر داشته شود یا شرایط بهتری از نظر روانی برای سرمایه‌گذاری خارجی وجود داشته باشد، لازم است که در دو زمینه سطح کیفیتی و چند درجه‌ای بودن، بازنگری انجام شود.

حضور شرکت‌های خارجی و بخش‌های خصوصی در بازار روغن‌ها و روانکارها آیا در روند قیمت‌گذاری تأثیر خواهد داشت؟

قیمت‌گذاری را در دو بخش نگاه می‌کنیم؛ یک بخش مربوط به سازمان حمایت از مصرف‌کننده و بخش دیگر هم مربوط به طرف‌های تولیدکننده است که با توجه به شرایط روز قیمت را اعلام می‌کنند. به اعتقاد من باید یک مقدار بازنگری در مباحث دولتی و قیمت‌های تمام‌شده انجام شود و اینکه شرکت‌های ما بر اساس یک سری اصول درست فرآورده‌های خود را قیمت‌گذاری کنند.

سعی می‌کنید آهسته‌تر حرکت کنید چون پشت‌شیشه را نمی‌بینید و احتمال هر اتفاقی را می‌دهید اما وقتی شیشه تمیز باشد سعی می‌کنید تا جایی که مجاز هستید گاز بدهید.

قضیه سرمایه‌گذاری هم همین است وقتی یک سرمایه‌گذار وارد جایی برای سرمایه‌گذاری می‌شود دوست دارد همه چیز شفاف باشد زیرا در غیر اینصورت او نمی‌تواند قدمی بردارد بنابراین باید زمینه‌های سرمایه‌گذاری شفاف باشد. افراد کارشناس باید اطلاعات خوبی در اختیار سرمایه‌گذاران بگذارند تا جذب آنها راحت‌تر انجام شود.

مجلس شورای اسلامی چه راه‌کاری را باید برای تنظیم قواعد جدید در مورد حضور شرکت‌های خارجی در سرمایه‌گذاری‌های مشترک در دستور کار خود قرار دهد؟

مجلس شورای اسلامی مثل همیشه که در دفاع از کيان کشور و حقوق صددرصدی مردم حرکت کرده باید به این مسئله توجه کند و آنکه تمام کشورهای توسعه‌یافته و صنعتی دنیا، همواره توجه خاصی به سرمایه‌گذاری خارجی داشته‌اند.

به نظر من مجلس باید رویکرد خود را تغییر دهد و یک نگاه کاملاً اقتصادی نسبت به جذب سرمایه‌گذار داشته باشد؛ فیلتر زدن اشکالی ندارد چون برخی در جذب سرمایه می‌خواهند ما را استعمار و استثمار کنند اما همیشه این طور نیست که طرف خارجی به قصد استثمار در کشوری کند.

مادر کلام ائمه اطهار هم در رابطه با حفظ حقوق بازرگانان نصایح بسیاری شنیده‌ایم و این بدان معنی است که حفظ حقوق همه بازرگان با توجه اقلیم گسترده اسلام در آن زمان دارای اهمیت بسیار زیادی بوده است. الان هم به همین شکل هست؛ مجلس باید کاملاً اساسی و بنیادی به این موضوع نگاه کند، ما همیشه فکر می‌کنیم وقتی سرمایه‌گذاری می‌خواهد وارد کشور شود باید صنایع عظیم تأسیس کند اما می‌تواند اینطور هم نباشد، آنها می‌توانند با انجام کارهای کوچک هم برای ما اشتغال‌زایی کنند، وقتی جذب سرمایه‌گذار خارجی شود، فساد اداری کم می‌شود و نیازی به صرف سرمایه داخلی نیست. مردم پول خود را در صندوق توسعه ملی ذخیره می‌کنند و این روند حتی می‌تواند از بسیاری از شوک‌های جهانی جلوگیری کند. پس مجلس باید همه موانع را در جذب سرمایه‌گذاران خارجی رفع کند و اشخاص کارشناس را در این حوزه قرار دهد. سرمایه‌گذار پولش سرمایه خود را در حوزه‌های سودآوری می‌برد و در جایی که بوروکراسی، عدم کارشناسی درست و رعایت نکردن حقوق سرمایه‌گذار وجود داشته باشد جذب سرمایه‌گذار خارجی به سختی صورت می‌گیرد. در حال حاضر جو روانی کشور و هویت ملی ما مساعد است و در جامعه جهانی حرفی برای گفتن داریم که می‌توانیم به جای دفع، جذب حداکثری بپردازیم.

دولت تدبیر و امید هم باید حرکت رو به جلوی خود را بیشتر کند زیرا طرف‌های خارجی اول مطالعات خود را به خوبی انجام می‌دهند و بعد بخش توجیه فنی، اقتصادی و مالی را انجام می‌دهند پس باید فضا را برای آنها باز بگذاریم، اطلاعات درست به طرف سرمایه‌گذار بدهیم، آنها را وارد بازی‌های بوروکراسی نکنیم و به حضور آنها احترام بگذاریم.

همکاری‌های مشترک در بخش روغن با چه اولویت‌ها و پارامترهایی امکان‌پذیر است؟

صنایع و صنعت تولید خودرو و دو بخش عمده در مصرف روان

بحث قیمت‌گذاری

روی کالاهایی که می‌

خواهند با ورود سرمایه

گذاران خارجی وارد ایران

خواهند شد باید مورد

بازنگری قرار گیرند. اگر

سرمایه‌گذاران خارجی از

معیارهای بهتری در رابطه

با قیمت‌گذاری استفاده

کنند. قطعا این روند به نفع

ما تمام خواهد شد

مرکزی ایران ارزش کلی واردات کالا و خدمات بین سال‌های ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۱ همواره افزایش داشته و پس از آن شروع به کاهش کرده است. اما حتی در سال‌های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ هم ارزش کلی واردات بیش از ارزش واردات یک دهه پیش از آن بوده است.

البته بسیاری از مسائل به طور ناخودآگاه بر روی قیمت‌های تمام شده یک کالا تأثیر می‌گذارد که به عنوان مثال می‌توان به نشست‌های توافق هسته‌ای اشاره کرد که روی قیمت‌های دلار و ارز و بسیاری زمینه‌های دیگر تأثیر گذار است.

بحث قیمت‌گذاری روی کالاهایی که می‌خواهند با ورود سرمایه‌گذاران خارجی وارد ایران خواهند شد باید مورد بازنگری قرار گیرند. اگر سرمایه‌گذاران خارجی از معیارهای بهتری در رابطه با قیمت‌گذاری استفاده کنند، قطعاً این روند به نفع ما تمام خواهد شد.

آیا رفع تحریم‌ها می‌تواند در بخش روغن‌ها و روان‌کننده‌ها آسیب‌زننده باشد؟ این در حالی است که به گزارش بانک

ما بعضی اوقات فکر می‌کنیم که اگر تحریم‌ها برداشته شود بسیاری از مشکلات ما مرتفع می‌شود در صورتی که به اعتقاد من در صورت رفع تحریم‌ها همه معضلات حل و فصل نمی‌شود. بانک، پول، سرمایه، بورس، تولید، ورود مواد اولیه و همه اینها باید برای شرایط پس از تحریم آماده شوند یا حداقل طرح‌هایی برای آنها ارائه شود.

ما نمی‌توانیم مرتب تجربه کنیم، عقلانیت در این است که از تجربه دیگران استفاده کرده و سپس به کالاهای ایرانی اعتماد کنیم. مثلاً در نظر بگیرید که برای یک ایرانی با شرایط فعلی تولید یک روغن با سیستم مکانیزه فعلی **X** تومان هزینه می‌شود چون ما تکنولوژی، مواد افزودنی یا روغن «گروه ۲» را نداریم ولی طرف خارجی با در دست داشتن همه اینها همین روغن را تولید می‌کند و صرف اینکه این روغن خارجی هست مردم به سمت مصرف آن گرایش پیدا می‌کنند ولی ما امیدواریم که تولیدات ما انقدر با کیفیت باشد که مردم به آن اعتماد کنند اما به هر حال ما باید شرایط فعلی خود را با این روند هماهنگ کنیم.

شرایط پس از تحریم به نظر من سخت‌تر از شرایط تحریم است چون گرایش مردم به سمت تولیدات داخلی کمتر می‌شود مگر اینکه ارزیابی انجام شود، بانک‌ها از شرایط ویژه‌ای که برای بنگاه‌های اقتصادی بوجود آورده‌اند دست بردارند، کمک‌های دولتی بیشتر شود و به تولید کنندگان و بازرگانان کمک گرفته شود تا آسیب کمتری متوجه این بخش شود. ■

مادر پشت ورودی مرزهای
آبی کشورمان بازار بزرگی
از کشورهای قفقاز و
آسیای میانه را داریم که
به یک سری فرآورده‌ها
نیاز دارند. همه این
کشورها نیاز به یک بازار
انرژی خوب دارند و برای
برآورده کردن نیاز خود
ایران را به دیگر کشورهای
منطقه که درگیر جنگ
هستند و تکنولوژی بالایی
هم ندارند ترجیح می‌دهند
تا امنیت اقتصادی خود را
حفظ کنند

اشتهای جهانی برای بازار انرژی ایران

مهدی اسپندیاری

دبیرکل اتحادیه صادرکنندگان
فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی

زمزمه هایی از پایان عصر تحریم بر اقتصاد ایران شنیده می شود به طوری که بازار صنایع نفت و گاز ایران به عنوان یکی از اشتهاآورترین مراکز جذب سرمایه و همکاری های مشترک با بخش خصوصی در حال حاضر در انتظار گام های موثر شرکای جدید در عرصه فرآورده های نفتی است.

توافقی که قرار است تیرماه سال جاری میان ایران و غرب امضا شود به ایران این امکان را خواهد داد تا فارق از تحریم ها جایگاه خود را در بازارهای انرژی جهانی ارتقا بخشد. در حال حاضر تهران تحت شدیدترین تحریم های سازمان ملل، اتحادیه اروپا و آمریکا قرار دارد.

در حال حاضر پتروشیمی ها با استفاده از سرمایه های خصوصی و غیردولتی توانسته اند در بازارهای جهانی موقعیت خود را تثبیت کنند و این در حالی است که پیش بینی می شود طی یک هفته بعد از توافق ایران بتواند تولید خود را تا حدود چهارصد هزار بشکه در روز افزایش دهد و در کمتر از ۹ ماه یعنی آغاز سه ماهه دوم سال ۲۰۱۶ میلادی ایران تولید خود را به دوران پیش از تحریم یعنی یک میلیون بشکه در روز برساند.

نفت ذخیره ایران که تقریباً ۳۰ میلیون بشکه است می تواند روزانه ۳۰۰ هزار بشکه دیگر به عرضه نفت در ۳ تا ۴ ماه نخست پس از توافق نهایی به بازارهای جهانی اضافه کند این در حالی است در بخش فرآورده های نفتی از جمله پتروشیمی ایران می تواند جایگاه خود را به طور قابل توجهی ارتقا بخشد.

نباید فراموش کنیم که ایران چهارمین ذخایر اثبات شده نفت و دومین ذخایر غنی گاز جهان را دارد که با نهایی شدن توافق و لغو شدن تحریم ها، بازگشت فوق العاده شرکت های بزرگ خارجی، ابتدا با شرکت های نفتی کلید خواهد خورد.

ایران کشوری با جمعیت ۸۰ میلیون نفری است و بهره مندی از منابع غنی طبیعی، مکانی دل فریب برای سرمایه گذاری به شمار می رود اما موانع قانونی می تواند در همکاری های مشترک میان شرکت های ایرانی و خارجی مشکلاتی را ایجاد کند. آلمان و ایتالیا در

میان کشورهای اروپایی علاقه زیادی به حضور در بازار ایران از خود نشان می دهند این در حالی است که آنها در حال آماده سازی دفاتر خود هستند و برداشتن موانع قانونی در ایران می تواند سرمایه گذاران و شرکت های ایرانی را در همراهی با بازارهای جهانی به پیش برند. حضور شرکت های و سرمایه های ایرانی در بحث فرآورده های بازارهای جهانی با استفاده از تجربه جهانی با حضور شرکت های خارجی در بازار ایران مساله ای است که می تواند در طی کردن این مسیر موتور ایرانی را سریع تر و چابک تر به جلو برای رسیدن به اهدافش هدایت کند.

در این صورت و با جذب سرمایه های خارجی در کنار رویه های قانونی که دست و پاگیر نباشند می توان ایران را به تیکه گاه انرژی منطقه ای مبدل کرد. نباید فراموش کنیم که بازار سرمایه گذاری در فرآورده های نفتی و گازی ایران دارای مزیت های طبیعی نسبت به رقبای منطقه ای است. ■

حضور شرکت های

و سرمایه های ایرانی

در بحث فرآورده ها در

بازارهای جهانی با استفاده

از تجربه جهانی با حضور

شرکت های خارجی در

بازار ایران مساله ای است

که می تواند در طی کردن

این مسیر موتور ایرانی را

سریع تر و چابک تر به جلو

برای رسیدن به اهدافش

هدایت کند

سید حمید حسینی؛

اقتصاد پساتحریم فرصتی مفتلم برای بخش خصوصی

صنایع بالا دست و میان دست انرژی عملاً برای یکی از شاکله‌های اصلی اقتصادهای وابسته به فروش نفت و مشتقات آن به حساب می‌آیند که تحریم هاسرمایه‌گذاری در این بخش‌ها را با چالش روبه‌رو کرده است. در همین حال برداشت از میدان‌های مشترک با کشورهای همسایه نیاز به فایننس‌های بزرگی دارد که عملاً بخش خصوصی داخلی توان انجام آن را بدون حمایت‌های دولتی و حضور شرکای خارجی ندارد به همین جهت شاهد رشد روز افزون فعالیت کشورهای چون قطر در میدان‌های نفتی و گازی پارس هستیم. نباید از نظر دور داشت که صنایع نفت نیاز به فن‌آوری‌های روز و استفاده از تجربیات شرکت‌های با سابقه دارد تا بتواند رشد و بالندگی خود را با کمترین زیان طی کرده و برای آیندگان به عنوان یک سرمایه ملی ثمر بخش باشد به همین منظور و برای بررسی شاخص‌های بازارهای انرژی ایران در عصر پساتحریم با دکتر سید حمید حسینی یکی از نخبگان عرصه نفت و گاز به گفتگو نشستیم. حسینی دانش آموخته مدیریت و بنیانگذار بزرگترین تشکل اقتصادی خصوصی کشور است که سی درصد از صادرات نفتی را به خود اختصاص داده است.

شاخص‌های اصلی دوران تحریم بر صادرات غیر نفتی کشور چه مواردی هستند و پس از برداشته شدن تحریم‌ها انتظار می‌رود صادرات غیر نفتی کشور در حوزه پتروشیمی‌ها و مشتقات نفتی چگونه باشد؟

برای پاسخ به بخش نخست سوال شما باید ببینیم تحریم چه آثاری بر اقتصاد کشور داشته است و لطماتی به اقتصاد ما زده است. با برآورد صحیح از این مهم می‌توانیم انتظار اتمان را برای دوران پساتحریم سنجیده‌تر و عملیاتی‌تر در نظر بگیریم. فراموش نکنیم که تحریم‌ها دسترسی ما را به منابع مالی، تجهیزات و دانش فنی در عرصه‌های صنعت و تجارت محدود و بعضاً قطع کرد که به نوبه خود بزرگترین آثار مخرب را به اقتصاد ملی کشور وارد آورد. در همین حال دسترسی بازرگان ایرانی و کالاهای کشور را به بازارهای جهانی محدود کرد و حتی کشور نتوانست آنطور که باید از حوزه‌های غنی و راهبردی چون پارس جنوبی استفاده کند. حوزه پارس جنوبی بر اساس پیش‌بینی‌ها باید تاسی و پنج فاز اجرایی به اقتصاد کشور کمک می‌کرد اما عملاً تنها کمتر از یک سوم از فازهای تعریف شده در این منطقه اجرایی و به بهره‌برداری رسید. در عین

حال شاهد آن هستیم که همسایگان ما در میدان‌های مشترک با سرعت در حال برداشت هستند. بر اساس برنامه قرار بود در حدود هشتصد میلیون متر مکعب گاز از میدان‌های پارس جنوبی برداشت شود که این برنامه نیز محقق نشد. حتی در زمینه نفت خام هم در میدان پارس جنوبی کشور نتوانست بر اساس نقشه راه تعریف شده حرکت کند. نباید فراموش کرد که بر اساس برآوردها می‌توانسیم از هر فاز در پارس جنوبی در حدود ۴۰۰ میلیون متر مکعب میعانات گازی برداشت کنیم. قطر به عنوان همسایه ما در میدان مشترک پارس دو سال پیش و در سال ۲۰۱۳ تمام فازهای پارس شمالی‌اش را افتتاح و اکنون مشغول بهره‌برداری حداکثری و عرضه آن به بازارهای جهانی است.

تنها در پارس جنوبی با فازهایی که طی سالهای اخیر افتتاح شده است عملاً ایران بیست فاز را از دست داده است که هر کدام از این فازها برای منافع کشور شش میلیارد دلار منافع داشته‌اند که تحریم‌ها اجازه ایجاد و تولد این مولد‌های درآمدی را به جمهوری اسلامی ایران نداده‌اند.

با یک حساب ساده سالانه ۱۲۰ میلیارد دلار از درآمدهای کشور که سهم مردم ایران است عملاً به جیب همسایه قطری رفته که با

یکی از نکات مثبتی که در اقتصاد پساتحریم می‌تواند برای بخش انرژی کشور به ارمغان آورد عدم علاقه مندی طرف‌های خارجی برای همکاری با شرکت‌های دولتی و شرکای نیمه دولتی و بنگاه‌های عمومی است. آنها ترجیح می‌دهند با بخش خصوصی ایران کار کنند

ما در میدان پارس جنوبی مشترک است. این معضل تنها مختص به گاز و میعانات نیست در خصوص نفت خام هم چنین مشکلاتی وجود دارد.

لطفا در مورد مساله نفت و میدان های مشترک در دوران تحریم ها کمی بیشتر توضیح دهید.

همین حالت در خصوص نفت خام پیش آمده است یعنی قطر روزانه ۵۰۰ هزار بشکه نفت خام از میدان های مشترک برداشت می کند که سهم ایران صفر است. این مساله تنها مختص به میدان های مشترک با قطر نیست در حوزه های مشترک با عراق هم وضعیت به همین منوال است به طوری که آنها هم روزانه بیش از ۱۵۰ هزار بشکه نفت خام بیشتر از ایران برداشت می کنند که در غرب کارون هم داستان با همین مختصات پیش می رود. در خصوص میدان های مشترک با عربستان و کویت هم وضع همین طور است. لذا سالانه بیش از ۱۴۰ میلیارد دلار که می توانست وارد کشور شود عملا از دست می رود و به جیب همسایگان وارد می شود. ورود این پول در اقتصاد ملی به تولید ثروت و رفاه منجر می شد که وجود تحریم ها مانع سختی را برای اقتصاد کشور ایجاد کرده است.

مساله تحریم ها در صنعت نفت و گاز چه اثرات مخرب دیگر به جز میدان های مشترک داشته است ؟

بروز تحریم ها بهره وری را در اقتصاد ملی ما کاهش داده است به طوری که تولید روزانه نفت خام ایران عملا یک چهارم شده است اما تعداد کارگران صنعت نفت و صنایع وابسته لاجرم تغییری نکرده اند. این مساله بدان معناست که عملا درآمد به یک چهارم کاهش یافته است اما هزینه ها ثابت باقی مانده اند.

در همین حال سازمان های دولتی و آنهایی که وابستگی اشان به خارج از کشور بوده است بهره وری به شدت کاهش پیدا کرده است. فراموش نکنیم که بخش های چون نفت، گاز و ساختمان طی سالهای گذشته با بهره وری منفی به کار خود ادامه داده اند.

نباید فراموش کرد که بر اساس برآوردها می توانسیم از هر فاز در پارس جنوبی در حدود ۴۰۰ میلیون متر مکعب میعانات گازی برداشت کنیم. قطر به عنوان همسایه ما در میدان مشترک پارس دوسال پیش و در سال ۲۰۱۳ تمام فازهای پارس شمالی اش را افتتاح و اکنون مشغول بهره بردار حداکثری و عرضه آن به بازارهای جهانی است

بروز تحریم ها بهره وری را در اقتصاد ملی ما کاهش داده است به طوری که تولید روزانه نفت خام ایران عملا یک چهارم شده است اما تعداد کارگران صنعت نفت و صنایع وابسته لاجرم تغییری نکرده اند. این مساله بدان معناست که عملا درآمد به یک چهارم کاهش یافته است اما هزینه ها ثابت باقی مانده اند

در همین حال بهره وری نیروی انسانی طی ۱۵ سال گذشته سالی ۱،۴ درصد رشد داشته است و روند مثبتی را طی کرده اما از سال ۹۲ این شاخص عمدتاً در بخش های صنعت، معدن، کشاورزی و مخابرات بوده است که شامل بخش های انرژی نمی شود. همانطور که اشاره کردم ظرفیت سازی ها برای تولید روزانه تا چهارصد هزار بشکه نفت انجام شده بود اما عملاً تولید کاهش پیدا کرده و با حجم تولید کم و سه برابر نیرو و بحران بهره وری نیروی انسانی در این بخش به چشم می خورد. اگر بخواهم نام صحیح تری برای آن بگذارم اتلاف منابع و ازگان درستی است. بهره وری سرمایه هم در بخش گاز و کشور با شاخص منفی رو به رو بوده است. بسیاری از پروژه ها در پارس جنوبی را آغاز کرده ایم اما نیمه کاره این پروژه ها رها شده اند که باز هم به مساله تحریم ها باز می گردد. پس در سه محور سرمایه، بهره وری و بازارها کشور را با چالش های جدی رو به رو کرده اند.

آیا رفع تحریم ها بدون بروز مشکلی برای اقتصاد ملی خواهد بود ؟

رفع تحریم ها هم می تواند چالش هایی را به اقتصاد ملی و به خصوص بخش نفت و گاز وارد کند به طوری که ممکن است با حضور شرکت های بزرگ در بازار ایران فضای کسب و کار متغیر شود که این عملاً حاوی نکات مثبتی نیست. فضایی که پس از تحریم برای صادر کنندگان فراهم می شود برای تولید کنندگان تجهیزات نفتی که در دوران تحریم به رشد و بالندگی رسیده اند تعادلش را از دست خواهد داد. در چنین فضایی پیمانکاران کشور هم ممکن است نتوانند در فضای رقابت با طرف های خارجی وارد عمل شوند.

لذا رفع تحریم ها برای سه عنصر اصلی بازار انرژی کشور یعنی تولید کنندگان تجهیزات، پیمانکاران و صادر کنندگان چالش های را به دنبال خواهد داشت.

ارزیابی شما از لغو تحریم ها افزایش چالش ها است ؟

خیر، ترسیم فضا به ما کمک خواهد کرد تا چالش های پیش روی خود را ارزیابی و بتوانیم برای برون رفت از آن راه کاری بیابیم. ماقطعا می توانیم این فضا را بشکنیم و با همکاری و همیاری مشترک اقدامات در خور توجهی را انجام دهیم. اما اگر شرایط جدید را درک نکنیم بخش خصوص لطومات زیادی خواهد دید. یکی از نکات مثبتی که در اقتصاد پس از تحریم می تواند برای بخش انرژی کشور به ارمغان آورد عدم علاقه مندی طرف های خارجی برای همکاری با شرکت های دولتی و شرکت های نیمه دولتی و بنگاه های عمومی است. آنها ترجیح می دهند با بخش خصوصی ایران کار کنند.

برای جذب سرمایه گذاری های خارجی در عرصه نفت، گاز و پتروشیمی آیا ریل گذاری های لازم انجام شده است ؟

ما به شکل عملی تجربه سرمایه گذاری خارجی را نداشته ایم، ما بیشتر تامین مالی را طی سالهای گذشته تجربه کردیم. تمام صنعت انرژی های فسیلی کشور یک پتروشیمی لاله با ساساویل فعالیت می کند و اخیراً هم ترکیه پتروشیمی رازی را خریده است. عدم شفافیت در عرصه های قانونی باعث شده است که سرمایه گذران خارجی چندان برای ورود سرمایه هایشان به ایران اعتماد نکنند. حمایت دولت از بخش خصوصی به سرمایه گذار خارجی این اطمینان را می دهد تا با طرف ایرانی فعالیت های خود آغاز و طی مرور زمان آن را ارتقا دهد. ■

دارای استاندارد ایران

AMIRAL

MOTOR OIL

کیفیتی مطمئن برای تمامی فصول

آدرس: قم، شهرک صنعتی سلفچگان، نبش خیابان فتح

تلفن: ۰۲۵۳ ۳۶۷ ۳۹ ۰۵ فکس: ۰۲۵۳ ۳۶۷ ۳۹ ۳۳

www.qmoil.com

Qom Motor Oil

محصولی از شرکت روغن موتور قم

Bitumen supplying worldwide

**KISH SPANTA INTERNATIONAL
TRADING & INVESTMENT CO.**

Address: Unit 20, 5th Floor, No. 269, Dastgerdi Ave., Africa Blvd, Tehran - Iran

Tel: +98 21 88 64 75 20-22

Fax: +98 21 88 20 32 37

www.kishspanta.com

info@kishspanta.com

آفریقا، مقصد جدید نفت ایران پس از تحریم‌ها

تجربیه دنیای انرژی

اعلام آمادگی رئیس هیات نمایندگی آفریقای جنوبی به منظور از سرگیری صادرات نفت خام ایران در صورت لغو تحریم‌ها، نشان از عزم جدی طرف آفریقایی برای استفاده از نفت ایران دارد. نکته قابل تأمل آنکه جذابیت محصول ایرانی برای آفریقای جنوبی به حدی است که، در دوران تحریم رابطه نفتی ایران با مشتریان به ویژه پالایشگاه‌های آفریقای جنوبی قطع نشده است

جنوبی ۲۵ درصد از واردات خود را از طریق ایران تأمین می‌کرده است. این سهم آفریقای جنوبی از نفت ایران به خوبی نشان از جدی بودن آفریقا در ارتباط نفتی با کشوری است که حالا بعد از صحبت‌های مطرح شده در خصوص احتمال برداشته شدن تحریم‌ها، می‌تواند جدی‌تر به آن فکر کند.

سابقه همکاری ایران و آفریقای جنوبی علاوه بر مبادلات نفتی، به تصمیمی برمی‌گردد که پیش از این ایران در خصوص ساخت پالایشگاه در قلب آفریقا گرفته بود. بر پایه این تصمیم که دو سال قبل مطرح شده بود قرار شد ایران ۶ پالایشگاه در آفریقای جنوبی راه‌اندازی کند. مسئله تا جایی پیش رفت که به گفته حسن خسروجر دی رئیس اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفتی، حتی جانمایی‌های لازم برای ساخت این پالایشگاه‌ها هم صورت گرفته بود. هر چند که در نهایت خبر قطعی از راه‌اندازی این ۶ پالایشگاه به گوش نرسید، اما به نظر می‌رسد که از سر گرفتن همکاری جدی میان ایران و آفریقا در حوزه انرژی، فصل جدیدی از آغاز یک همکاری بلند مدت خواهد بود.

البته شرکت‌های آفریقای جنوبی در طرح‌های صنعت پتروشیمی ایران هم تا پیش از تحریم‌ها مشارکت و سرمایه‌گذاری داشته‌اند به طوری که آریاساسول، در بخش انرژی که در سال ۱۳۸۰ کلید خورد، نخستین و بزرگترین پروژه در بخش انرژی بعد از انقلاب اسلامی در صنعت پتروشیمی بوده که به صورت مشترک (joint venture) با سرمایه‌گذاری مشترک شرکت ساسول (sasol) آفریقای جنوبی و شرکت ملی صنایع پتروشیمی (NPC) در مدار بهره‌برداری قرار گرفت.

آنچه مسلم است، طی ماه‌های آینده و پس از توافق نهایی شاهد حرکت جدی ایران در ارتباط با بازپس‌گیری بازار نفت آفریقا خواهیم بود. شاید تأکید معاون وزیر نفت ایران مبنی بر اینکه پس از رفع تحریم‌ها، تلاش خواهد شد تا بازار صادرات نفت خام ایران در قاره آفریقا و کشورهای مثل مراکش و آفریقای جنوبی احیا شود، نمود عینی عزم ایران برای دستیابی مجدد به بازار آفریقایی نفت باشد و در این بین باید دید تا چه حد بخش خصوصی در این عرصه از سوی دولت مورد توجه و همکاری قرار خواهد گرفت. ■

آنچه مسلم است، طی ماه‌های آینده و پس از توافق نهایی شاهد حرکت جدی ایران در ارتباط با بازپس‌گیری بازار نفت آفریقا خواهیم بود. شاید تأکید معاون وزیر نفت ایران مبنی بر اینکه پس از رفع تحریم‌ها، تلاش خواهد شد تا بازار صادرات نفت خام ایران در قاره آفریقا و کشورهای مثل مراکش و آفریقای جنوبی احیا شود، نمود عینی عزم ایران برای دستیابی مجدد به بازار آفریقایی نفت باشد و در این بین باید دید تا چه حد بخش خصوصی در این عرصه از سوی دولت مورد توجه و همکاری قرار خواهد گرفت.

دور جدید مذاکرات نفتی ایران با مشتریان سابق نفتی همچون آفریقای جنوبی، سریلانکا و برخی از پالایشگاه‌های آسیایی به ویژه پاکستانی آغاز شده است؛ شگرایی که در نگاه اول در دوران تحریم نیز صحبت از همکاری با آنها شده بود، اما خبر فوق‌نشان از آن دارد که این همکاری‌ها نهایی نشده بوده و اکنون با آهنگ لغو تحریم‌ها، آفریقایی‌ها و دیگر کشورهای نیز مانند کشورهای اروپایی، امید به استفاده از نفت ایران را دارند.

پس از مذاکره بیژن زنگنه وزیر نفت ایران و تینا جومت پترسون وزیر انرژی آفریقای جنوبی در تهران و بازگشت این کشور بزرگ آفریقایی به میز مذاکرات خرید نفت از ایران، دور جدید مذاکرات نفتی با این کشور در حال توسعه در تهران برگزار شد. آفریقای جنوبی تا پیش از افزایش فشار تحریم‌های بین‌المللی یکی از بزرگترین مشتریان نفتی ایران در قاره سیاه بود به طوری که روزانه حدود ۱۰۰ تا ۱۲۰ هزار بشکه نفت خام ایران به این کشور آفریقایی صادر می‌شد. این در حالی است که آفریقایی‌ها نگاه مثبتی به تحولات پس از تحریم و واردات نفت از ایران دارند. اعلام آمادگی رئیس هیات نمایندگی آفریقای جنوبی به منظور از سرگیری صادرات نفت خام ایران در صورت لغو تحریم‌ها، نشان از عزم جدی طرف آفریقایی برای استفاده از نفت ایران دارد. نکته قابل تأمل آنکه جذابیت محصول ایرانی برای آفریقای جنوبی به حدی است که، در دوران تحریم رابطه نفتی ایران با مشتریان به ویژه پالایشگاه‌های آفریقای جنوبی قطع نشده است.

برخی آمارها نشان از آن دارد که تا پیش از آنکه افزایش تحریم‌ها، برخی مشتریان نفتی را تحت تأثیر خود قرار دهد، آفریقای

ناصر سودانی / نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس: سرمایه گذاری در انتقال گاز به سایر کشورها باید از طریق مشارکت بخش خصوصی صورت گیرد

«به رغم وجود خیرات و برکات طبیعی، فرهنگی، موروثی، اقلیمی و قومی در کشور بهره‌برداری مناسبی از این استعدادها صورت نمی‌گیرد» «مهمترین بیماری مزمن اقتصاد کشور وابستگی به نفت، اقتصاد دولتی، وابستگی به یارانه‌ها و سوءاستفاده‌های شخصی و ترجیح منافع فردی بر منافع شخصی است»

به عنوان یکی از اعضای کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی
مهمترین نیازهای صنعت نفت و گاز کشور را چه مواردی
می‌دانید؟

هستند. در حالی که امکان احیای بسیاری از چاه‌های مرده نفتی وجود دارد و این میادین با استفاده از فناوری‌های نوین، قابل احیاء هستند. باید بدانیم که افزایش تولید نفت و گاز، نوعی سرمایه گذاری است تا بتوانیم سطح تولید را افزایش دهیم و درآمدها را به طور مضاعف جبران کنیم و باید دانست در صورتی که ۱۲۸ میلیارد دلار سرمایه گذاری محقق نشود، پس رفت خواهیم داشت.

در صورت لغو تحریم‌ها تا چه اندازه می‌توانیم در حوزه صادرات نفت و گاز سرمایه گذاری کنیم؟

بازارهای جدید خرید نفت و گاز در اروپا و آسیای شرقی و کشورهای همانند هند و چین و حتی ترکیه و ژاپن فراوان است و مسلماً رفع تحریم‌ها می‌تواند فتح باب مجددی شود برای افزایش صادرات ما؛ چه در حوزه نفت و چه گاز باشد می‌تواند گامی در جهت جبران بودجه و آن کسری‌هایی که قبلاً داشتیم باشد.

البته ما سعی خواهیم کرد که بودجه را از وابستگی به نفت‌رهای دهیم و از خام‌فروشی پرهیز کنیم در کنار صنعت گردشگری را ارتقا دهیم، بحث مالیات را به هزینه‌ها اختصاص دهیم و فروش نفت را به صندوق توسعه گسیل دهیم.

امکان صادرات غیرنفتی با افزایش تولید ملی وجود دارد همچنین صادرات خدمات فنی و مهندسی که ارزش آوری دارد و صادرات نیروی کار نیز وجود دارد و این موارد می‌تواند جبران‌کننده صادرات نفت و گاز باشد. در عین حال افزایش فروش که البته با توجه به اینکه ما قدرت افزایش تولید را در این عرصه‌ها بیشتر از گذشته بدست آورده‌ایم می‌تواند گامی در توسعه اقتصادی ما محسوب شود.

تحریم‌ها و کاهش فروش تا چه اندازه بر اقتصاد ما تاثیر گذاشت و چه لطماتی را به اقتصاد ما زد؟

البته ما نمی‌توانیم بگوییم هر آنچه که از بابت تحریم‌ها نصیب ما شده است ضرر و زیان است در یک بخشی از آن یک بیدارباشی بوده است که ما را از خواب چند دهه بیدار کرده است و با جایگزین کردن

معضلات ملی کشور هم‌چون مصرف بی‌رویه منابع انرژی باید مورد درمان قرار گیرد و مباحث با اهمیت در مدیریت انرژی از جمله تولید، مصرف، فروش، انتقال و طرح دیپلماسی انرژی باید بسیار بیشتر مورد توجه باشد. منابع ملی در حقیقت میراث آیندگان است و پایدارسازی این منابع ملی تنها با همکاری نزدیک دولت و مجلس و عزم و اراده مردم میسر خواهد بود، باید در این راستا به پیشبرد تعاملات متناسب بین‌المللی در ارتباط دو طرفه میان کشور با جهان اهمیت بیشتری داده شود تا شرایط بر-د-برد برای کشور در معادلات جهانی فراهم شود.

توجه به مناطق آزاد اقتصادی، تمرکز بر تولید انرژی‌های تجدیدپذیر در تقویت پدافند غیرعامل، تلاش دولت برای استفاده از سه هزار کیلومتر خط ساحلی در کشور و وجود فضای مناسب سرمایه گذاری و فعالیت‌های اقتصادی در کشورهای همسایه از جمله عمان و عراق باید در صدر برنامه‌های دولت قرار گیرد.

آنچه در حوزه نفت و گاز مهم است این نکته است که، نفت و صنعت نفت یک بنگاه نیست و نگاه بنگاهی به نفت از معضلات اساسی کشور است، در افق چشم‌انداز ۲۰ ساله و در پیشبرد دیپلماسی نظام جمهوری اسلامی در راستای تعاملات منطقه‌ای و بین‌المللی و برای تامین درآمد بودجه کشور و تامین عمده انرژی کشور و توسعه پایدار و ایجاد اشتغال باید نفت را از حالت بنگاه خارج کرده و بدانیم که نفت به عنوان رکن رکین اقتصاد کشور عمل می‌کند و در کنار این مسائل باید به چالش‌های نفتی و موضوع حمایت از تولیدات نفتی توجه کافی شود.

با توجه به اینکه امروز میادین نفتی کشور در نیمه دوم عمرشان قرار دارند و ما با واقعیت تحریم‌های خارجی روبه‌رو هستیم و چاره‌ای جز اینکه برای صنعت نفت اولویت‌های تعریف کنیم نداریم و باید حمایت‌های جدی را در این زمینه داشته باشیم، البته توجه به میادین مشترک نفتی باید به عنوان مهمترین اولویت ما در این زمینه باشد. متأسفانه سهم ما در استفاده از این میادین امروزه یک سوم است و در همین استفاده یک سو می‌نیز آنچنان تعلل می‌ورزیم که کشورهای همسایه متأسفانه این برداشت را به طور بی‌رحمانه انجام می‌دهند.

امروز کشور قطر به شکل سرسام آور و بی‌رحمانه‌ای از میادین مشترک نفتی بهره‌برداری می‌کند ولی ما بدون شتاب لازم، به این موضوع توجهی نداریم گرچه ما به میادین نفتی مان نیز نگاه صیانتی نداریم و باید دانست که امروز بسیاری از میادین نفتی در حال مرگ

آینده نفت و گاز را
درخشان تر می‌بینم زیرا
هم آسیب شناسی خوبی
در این عرصه شده است
و هم حرکت به سمت
رسیدن به خودکفایی
بویژه در حمایت از تولید
داخل و هم تجهیزات و
ادوات و ابزاریه که برای
صنعت نفت و گاز نیاز است
خوب بوده است و این
حمایت‌ها جدی تر می‌شود
و قطعاً این امر در نهایت
سبب شکوفایی هرچه
بیشتر این دو فرآورده
می‌شود

اما هم‌اکنون با تجدید نظرهای که صورت گرفته است در پالایشگاه‌های ما این امکان وجود دارد که بتوانیم با تولید یورو ۴ گام‌های رادر جهت پالایش بنزین و تحویل بنزین با کیفیت‌تر و پاک‌تر به مردم داشته باشیم و امیدواریم این حرکت شتاب بیشتری به خود بگیرد و تلاش‌های جدی در این زمینه از سوی مسئولان صورت گیرد.

اقتصاد مقاومتی خودمان را از آسیب پذیری نجات بدهیم ضمن اینکه مسلمانان کاهش درآمدهای ملی در سرعت بخشی به طرح‌های توسعه‌ای موثر است.

در بحث صادرات نفت و گاز دولت باید چه نکاتی را مورد توجه قرار گیرد؟

دولت در صادرات نفت باید سعی کند نفت را به فرآورده تبدیل کند و بازارهای مورد اعتماد را پیدا کند و از واسطه‌گری و دلال بازی‌هایی که در گذشته بوده است ممانعت کند و تعهدات با ضمانت‌های اجرایی مناسب در جهت انتقال ارز بدست آمده را به یقین برساند زیرا برخی از کشورها از این فضای بوجود آمده سوء استفاده می‌کنند و ما را در مگنکه قرار داده بودند.

چرا در بحث صنایع بالادستی و پایین دستی پتروشیمی آن رشد مطلوبی را که باید داشته باشیم نداریم؟

صنعت پتروشیمی به چند دلیل دچار این نوسانات شده است که یکی از عمده‌ترین دلایلش بحث بهره‌مندی پتروشیمی از گاز است که با توجه به افزایش قیمت گاز و مشکلاتی که در این خصوص بوجود آمده است یک کاهش تولید را در برخی فضاها داشته‌ایم. البته تناقضی که در برخی از واگذاری‌ها وجود دارد یعنی اینکه به بخش خصوصی بدهند و یا دولتی بماند و عدم حمایت‌هایی که صورت گرفته است باعث مشکلات دیگر در صنعت پتروشیمی و توجه به این صنعت شده است. از دیگر دلایل این بی‌توجهی پیدا کردن بازار فروش و خرید است که اطمینان‌های لازم را در جهت معاملات و داد و ستدهایی که صورت می‌گیرد ندارند باید در واقع داد و ستدهایی که صورت می‌گیرد با ضمانت‌های کافی باشد که متأسفانه در همین مدت نیز برخی سوء استفاده‌ها از طرف خریدار در خارج از کشور صورت گرفته است.

آیا می‌توانیم به سرمایه‌گذاری در صنایع بالادستی و پایین دستی پتروشیمی امیدوار باشیم؟

در حال حاضر فضای صنعت پتروشیمی آتقدیر وسیع است که ما این را می‌توانیم به عنوان برگ برنده جمهوری اسلامی ایران در دیپلماسی اقتصادی‌مان در خارج از کشور تلقی کنیم البته به شرط اینکه هم‌فضا را برای مشارکت بخش‌های خصوصی و هم تعهدات لازم را فراهم کنیم.

آیا توانسته‌ایم در بخش پالایش نفت و یا کاهش واردات بنزین به اهداف مورد نظر برسیم؟

تولید نفت ما براساس تکنولوژی و فناوری قدیم بوده است که همراه با مشکلاتی است که با استانداردهای جهانی همخوانی ندارد و سال به سال این ماده سوختی از یک استاندارد جدیدتری برخوردار می‌شود. قبلاً یورو ۲ یک استاندارد بود که باید به آن می‌رسیدیم اما یورو ۲ در دنیا در حال حذف شدن است و یورو ۴ و ۵ جایگزین می‌گیرد، فرایند حرکت صنعت پالایش ما در گذشته به این سمت نبوده است.

پتانسیل کشور برای صادرات گاز از طریق خطوط لوله در سوریه و عراق به کشورهای نظیر چین و ژاپن تا چه اندازه است؟

ما هم خط لوله صلح را در پاکستان دنبال کرده بودیم گرچه حالا با کش و قوس‌هایی روبرو بوده است اما هم‌کشور عراق و هم‌کشور سوریه فضای بسیار مناسبی برای انتقال گاز ما به خارج از کشور است. قطعاً سرمایه‌گذاری در انتقال گاز به سایر کشورها باید از طریق مشارکت بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری این بخش صورت گیرد و در صورت سرمایه‌گذاری بخش خصوصی می‌تواند سرعت بیشتری به خود بگیرد.

تا چه اندازه برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در صنعت نفت و گاز زمینه فراهم شده است؟

در این زمینه ما کاستی‌هایی داشته‌ایم که کمیسیون‌های تخصصی مجلس به شکل ویژه برای پر کردن این خلاء تلاش‌های مستمری داشته‌اند که البته در این زمینه دولت نیز کارهای انجام داده است ولی کافی نیست. ما اگر مشارکت بخش خصوصی را در سرمایه‌گذاری‌های بخش نفت و گاز مان داشته باشیم قطعاً بسیاری از مشکلات فراروی این بخش چه در بحث صادرات نیز رفع می‌شود.

چه آینده‌ای را برای صنعت نفت و گاز کشور با توجه به تحولات انجام شده و تحولاتی که در راه هستند پیش بینی می‌کنید؟

آینده نفت و گاز را درخشان‌تر می‌بینم زیرا هم‌آسیب‌شناسی خوبی در این عرصه شده است و هم‌حرکت به سمت رسیدن به خودکفایی بویژه در حمایت از تولید داخل و هم تجهیزات و ادوات و ابزاری که برای صنعت نفت و گاز نیاز است خوب بوده است و این حمایت‌ها جدی‌تر می‌شود و قطعاً این امر در نهایت سبب شکوفایی هرچه بیشتر این دو فرآورده می‌شود. ■

آنچه در حوزه نفت و گاز مهم است این نکته است که، نفت و صنعت نفت یک بنگاه نیست و نگاه بنگاهی به نفت از معضلات اساسی کشور است، در افق چشم‌انداز ۲۰ ساله و در پیشبرد دیپلماسی نظام جمهوری اسلامی در راستای تعاملات منطقه‌ای و بین‌المللی و برای تامین درآمد بودجه کشور و تامین عمده انرژی کشور و توسعه پایدار و ایجاد اشتغال باید نفت را از حالت بنگاه خارج کرده و بدانیم که نفت به عنوان رکن رکین اقتصاد کشور عمل می‌کند و در کنار این مسائل باید به چالش‌های نفتی و موضوع حمایت از تولیدات نفتی

ENERGY WORLD

فضای بی‌اعتمادی بین
بخش خصوصی و دولت
صرفاً مربوط به این دولت
یا دولت قبل نیست. این
امر مقوله‌ای ساختاری
است که باید حل شود.
آنچه از تصمیمات وزارت
نفت طی چند سال
اخیر دیدیم این بود که
مسئولین با اکراه و اجبار در
صدور اجرائی کردن اصل
۴۴ در بخش نفت و گاز
هستند

امین خراسانی:

رفع تحریم‌ها بدون تغییر نگاه دولت به بخش خصوصی تأثیری بر روند صادرات نخواهد داشت

مهندس امین خراسانی، بازرگانی و مدیرعامل تعاونی تولیدکنندگان روغن موتور مروارید مشکین، معتقد است اقدامات ظاهری در بخش نظارت سبب شده تا بخش خصوصی در اذهان مردم تا حد دلالت‌های سودجود تنزل درجه پیدا کنند و این آسیبی است که ماهیت و موجودیت بخش خصوصی را تهدید می‌کند. به نظر وی رفع تحریم‌ها بدون تغییر نگاه دولت به بخش خصوصی تأثیر چندانی بر آینده صادرات و بهبود عملکرد این بخش نخواهد داشت.

از نبود تحول خواهی در اتحادیه صحبت کردید، لطفاً بیشتر توضیح بدهید، این تحول خواهی دقیقاً چیست و چرا وجود ندارد؟

به طور کلی عرض می‌کنم که از یک جمع هفت نفره هیئت مدیره اکثر آنها از یک صنعت و تجارت خاص مثل پتروشیمی یا روغن یا قیر باشند، نتیجه و ماحصل تصمیمات خواه ناخواه به دلیل تخصص و نگاه غالب اعضاء هیئت مدیره به سمت آن صنعت سوق داده خواهد شد. این ربطی به ضعف تخصص اعضاء یا خدای نکرده سوء نیت در تصمیمات ندارد. هیئت مدیره سعی کرده که کار را بر اساس مطالبات اعضاء اساسنامه پیش ببرد اما طبعاً تخصص شما بر نگاه شما در تصمیمات تأثیر خواهد گذاشت. به نظر می‌رسد تغییر در روش رای‌گیری و اختصاص کرسی‌ها بر اساس کمیسیون‌ها ضروری است تا از همه کمیسیون‌ها به نسبت عادلانه در هیئت مدیره افراد نخبه و مطلع حضور داشته باشند. ضمناً حضور نیروهای جوان و توانمند در هیئت مدیره ضروری است. به هر حال هیچ‌کس نمی‌تواند نافی نیرو و انگیزه جوانی در پیشبرد اهداف یک سازمان باشد. شاید نگاهی به مدیریت فعلی دنیای امروز نیز به ما این نکته را گوش زد می‌کند که عصر برژنف‌ها و بوش‌های

با توجه به اینکه مجمع عادی سالیانه اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی تیرماه امسال برگزار خواهد شد، به عنوان بازرگانی اتحادیه عملکرد هیئت مدیره و در کل اتحادیه را در یکسال اخیر چطور ارزیابی می‌کنید؟

عملکرد و رویکرد هیئت مدیره را می‌بایست بر اساس اساسنامه اتحادیه و درخواست‌های مجمع از هیئت مدیره به عنوان مرجع انتصاب اعضاء ارزیابی کرد. با توجه به جایگاه بازرگانی در اتحادیه و حضور اینجانب در جلسات هیئت مدیره طی یکسال اخیر، عملکرد اتحادیه را متوسط ارزیابی می‌کنم. باید در نظر داشت که به دلیل پیش‌رو بودن اتحادیه، حتی برای غیر اعضاء نیز نقش مهمی را ایفا می‌کند. تحلیل کلی بنده این است که اتحادیه طی یک سال اخیر چندان تحول خواه عمل نکرده و درگیر مسائل روزمره شده است. البته این ناشی از وجود برخی نهادهایی است که بجای نظارت، عموماً دخالت و انواع چالش‌ها را برای اتحادیه و کلاً بخش خصوصی به وجود آورده اند و باعث شده تا انرژی اتحادیه صرفاً مقابله با این مشکلات شود و از برنامه‌ریزی و تحول خواهی دور بماند.

تحلیل کلی بنده این است که اتحادیه طی یک سال اخیر چندان تحول خواه عمل نکرده و درگیر مسائل روزمره شده است. البته این ناشی از وجود برخی نهادهایی است که بجای نظارت، عموماً دخالت و انواع چالش‌ها را برای اتحادیه و کلابخش خصوصی به وجود آورده اند و باعث شده تا انرژی اتحادیه صرفاً مقابله با این مشکلات شود و از برنامه‌ریزی و تحول خواهی دور بماند

سوق داده می‌شود. طبیعتاً این موضوع و مدل نظارت بدون تخصص، برای اعضای در همه تشکلهای اتحادیه‌های خصوصی چالش آفرین خواهد بود و اتحادیه‌ها و اتحادیه‌های مستثنی نیست. از این جهت ضروری می‌نماید که نمایندگانی از اتحادیه در جلسات مربوط به فعالیت اتحادیه در ستاد حضور داشته باشند. متأسفانه در جلسات مهم به بهانه محرمانه بودن موضوعات تصمیمات مهم و تأثیرگذاری بدون حضور نمایندگان تشکلهای می‌گردد. چرا بدون حضور ما؟ چون با منافع فعال اقتصادی تضاد دارد؟ نهادهای نظارتی نگاه مثبتی به بخش خصوصی مخصوصاً تولید و تجارت مواد پایه نفتی ندارند.

پدر گذشته، ما می‌بینیم که رئیس جمهور آمریکا در ۴۹ سالگی قدرت را به دست می‌گیرد. البته این نباید به معنای کنار گذاشتن تجربه‌های باشد، حرف من لزوم استفاده از نیروی جوان و بهادار به آنها برای آینده است.

در مورد نهادهای نظارتی و چالش‌افزایی آنها برای بخش خصوصی هم توضیح دهید.

یکی از انتقاداتی که به عملکرد اتحادیه وارد است، عدم مشارکت و حضور جدی در این نهادها برای ایفای حقوق اعضا است. به عنوان مثال در ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، نگاه انتظامی و نظارتی است. خوب این نگاه هم طبیعتاً این سازمان است، وجود ستاد هم بنا به تشخیص مسئولان و مقامات رده بالای نظام ضروری است.

اما اینکه چرا در جلسات مهم این ستاد نمایندگان بخش خصوصی حضور ندارند محل اشکال است. این در حالی است که در این جلسات بدون حضور ذی‌نفعان و صاحبان صنعت در ارتباط با قانونی یا غیر قانونی بودن و همینطور خطوط قرمز یک فعال بخش خصوصی در عرصه تولید، صنعت یا حتی تجارت با سابقه‌ای نزدیک به چهل سال اعمال نظر و تصمیم‌گیری می‌کنند و به جای تشویق به تولید و صادرات روش‌هایی را بکار می‌گیرند که تولیدکننده از تولید به سمت غیر مولد

با توجه به اینکه طی چند سال گذشته و علی‌الخصوص پس از تحریم‌ها ما شاهد پدیده‌هایی مثل بابک زنجانی بودیم، این بی‌اعتمادی و نگاه منفی چندان نامعقول نیست، نظر شما در این ارتباط چیست؟

تصور و نگاهی که نسبت به بخش خصوصی در بدنه دولت‌ها و بخشی از مردم ایجاد شده بیانگر این است که بخش خصوصی یک دلال سودجو و حتی قاچاق‌چی است. خوب دلیل این موضوع چیست؟ به بابک زنجانی اشاره کردید به طور مصداقی عنوان می‌کنم که ما در

این اتفاق چطور رخ می‌دهد؟ کالایی که طبق استاندارد تولید شده چرا باید قاچاق باشد؟

خیلی ساده عنوان می‌کنم که چون نهادهای نظارتی ما جدای از نظارت قضاوت هم می‌کنند. در همین موضوع گریس، و علی رغم استاندارد بودن کالا کار گروه تشخیص ماهیت؛ اعلام می‌کند که در گریس تولیدی مثلا ۱۰ درصد مواد سوبسید دار استفاده شده است و تولید کنند را جریمه می‌کند. حال اگر واحد تولیدی جریمه را پرداخت نکند در سامانه گمرک به عنوان متخلف و قاچاق چی معرفی می‌شود. عملا ادامه فعالیت صادراتی برای آن امکان پذیر نیست. با این روش‌ها کارخانه‌ها و کارگاه‌های تولید گریس بتدریج تعطیل خواهند شد.

به این نکته توجه داشته باشید که تولید و توزیع سوخت‌هایی مثل بنزین و گازوئیل توسط مجموعه نفت صورت می‌گیرد. فساد را از مبدأ باید خشکانند نه اینکه با برخورد با بخش خصوصی صورت مسئله را پاک کند و شرکت‌های بدون حامی را گردن بزند. باید اقرار کرد که بخش خصوصی از حمایت چندانی برخوردار نیست و بهترین محل برای اعمال فشار و نظارت است. در این بین وزارت صنعت معدن و تجارت و سازمان ملی استاندارد نیز موضع انفعالی داشته‌اند و حمایت لازم را از صنعت انجام نمی‌دهند.

اگر موافق باشید در ارتباط با رفع تحریم‌ها و اقتصاد پسا تحریم در حوزه صادرات فرآورده‌های نفتی صحبت کنیم، به نظر شما آیا رفع تحریم‌ها اثر مشخصی در فعالیت بخش خصوصی خواهد گذاشت؟

در ارتباط با رفع تحریم‌ها و تاثیر آن بر صادرات فرآورده‌های نفت و گاز باید دو موضوع را مدنظر قرار داد. یک بخش نگاه دولت و علی‌الخصوص وزارت نفت و نهادهای نظارتی به بخش خصوصی است و یک موضوع هم دیپلماسی جهانی و بهبود ارتباط با سایر کشورهای دنیا است. پر واضح است که رفع تحریم‌ها بر فروش صادرات کلیه محصولات صادراتی کشور موثر خواهد بود چون مرادات تجارت بین‌الملل از طریق سیستم بانکی و «LC» انجام می‌گیرد و تحریم باعث شد اکثر بازارها را از دست بدهیم. اما اینکه رفع تحریم‌ها به خودی خود منجر به ورود بخش خصوصی به بهشت تجارت خواهد شد نوعی خیال پردازی است. تا زمانی که نگاه و رویکرد منفی نسبت به بخش خصوصی وجود دارد ما نمی‌توانیم انتظار رشد قابل قبول صادرات توسط این بخش را داشته باشیم.

فضای بی‌اعتمادی بی‌بخش خصوصی و دولت صرفا مربوط به این دولت یا دولت قبل نیست. این امر مقوله‌ای ساختاری است که باید حل شود. آنچه از تصمیمات وزارت نفت طی چند سال اخیر دیدیم این بود که مسئولین با اکراه و اجبار در صدد اجرائی کردن اصل ۴۴ در بخش نفت و گاز هستند.

نگاه بخش خصوصی یک نگاه منافع ملی است، اگر انتقاداتی مطرح می‌شود صرفا با هدف بهبود شرایط کل اقتصاد کشور است. از این رو صحبت‌های ما جنبه دلسوزی و نگرانی دارد. تعامل با دنیا بسیار مقوله مهمی است. بحمدالله پس از رفع تحریم‌ها چنانچه دفاتر وزارت خارجه در کشورهای مختلف در راستای منافع قلبی اقدام کند و به بازاریابی این بخش کمک کند بخشی از مشکلات حل خواهد شد. اما همانطور که عنوان کردم، همه اینها منوط به نظر مثبت دولت و علی‌الخصوص وزارت نفت به بخش خصوصی است. ایران جزء ۲۰ اقتصاد بزرگ دنیا است و قابل حذف کردن نیست. ما در بهترین وضعیت سوق الجیشی قرار داریم و چنانچه در تولید و تجارت عملکرد مطلوبی داشته باشیم رقابت با ما، برای سایر کشورها و شرکت‌های بین‌المللی بسیار سخت خواهد بود. ■

اتحادیه کنسر سیومی تشکیل دادیم بنام «پتروموند کارن» که متشکل از دهها شرکت قانونی و با سابقه در عرصه صادرات و تولید در صنعت نفت و گاز است. این کنسر سیوم بارها از وزارت نفت درخواست رسمی کرده‌اند که در چارچوب قانون و با ضمانت‌های مشخص در موضوع فروش تفت خام ایران ورود کند ولی به بهانه‌های مختلف تا کنون اجازه داده نشده تا در این عرصه فعالیت نماید. جالب اینست که همین نفت خام در اختیار شخصی مثل آقای زنجانی قرار می‌گیرد. خب نتیجه چه خواهد شد؟ غیر از اینکه مردم به بخش خصوصی بی‌اعتماد می‌شوند چیز دیگری نیست.

خب اینجا مشکل از بخش خصوصی با سابقه و خوشنام است یا دستگاه‌های دولتی که این امکان را به شکل انحصاری در اختیار یک فرد خاص قرار داده؟ این سیاست و سوء مدیریت نتیجه‌ای جز ناراحتی و دلزدگی بخش خصوصی را ندارد. ما در صنعت شخصیت‌های فرزانه‌ای مثل مهندس «محسن خلیلی عراقی» رئیس شرکت بوتان را داریم که بیش از نیم قرن در عرصه صنعت فعالیت کرده‌اند و نگاه آنها تقدم منافع ملی بر منافع شخصی بوده، حالا اگر با تصمیمات اشتباه و سوء مدیریت، نگاه جامعه به بخش خصوصی را این طور سیاه جلوه دهیم نباید انتظار رشد این بخش را در اقتصاد کشور داشته باشیم.

مثال دیگری که در این زمینه است و در ارتباط با حوزه تخصصی بنده یعنی فرآورده‌های روغنی است، موضوع تولید فرآورده‌ها روغنی مثل «گریس» است. هم ما و هم دولت معتقدیم خام‌فروشی به ضرر کشور است و از این رو به دنبال ارزش افزوده ایم. ما دهها واحد تولید گریس در کشور داریم که بازار خوبی در کشورهای همسایه دارند از جمله بازار پاکستان و افغانستان. گریس مطابق استانداردهای ملی ایران تولید و عرضه می‌گردد. اما زمانی که همین کالا در مبادی گمرک مورد بازرسی قرار می‌گیرد با بهانه‌های مختلف بر چسب قاچاق می‌خورد.

افزایش مشارکت بخش خصوصی

در تولید خراورده‌های نفتی با مه‌ایت از پالایشگاه‌های کوچک

تحریریه دنیای انرژی

برای افزایش ظرفیت پالایشی کشور گزینه‌های مختلفی وجود دارد که یکی از آنها ساخت پالایشگاه‌های کوچک با خوراک نفت خام یا میعانات گازی است که در سالهای اخیر به صورت جدی تری مطرح و به آن پرداخته شده است. این موضوع خصوصاً پس از تصویب قطعنامه‌های تحریمی اتحادیه اروپا و کاهش تدریجی صادرات نفت خام مورد توجه قرار گرفت. در واقع، پالایشگاههای کوچک، پالایشگاههایی با ظرفیت پایین هستند که برخی از آنها قابلیت جابجایی نیز دارند.

پالایشگاه‌های کوچک نسبت به پالایشگاه‌های بزرگ مزایای قابل توجهی دارد که عبارتند از:

- ۱- **تأمین مالی:** تأمین مالی پالایشگاه‌های کوچک به خاطر حجم کوچکتر نقدینگی مورد نیاز سهل تر بوده و امکان تأمین مالی این نوع پالایشگاه‌ها از بازار سرمایه به راحتی قابل انجام است.
- ۲- **تأمین تجهیزات:** فناوری‌های مورد نیاز پالایشگاه‌ها در مقیاس بزرگ در دست کشورهای غربی است که در شرایط فعلی تأمین تجهیزات و خدمات با مشکلات عدیده روبرو شده است. اما در مقیاس کوچک، صاحبان فناوری کشورهای شرقی مانند چین، روسیه و... هستند و تأمین تجهیزات بصورت ساده تری انجام می‌شود.

بررسی امکان‌پذیری احداث پالایشگاه باید همانند تمام بنگاه‌های دیگر به خود سرمایه‌گذاران سپرده شود تا پس از بررسی‌های لازم در مورد ظرفیت حجمی پالایشگاه، فناوری‌های مورد نیاز و سایر متغیرها تصمیم‌گیری نمایند. در این میان اصلی‌ترین وظیفه دولت برداشتن موانع احداث پالایشگاه‌های کوچک است، موانعی که بر سر راه سرمایه‌گذاران وجود دارد، اجازه رشد بخش خصوصی در صنعت پالایش را نمی‌دهد.

بر اساس اصل ۴۴ قانون اساسی دولت باید بسیاری از فعالیت‌های خود را به بخش خصوصی واگذار کرده و خود به نظارت بپردازد که پالایشگاه‌های کشور نیز در این ردیف قرار دارند. افزایش صادرات فرآورده‌های نفتی به جای صادرات نفت خام یکی از مفاد اصلی سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی است. یکی از راهکارهای عملی برای اجرای این سیاست، احداث پالایشگاه‌های کوچک است. پالایشگاه کوچک، یک بنگاه تجاری است که وظیفه تولید فرآورده‌های قابل استفاده نفتی را از نفت خام و میعانات گازی به عهده دارد. در واقع پالایشگاه کوچک در مقایسه با شرکت‌های پالایشی بزرگ معنا پیدا می‌کند و در عرف تجاری به واحدهایی اطلاق می‌شود که ظرفیت حجمی نفت خام آنها زیر پانزده هزار بشکه در روز یا یک میلیون تن در سال است.

در اینکه ساخت

پالایشگاه‌های کوچک

در ایران همزمان با شروع

تحریم‌های نفتی رونق

گرفته شکی نیست اما این

موضوع برای اثبات اشکال

مذکور کافی نیست.

فرا تر از آن،

نمونه‌هایی در

دنیا وجود دارد که

نشان می‌دهد بازدهی

پالایشگاه‌های کوچک

ارتباطی با مسئله‌ای مانند

تحریم ندارد

برای افزایش ظرفیت
پالایشی کشور گزینه‌های
مختلفی وجود دارد
که یکی از آنها ساخت
پالایشگاه‌های کوچک
با خوراک نفت خام یا
میعانات گازی است که
در سالهای اخیر به صورت
جدی تری مطرح و به آن
پرداخته شده است

ادعاست که پالایشگاه کوچک صرفاً در زمان تحریم توجیه اقتصادی دارد یا اینکه چون ایران ذخایر عظیم نفت و گاز دارد، احداث پالایشگاه کوچک در آن صرفه اقتصادی ندارد. به نظر می‌رسد بررسی امکان‌پذیری احداث پالایشگاه باید همانند تمام بنگاه‌های دیگر به خود سرمایه‌گذاران سپرده شود تا پس از بررسی‌های لازم در مورد ظرفیت حجمی پالایشگاه، فناوری‌های مورد نیاز و سایر متغیرها تصمیم‌گیری نمایند. در این میان فوری‌ترین وظیفه دولت برداشتن موانع احداث پالایشگاه‌های کوچک است. موانعی که بر سر راه سرمایه‌گذاران وجود دارد، اجازه رشد بخش خصوصی در صنعت پالایش را نمی‌دهد.

هر چند مجوزهای زیادی برای احداث پالایشگاه کوچک داده شده است اما این مجوزها به نتیجه نرسیده است. در واقع، رفع موانع صرفاً به معنای اعطای مجوز برای احداث پالایشگاه نیست و باید در این راستا اقدامات هماهنگ و مشخصی اجرا شود. اقدامات پیشنهادی زیر از جمله اقداماتی است که تسهیل‌کننده حضور بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در صنعت پالایش است:

- ۱- اصلاح فضای کسب و کار پالایشگاه خصوصی از نظر تامین قطعات، خوراک، فروش محصولات و ...

۲- اصلاح و تسهیل فرایند احداث پالایشگاه

۳- ارائه تضمین‌های معتبر لازم به بخش خصوصی در خصوص تحویل خوراک

در مجموع، می‌توان گفت که مسیر صحیح این است که احداث پالایشگاه کوچک باید توسط بخش خصوصی انجام شود و نقش اصلی دولت در این زمینه برداشتن موانع موجود بر سر راه سرمایه‌گذاران خواهد بود. ■

۳- امکان راه‌اندازی توسط بخش غیردولتی؛ سهولت تامین مالی این پالایشگاه‌ها باعث شده تا امکان راه‌اندازی آنها بطور کامل توسط بخش غیردولتی وجود داشته باشد که همین امر موجب ورود بخش خصوصی به صنعت پالایش و تقویت آن خواهد شد. اما مهمترین سوال در خصوص این پالایشگاه‌ها داشتن توجیه فنی-اقتصادی است. در واقع، در تحلیل‌هایی که از سوی برخی کارشناسان ارائه می‌شود به گونه‌ای مطلب ارائه شده است که یک پالایشگاه کوچک تا زمانی که تحریم‌ها ادامه داشته باشد توجیه خواهد داشت و به خودی خود از توجیه‌پذیری مناسبی برخوردار نیست.

در اینکه ساخت پالایشگاه‌های کوچک در ایران همزمان با شروع تحریم‌های نفتی رونق گرفته شکی نیست اما این موضوع برای اثبات اشکال مذکور کافی نیست. فراتر از آن، نمونه‌هایی در دنیا وجود دارد که نشان می‌دهد بازدهی پالایشگاه‌های کوچک ارتباطی با مسئله‌ای مانند تحریم ندارد.

به عنوان مثال در ایالات متحده آمریکا، واحدهای پالایشی کوچک بخشی از نفت خام را پالایش می‌کنند. پالایشگاه‌های کوچک در آمریکا خصوصی هستند و مطابق قواعد اقتصادی، در صورتی می‌توانند به فعالیت‌های اقتصادی خود ادامه دهند که توجیه اقتصادی داشته باشند و به عبارت دیگر برای صاحبان و سهامداران خود سودآور باشند. مجموع ظرفیت پالایشگاه‌های کوچک در آمریکا مجموعاً ۶۹ هزار بشکه در روز است که بین ۱۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰ بشکه در روز تولید دارند.

وجود این نمونه‌ها به معنای وجود توجیه اقتصادی برای احداث پالایشگاه کوچک در ایران نیست اما خط بطلانی بر این

محمد جواد عاصمی پور

مدیرعامل سابق نیکو

اخراجش صادرات پس از تحریم ها با انعقاد قراردادهای بلندمدت

هر چالش و بحرانی را در یک بسته دو گانه مدیریت در بحران و بحران مدیریت باید بررسی کرد، بحث چالش بیش از یک دهه هسته ای ایران به عنوان یک بحران تحمیل شده خارجی آثار خود را بر کل اقتصاد ملی و کلان و بطور مشخص بر صنعت نفت گذاشته است، که باید مورد توجه قرار گیرد. اما همزمان بحران مدیریت یا سوء مدیریت را نیز به عنوان یک عامل داخلی باید مورد تجزیه و تحلیل قرار داده به عبارتی «مدیریت در بحران و بحران مدیریت» دو جنبه تواماً تجزیه و تحلیل موضوع هسته ای و بحث تحریم ها است همانگونه که در شرایط پس از تحریم باید به دو وجه فوق نیز توجه کرد، که در صورت توافق هسته ای و رفع تحریم ها باید بدانیم که بحث ساماندهی مدیریت صنعت نفت، شاه کلید اساسی اصلاح و توسعه صنعت نفت و گاز خواهد بود.

محدودیت‌های جدی را در سرمایه گذاری و اجرای طرح‌های توسعه ای در صنعت نفت را فراهم ساخت. برای فهم اهمیت این موضوع بهتر است به ارقام زیر توجه نماییم؛ طبق برآوردهای جهانی در طول ۲۵ سال (۲۰۰۵ تا ۲۰۳۰) کل سرمایه گذاری مورد نیاز در بخش نفت و گاز جهان برای پاسخ به تقاضای بازار و امنیت جهانی انرژی، ۸۳۰۰ میلیارد دلار است، که نیمی از آن در بخش بالا دستی نفت و گاز صورت خواهد گرفت. ۵۰ درصد این مبلغ نیز در کشورهای جهان سوم دارند. نفت و گاز باید سرمایه گذاری شود، یعنی ۴۳۰۰ میلیارد، و سهم ایران ۱۶۰ میلیارد در بخش نفت و ۲۴۰ میلیارد دلار در بخش گاز و مجموعاً ۴۰۰ میلیارد دلار، یعنی سالی ۱۶ میلیارد دلار جذب سرمایه گذاری از بازارهای جهانی مورد نیاز است که تا به حال به لحاظ محدودیت ناشی از تحریم اتفاق نیفتاده است که بعد از تحریم بایستی کسری این سرمایه گذاری در سالهای اخیر را باید علاوه بر نیازهای آتی جبران نمود.

■ عدم امکان استفاده از شرکت‌های بین‌المللی کارآمد در صنعت نفت به لحاظ فنی و تکنولوژی روز تأثیرات بسیار زیادی را در بروز کردن تکنولوژی صنعت نفت ایجاد نموده است.

■ توقف پروژه‌های توسعه و نگهداشت میادین نفت و گاز،

آثار تحریم ناشی از مسأله هسته ای ایران و همچنین سوء مدیریت این بحران بی شک تأثیرات اقتصادی و فنی خود را بر صنعت نفت ایران گذاشته است که شامل:

■ تحریم در خرید نفت ایران که حتی دوستان استراتژیک و همچنین بهره‌وران از اقتصاد ایران از جمله چین، هند، کره جنوبی، و ژاپن با پذیرش انجام یک معامله با آمریکا تصمیم به کاهش ۲۰ درصدی واردات نفت خام خود از ایران گرفتند، و در این فاصله به ویژه پس از برقراری قوانین تحریم اروپا، از سال ۲۰۱۰ تا به امروز صادرات ۲.۵ بشکه ای نفت خام ایران را به زیر یک میلیون بشکه نفت در روز رساند. یعنی سالی حدود چهار میلیارد دلار و در طول ۵ سال حدود ۲۰۰ میلیارد دلار درآمدهای ایران را کاهش داد که بی شک تأثیر بسیار عمیقی بر اقتصاد ملی گذاشته است.

■ بحث دوم تأثیر تحریم بانکی و ایجاد مانع اساسی در نقل و انتقال وجوه، و هزینه سنگین نقل و انتقال، در کنار ایجاد فضای فساد انگیز هم در فروش نفت و هم در نقل و انتقال وجوه از طروق غیر رسمی دلالتی و عدم امکان استفاده کامل و صحیح از وجوه درآمدی ایران؛ یعنی بحران یا سوء مدیریت.

■ عدم امکان تأمین مالی از بازارهای مالی جهانی؛

بحران مدیریت یا سوء مدیریت را نیز به عنوان یک عامل داخلی باید مورد تجزیه و تحلیل قرار داده به عبارتی «مدیریت در بحران و بحران مدیریت» دو جنبه تواماً تجزیه و تحلیل موضوع هسته ای و بحث تحریم ها است همانگونه که در شرایط پس از تحریم باید به دو وجه فوق نیز توجه کرد، که در صورت توافق هسته ای و رفع تحریم ها باید بدانیم که بحث ساماندهی مدیریت صنعت نفت، شاه کلید اساسی اصلاح و توسعه صنعت نفت و گاز خواهد بود

اما چه باید کرد؟

■ تشکیل ستاد بسیج یا شورای اضطراری مدیریت صنعت نفت به ریاست شخص رئیس‌جمهور برای طراحی، تصمیم‌گیری و نظارت بر وزارت نفت از هم‌اکنون برای شرایط پس از تحریم، حداقل برای سال ۹۴، و در صورت ضرورت برای سال ۹۵، با داشتن اختیارات دولت، شورای امنیت ملی و شورای اقتصاد و حتی اختیارات رهبری در صورت لزوم، تحرک و ساماندهی وزارت نفت که بدرستی موتور محرکه اقتصاد ملی پس از تحریم خواهد بود، این شورا متشکل از رئیس‌جمهور، وزیر نفت، وزیر اقتصاد و دارایی، رئیس کل بانک مرکزی و رئیس سازمان برنامه و بودجه، وزیر صنایع و معادن، وزیر امور خارجه و پنج کارشناس خبره خارج از مدیریت فعلی صنعت نفت و شوراها و اعضا فعال در دولت، نیروهای کاملاً مستقل و با سابقه نفت که در حال حاضر در وزارت نفت به کار گرفته نشده‌اند.

این شورا در رابطه با موارد ذیل تصمیم‌گیری کند

- ضرورت افزایش تولید در کوتاه‌مدت و حداقل به میزان ۴۲۰۰ هزار بشکه در روز ظرف ۳ ماه آینده تا مهر ماه ۹۴
- بحث راه‌های افزایش صادرات و در قالب قراردادهای دراز مدت و بویژه مدیریت نفت‌های روی آب که به بیش از ۳۰ میلیون بشکه رسیده است.
- پیگیری پروژه‌های نگهداشت میادین نفتی و رسیدگی به مشکلات پیمانکاران داخلی و توزیع کار
- طراحی تقسیم صحیح پروژه‌های توسعه نفت و گاز به شرکت‌های بین‌المللی و در یک کلام وزارت نفت را از وضع فعلی تصمیمات فردی به سطح تصمیمات ملی و فراوزارتی باید کشاند.
- تصمیم راجع به چیدمان مدیریت جدید در وزارت نفت و افزایش توان مدیریت فعلی که به هیچ وجه در قد و قواره بحران و مقابله با آن نیست، وزارت نفت نیازمند یک خانه تکانی جدی است.
- افزایش سهم وزارت نفت از منابع مالی کشور و استفاده از منابع صندوق ذخیره ارزی و پول‌های بلوکه شده ایران، حل مسائل و مشکلات مجموعه پیمانکاران این بخش و فعال کردن آنها.
- نظارت بر تصمیمات و نقش و موضع ایران در اوپک و تعامل سیاسی با اعضا اوپک و در یک کلام وزارت نفت را از امروز تا پایان یک سال آینده باید، جمعی و ملی اداره نمود؛ باید بدانیم که بدلیل تخریب ساختارها و آثار مخرب ناشی از تحریم و سوء مدیریت وزارت نفت در دولتهای نهم و دهم و عدم درایت کامل و تجهیز مناسب وزارت نفت در دولت یازدهم، وزارت نفت پس از تحریم نیازمند نظارت و مدیریت فراوزارتی است و این وزارت با وضع موجود مدیریتی خود قادر به مدیریت این شرایط قطعاً نخواهد بود. ■

عدم افزایش ظرفیت تولید و برعکس کاهش آن، عدم بازسازی تجهیزات و تأسیسات نفتی و فرسوده شدن آنان، و عدم افزایش ضریب بازیافت از مخازن.

■ عدم ایجاد فرصت برای صنایع و پیمانکاری‌های داخلی، علیرغم توانائی آنان در اجرا، مهندسی، و ساخت بسیاری از تجهیزات و تأسیسات، و اجرای داخلی بعضی از پروژه‌ها، و ایجاد مشکلات فراوان از جمله عدم پرداخت مطالبات و عدم سپردن کار به این شرکت‌ها، توقف بسیاری از پروژه‌ها، عدم توانائی شرکت‌ها در بازپرداخت دیوان بانکی، تعطیلی آنان، تعدیلات وسیع نیروهای انسانی، و ورشکستگی‌های گسترده این شرکت‌ها که عملاً با دلارهای نفتی تشکیل شده بودند. و عدم مدیریت در تقسیم کار، ایجاد انحصار در واگذاری پروژه‌های داخلی بجای شرکت‌های کوچک و کارآفرین خصوصی به نهادهای شبه دولتی و نظامی.

■ تحریم‌های بیمه‌ای، کشتیرانی و سایر خدمات مورد نیاز، هزینه‌های صادرات نفت خام را بشدت افزایش داده است.

■ عدم توسعه صنایع پائین دستی نفت مانند بخش و پالایش، پتروشیمی، انتقال، ذخیره‌سازی و پایانه‌های صادراتی.

■ توقف سواپ نفت خام و ترانزیت آن.

■ عدم بهره‌گیری از توان نهادهای وزارت نفت در خارج از کشور مثل شرکت نیکو و کالاهای لندن.

■ بحث تولید فرآورده‌های نفتی بصورت غیر استاندارد، تبدیل پتروشیمی به تولید فرآورده‌های غیر استاندارد و خارج کردن آنان از فعالیت‌های معمول خود، و کاهش صادرات این بخش.

■ توقف پروژه‌های غرب کارون که می‌تواند به تمدن جدید نفتی و عسلیوه دوم تبدیل شود؛ بویژه با توجه به مشترک بودن این میادین با عراق.

■ عدم وجود طراحی یک نقشه راه دیپلماسی انرژی در برقراری توازن سیاسی در توزیع پروژه‌ها و بهره‌گیری از دانش و تکنولوژی و بازار مالی غرب در کنار بازار شرق در شرایط بعد از تحریم.

امید گلزاری، کارشناس مسائل بین‌الملل:

کشف بازارهای جدید در اقتصاد پساتحریم را در دستور کار قرار دهیم

دنیای انرژی؛ ما باید یک حالت شناور ایجاد کنیم، یعنی مشتریان مختلفی از جای جای جهان داشته باشیم و به یک مشتری و یا یک منطقه توجه نکنیم، یقیناً دسترسی به بازارهای اقتصادی خارجی و به دست آوردن مشتریان خارجی بیشتر و قوی‌تر، کمک شایانی به پویایی و ارتقاء اقتصاد ما خواهد کرد.

تولید آسیبی برسد. همین‌طور برای دوران پساتحریم، دولت باید به معنای واقعی خصوصی‌سازی و نقش‌دهی ویژه به بخش خصوصی را در اولویت قرار دهد. در نهایت از همین‌الآن می‌بایست شفاف‌سازی و اطلاع‌رسانی لازم از اوضاع اقتصادی کشور بعد از توافق و تحریم‌ها به مردم صورت گیرد و افکار عمومی و انتظارات عمومی به حقیقت‌ها سوق داده شود تا در آینده با مشکل خاصی مواجه نشویم.

به‌طور خاص رفع تحریم‌ها در صنایع نفت و گاز ایران چه تغییری خواهد داشت؟ آیا منجر به تغییر در بازارهای انرژی جهانی خواهد شد؟

احتمال افزایش سرمایه‌گذاری خارجی در حوزه‌ی انرژی و علی‌الخصوص حوزه‌ی نفت و گاز، پس از لغو تحریم‌ها وجود دارد، به‌طوری‌که پیش‌بینی شده است در بحث نفت و گاز با سرمایه‌گذاری

انتظار می‌رود در دوران پساتحریم اقتصاد کشور وارد فضای تازه‌ای شود. این فضای جدید چه پارامترهایی خواهد داشت؟

در ابتدا باید عرض کنم که نباید دنبال معجزه بود. یعنی اتفاق چشمگیری در بهبود عرصه‌ی اقتصاد در کوتاه‌مدت رخ نخواهد داد. ولیکن اقتصاد کشور شاهد رشدی اندک خواهد بود.

معتقدم در صورت توافق و در صورت اجرایی شدن آن، می‌بایست مسئولین اقتصادی کشور هوشمندانه عمل کنند، به‌طوری‌که برنامه‌ریزی باید از هم‌اکنون برای بازار پس از لغو تحریم‌ها صورت پذیرد. ما باید منابع ارزی کشور را که پس از لغو تحریم‌ها به کشور تزریق خواهد شد، مدیریت کنیم و در این راستا، زیرساخت‌های خود را توسعه دهیم و برای روان شدن تولید و نوسازی تلاش کنیم.

چنان‌چه عرض کردم، تقویت صنایع در کنار رونق بخشیدن به بازرگانی و تجارت، بسیار ضروری است، چرا که نباید اجازه دهیم به

معتقدم در صورت
اجرایی شدن توافق
در حوزه‌ی نفت و گاز،
شاهد افزایش فناوری و
تجهیزات خواهیم بود، هر
چند که تلاش‌های بسیاری
از سوی متخصصین
کشورمان در این زمینه
صورت پذیرفته است که
منجر به افزایش تولید
نفت ایران خواهد گردید.
این افزایش، با توجه به
مسائل سیاسی منطقه و
حتی روسیه، گزینه‌های
متعددی را در مقابل
کشورهای خارجی برای
تأمین بیشتر به صنعت نفت
و گاز ایران می‌گذارد، به
طوری‌که ما، با کشورهای
زیادی در حوزه‌ی
انرژی می‌توانیم روابط
گسترده‌ای دایر کنیم و
حتی در بحث فروش نفت
به اروپا نیز نقش آفرینی
داشته باشیم

آمریکایی‌ها، برنامه‌ی مشخصی را ارائه داده باشند چرا که معتقدم بسیار محتاطانه عمل خواهند کرد و در صورت تمایل ورود به سرمایه‌گذاری، شاید شیوه‌ی کنسر سیومی و غیر مستقیم را ترجیح دهند.

برخی کارشناسان بر این باورند اقتصاد ایران با همین مشتریان خارجی می‌تواند حیات خود را ادامه دهد و حتی با تقویت همین مشتریان در آفریقا و آسیا موقعیت قابل دفاعی دارد. آیا این چنین ادعاهای درست است؟

صد میلیارد دلاری و در بحث پتروشیمی با سرمایه‌گذاری سی میلیارد دلاری روبرو شویم.

معتقدم در صورت اجرایی شدن توافق در حوزه‌ی نفت و گاز، شاهد افزایش فناوری و تجهیزات خواهیم بود، هر چند که تلاش‌های بسیاری از سوی متخصصین کشورمان در این زمینه صورت پذیرفته است که منجر به افزایش تولید نفت ایران خواهد گردید. این افزایش، با توجه به مسائل سیاسی منطقه و حتی روسیه، گزینه‌های متعددی را در مقابل کشورهای خارجی برای تأمل بیشتر به صنعت نفت و گاز ایران می‌گذارد، به طوری که ما، با کشورهای زیادی در حوزه‌ی انرژی می‌توانیم روابط گسترده‌ای دایر کنیم و حتی در بحث فروش نفت به اروپا نیز نقش آفرینی داشته باشیم.

بدون تردید، ما در بحث قیمت نفت و گاز، در صورت لغو تحریم‌ها با تغییرات جدی مواجه خواهیم بود که این تغییر قیمت‌ها، تأثیرات چشمگیری در بازارهای جهانی خواهد داشت. در نهایت باید عرض کنم دامنه‌ی تغییرات ناشی از مواردی که عرض کردم، دومینویی بوده و در گستره جغرافیای سیاسی و اقتصادی منطقه و دیگر کشورها، اثر گذار خواهد بود.

آیا مذاکراتی در خصوص سرمایه‌گذاران خارجی صورت گرفته است؟ آمریکایی‌ها برنامه‌ای مشخص برای ورود به بازارهای ایران دارند؟

طبعاً در حاشیه‌ی نمایشگاه‌های بین‌المللی، سمینارها و کنفرانس‌ها و حتی دیدارهای دیپلماتیک رسمی، مقامات کشورهای غربی، تمایل خود را در بحث سرمایه‌گذاری اعلام کرده‌اند. اما نکته، این است که ایران باید بستر سرمایه‌گذاری را چه از لحاظ سخت‌افزاری و چه از لحاظ نرم‌افزاری مهیا کند. تصور نمی‌کنم

به زعم بنده، ما باید تلاش کنیم تا مزیت‌های نسبی و مزیت‌های مطلق خودمان را شناسایی کرده و بر اساس آن برنامه ریزی کنیم. ورود به بازارهای بیشتر و بزرگتر، نیاز به مؤلفه‌هایی دارد که ابتدا باید نسبت به مرز ترفیع کردن مشکلات داخلی تلاش کنیم و سپس با در نظر گرفتن چشم‌انداز و برنامه‌های دراز مدت و میان مدت و همچنین برنامه‌های استراتژیک در بحث بازارهای خارجی، چه در زمینه‌ی واردات و چه در زمینه‌ی صادرات و حتی سرمایه‌گذاری حرکت کنیم.

اما مطمئن هستم باید یک حالت شناور گونه ایجاد کنیم، یعنی مشتریان مختلفی از جای جای جهان داشته باشیم و به یک مشتری و یا یک منطقه فوکوس نکنیم. یقیناً دسترسی به بازارهای اقتصادی خارجی و به دست آوردن مشتریان خارجی بیشتر و قوی‌تر، کمک شایانی به پویایی و ارتقاء اقتصاد ما خواهد کرد.

تحریم‌ها منجر به کاهش شدید صادرات سنگ آهن شده است. در این حالت آیا مشتریان ایران که اکنون خواست خود را از بازارهای دیگر تأمین می‌کنند به بازار کشور باز خواهند گشت؟

در حال حاضر به دلیل افت شدید قیمت سنگ آهن در بازارهای جهانی، باید وضعیت عرضه و تقاضا بهبود پیدا کند و پس از لغو تحریم‌ها هم با توجه به بحث حمل و نقل این محصول، ما می‌توانیم رقابت جدی داشته باشیم، اما باز هم منوط به افزایش قیمت جهانی این محصول است. در کل، سنگ آهن از محصولاتی است که خیلی زیاد تحت تأثیر جریان تحریم قرار نگرفته و صادرات خود را داشته است و صرفاً در بحث حمل و نقل و یا تراکنش‌های مالی با مشکلاتی مواجه بوده است. علی‌ایحال، نیازمند تعادل در بازار سنگ آهن جهان هستیم. ■

در حال حاضر به دلیل افت شدید قیمت سنگ آهن در بازارهای جهانی، باید وضعیت عرضه و تقاضا بهبود پیدا کند و پس از لغو تحریم‌ها هم با توجه به بحث حمل و نقل این محصول، ما می‌توانیم رقابت جدی داشته باشیم، اما باز هم منوط به افزایش قیمت جهانی این محصول است

آنچه در اوپک
می‌گذرد

پیامی که از نشست اوپک مخابره شد؛

هیچ کاری نکنید!

اوپک «تصمیم گرفته طی ماه‌های اخیر هیچ کاری نکند تا سهم خود را در بازار از دست ندهد»، بر این اساس تقریباً دلیلی وجود ندارد که عقب نشینی کند و تولید را کاهش دهد.

اولین نشست سازمان کشورهای صادرکننده نفت در سال ۲۰۱۵ پنجم ژوئن در وین در حالی پایان یافت که اعضاء سقف تولید را مانند نشست پیشین ثابت نگه داشتند. اگرچه امسال قیمت‌ها، تا ۴۲ دلار در هر بشکه نیز سقوط کرده بود اما قیمت نفت از زمان نشست اوپک در ماه نوامبر تاکنون تا حدودی افزایش یافته و تا جایی که هر بشکه نفت وست تگزاس اینترمدیت آمریکا در محدوده ۶۰ دلار دادوستد می‌شد.

نشست پیشین اوپک در نوامبر ۲۰۱۴ یکی از مورد توجه‌ترین نشستهای این سازمان در چند سال گذشته بود؛ این سازمان که چندین نشست را با نتیجه تکراری تثبیت سقف تولید به صورت متوالی پشت سر گذاشته بود، این بار در مقطع حساسی برای تصمیم‌گیری قرار داشت و بخش عمده‌ای از کارشناسان در جهان انتظار یک تغییر اساسی را در سیاستهای اوپک داشتند. مازاد عرضه در بازار منجر به سقوط قیمت‌ها شده بود که از محدوده بالای ۱۰۰ دلاری تا سطح ۷۰ دلار در هر بشکه سقوط کرده بودند.

اگر شرایط مطابق گذشته پیش می‌رفت، بدون شک اوپک تولید نفت خود را کاهش می‌داد و یا خارج کردن حدود یک میلیون بشکه یا بیشتر از بازار نفت، سعی می‌کرد جلوی این روند ایستادگی کند. این تصمیم هرگز محقق نشد و اوپک در اقدامی که بازارهای نفت را شوکه و برخی از اعضای این سازمان را ناامید کرد، سطح تولید نفت را بدون تغییر حفظ کرد.

تصمیم اوپک بر ثابت نگه داشتن عرضه و حتی در مواردی افزایش تولید (نظیر عربستان) بی‌شک ناشی از تجربه تلخ دهه ۸۰ بود که باعث شد تا اوپک علاوه بر کاهش درآمد، سهم بالایی از بازار را از دست دهد. آنها که این بار تمایل نداشتند چنین اشتباهی را تکرار کنند، پارا روی پدال گاز گذاشتند و با تمام توان برای سهم خود از بازار جنگیدند.

سازمان قصد داشت تا با این تصمیم، تولید کنندگان نفتی که هزینه زیادی را برای تولید نفت خود پرداخت می‌کنند از بازار بیرون کند و سهم خود را حفظ نماید و به این ترتیب با خروج دیگر رقبا، قیمت نفت نیز به تدریج راه خود را در مسیر صعودی بازبایی کند. از این رو چندان دور از انتظار نبود تا سازمان در نشست پنجم ژوئن نیز همین

سیاست را در پیش بگیرد.

به بیان دیگر اوپک «تصمیم گرفته هیچ کاری نکند تا سهم خود را در بازار از دست ندهد»، بر این اساس تقریباً دلیلی وجود ندارد که اکنون عقب نشینی کند و تولید را کاهش دهد. تولید کنندگان نفت شیل آمریکا بیشتر از حدی که خیلی‌ها انتظار داشتند دوام آورده‌اند، اوپک خسارتهای زیادی را به تولید کنندگان نفت شیل وارد کرده است، اگرچه تعدادی از شرکت‌های کوچک نفتی ورشکسته شده‌اند و مابقی شرکت‌ها زیر خروارها بدهی به تلاش برای بقا ادامه می‌دهند اما سازمان هنوز نتوانسته ضربه مرگ‌آور و تمام کننده را که مدنظرش بوده به آنها وارد کند.

قدر مسلم؛ استراتژی اوپک ممکن است هنوز در بازار نفت جواب بدهد، اما به زمان بیشتری نیاز دارد. اگر اوپک را یک کارتل نفتی در نظر بگیریم، افزایش قیمت‌ها برای سودبری و رشد درآمد تنها یک سوی قضیه است. موضوع مهم دیگر، حفظ سهم بازار است. در واقع سیاست‌های اوپک از نشست نوامبر ۲۰۱۴ به این سو بیشتر بر حفظ سهم بازار و کنار زدن رقیبی مثل شیل اوایل آمریکا متمرکز بوده است.

با این حال، هنوز مشخص نیست که اعضای اوپک تا چه زمانی می‌توانند با این استراتژی دوام بیاورند. بسیاری از اعضا، شرايطشان به خوبی عربستان سعودی نیست و از منابع کافی برای روز مبادا همچون ریاض بهره نمی‌برند. یک گزارش داخلی اوپک پیش‌بینی کرده است که قیمت نفت تا سال ۲۰۲۵ در محدوده ۷۶ دلار در هر بشکه خواهد بود که البته این خوشبینانه‌ترین سناریو این گروه است. سازمان کشورهای صادرکننده نفت همچنین احتمال سقوط قیمت نفت به زیر ۵۰ دلار در هر بشکه را تا سال ۲۰۲۰ بررسی کرده است و اساساً نفت صد دلاری جایی در محاسبات اخیر اوپک نداشته است.

کاهش قیمت نفت که به افت درآمدهای صادراتی اعضای اوپک منجر شده است، بعضی اعضای اوپک را با کسری شدید بودجه مواجه کرده است. برخی از این کشورها برای ایجاد تعادل در بودجه خود نیازمند نفت ۱۰۰ دلاری هستند.

این واقعیتی انکارناپذیر است. به عنوان مثال، الجزایر که ۹۸ درصد از درآمدهای خود را مدیون بخش نفت است، برای ایجاد تعادل در بودجه به دو برابر قیمت‌های کنونی نیازمند است. معضلی که به نظر می‌رسد امکان بروز برخی چالش‌ها و ناهماهنگی در تصمیم‌گیری میان اعضاء در بلند مدت را به همراه داشته باشد. ■

کاهش قیمت نفت که به افت درآمدهای صادراتی اعضای اوپک منجر شده است، بعضی اعضای اوپک را با کسری شدید بودجه مواجه کرده است. برخی از این کشورها برای ایجاد تعادل در بودجه خود نیازمند نفت ۱۰۰ دلاری هستند

در حالی که همه کارشناسان پیش‌بینی کرده بودند که سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) به سیاست‌های تولید نفت خود دست نخواهد زد، ۲۳ درصد آن‌ها معتقدند که اوپک تا سال آینده با کاهش تولید نفت خود موافقت خواهد کرد

نتایج نظر سنجی سی‌ان‌بی‌سی مشخص شد؛

نفت سقوط نخواهد کرد

کنندگان نیز تصور می‌کنند تولید نفت شیل در محدوده کنونی ۹.۳ میلیون بشکه‌ای باقی می‌ماند.

از سوی دیگر، اکثریت شرکت‌کنندگان در این نظرسنجی (۹۲ درصد) معتقدند در حال حاضر اصلی‌ترین عوامل تأثیرگذار بر قیمت نفت فاکتورهای عرضه و تقاضا و نوسانات ارزش دلار هستند. این در حالی است که تنها پنج درصد تحلیلگران ارزش دلار حاضر در این نظرسنجی تصمیم‌های اوپک را عاملی مؤثر در این زمینه دانستند و مابقی نیز بزگزینه رویدادهای ژئوپلیتیک تکیه کردند.

از سوی دیگر، ۸۶ درصد تحلیلگران اعلام کردند که انتظار دارند تقاضای جهانی برای نفت در سال ۲۰۱۵ به روند افزایشی خود ادامه دهد و این در حالی است که ۹۱ درصد نیز اعتقاد دارند این روند در سراسر سال ۲۰۱۶ نیز ادامه خواهد داشت. در این نظرسنجی، کارشناسان محدوده قیمت معامله نفت خام آمریکا در سال ۲۰۱۵ را ۴۵ تا ۷۵ دلار و محدوده قیمت نفت برنت را ۴۹ تا ۷۹ دلار پیش‌بینی کرده‌اند. همچنین در بخش دیگری از این نظرسنجی به این موضوع پرداخته شده است که اگر آمریکا ممنوعیت صادرات نفت را لغو کند، چه اتفاقی برای قیمت نفت خواهد افتاد. ۴۶ درصد از تحلیلگران صنعت نفت جهان حاضر در این نظرسنجی انتظار دارند قیمت نفت با این اتفاق افزایش پیدا کند، در حالی که ۳۶ درصد آن‌ها معتقدند این اتفاق تأثیری در بازار نفت نخواهد داشت. ۱۴ درصد دیگر از شرکت‌کنندگان نیز معتقدند لغو ممنوعیت صادرات نفت آمریکا می‌تواند به کاهش قیمت نفت منجر شود.

بسیاری از کارشناسان در نظراتی که در پاسخ به سئوالات این نظرسنجی ارائه داده‌اند تأکید کرده‌اند که هرچند احتمالاً دیگر قیمت نفت به سطوحی پایین‌تر از آن‌چه در اوایل سال تجربه کرده بود، نخواهد رسید، بازهم ممکن است شاهد ارزان‌فروشی تولیدکنندگان نفت برای دریافت سهم بیشتری از بازار نفت باشیم. ■

مطالعات جدید از بازار نفت نشان می‌دهد که اکثر فعالان بازار نفت پیش‌بینی می‌کردند که اوپک اقدام خاصی را در نشست پنجم ژوئن خود در وین انجام نخواهد داد، اما صنعت رویه رشد نفت شیل پیچیده‌تر از چیزی نشان داده که قابل پیش‌بینی باشد و به همین دلیل است که تحلیل‌های متفاوتی وجود دارد درباره این که این صنعت رشد پیدا می‌کند، افت می‌کند و یا تولید را در همین سطح فعلی ادامه خواهد داد.

براین اساس، ۷۷ درصد از شرکت‌کنندگان در نظرسنجی سی‌ان‌بی‌سی اعلام کرده‌اند که قیمت نفت در سال جاری پایین‌ترین سطح خود را تجربه کرده و پایین‌تر از آن نخواهد رفت، ۹ درصد در انتظار قیمت‌های پایین‌تری هستند و ۱۴ درصد نیز اعلام کرده‌اند که اطمینانی از آن‌چه رخ خواهد داد، ندارند.

در این نظرسنجی که در آستانه نشست روز جمعه اوپک برگزار شده بود، ۲۲ تحلیلگر ارزش بازار نفت شرکت داشته‌اند و به اعتقاد آن‌ها، میانگین قیمت نفت خام آمریکا تا پایان سال ۶۰ دلار و ۸۰ سنت خواهد بود. آن‌ها همچنین انتظار دارند هر بشکه نفت برنت بارش در بازار جهانی، به طور میانگین ۶۵ دلار و ۹۱ سنت دادوستد شود. این در حالی است که کارشناسان بازار نفت رویکرد افزایشی نسبت به بازار نفت در سال آینده نشان داده‌اند و معتقدند تا پایان سال ۲۰۱۶، هر دو شاخص نفتی بازار معادل ۱۰ دلار رشد خواهند داشت.

در حالی که همه کارشناسان پیش‌بینی کرده بودند که سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) به سیاست‌های تولید نفت خود دست نخواهد زد، ۲۳ درصد آن‌ها معتقدند که اوپک تا سال آینده با کاهش تولید نفت خود موافقت خواهد کرد. نکته جالب اینجاست که در این نظرسنجی، ۳۲ درصد فکر می‌کنند تولید نفت شیل آمریکا در ماه‌های آینده افزایش خواهد داشت، ۳۲ درصد دیگر معتقدند تولید نفت شیل با کاهش مواجه می‌شود و حدود ۳۶ درصد از شرکت

کارشناسان از آینده بازار نفت می‌گویند:

دن پیکرینگ

رئیس موسسه تودور پیکرینگ

قیمت نفت در بازارهای جهانی تا ۱۸ ماه آینده در نوسان خواهد بود و نوسانات روزانه در واکنش به اتفاق‌هایی مانند تغییرات ارزش دلار، چاه‌های نفتی فعال، ذخایر نفتی و اتفاقات ژئوپولیتیک در بازار رخ خواهد داد. با این حال مهم‌ترین عامل تأثیرگذار بازار نفت در میان مدت، کاهش احتمالی تولید نفت در جهان به دلیل کاهش سرمایه‌گذاری باوجود رشد تقاضا خواهد بود.

کایلی کوپر

موسسه مشاوره آی.ای.اف

مشخص نیست آیا امسال قیمت نفت از سطوح پیشین پایین‌تر می‌رود یا نه. تصور می‌کنم شانس این که رشد قابل توجه ذخایر فرآورده‌های نفتی آمریکا در تابستان قیمت نفت را پایین بیاورد و یا اینکه کاهش ارزش یورو و رشد ارزش دلار این اتفاق را رقم بزند ۵۰-۵۰ است. هرچند که برخی دیگر از کارشناسان پیش‌بینی کرده‌اند که یورو ممکن است امسال با رشد ارزش مواجه شود که این مساله قیمت نفت را بالا می‌کشد.

تام کلوزا

مدیر تحقیقات انرژی در موسسه اوپیس

قیمت نفت و بنزین احتمالاً در محدوده ماه‌های اگوست تا دسامبر کاهش خواهد داشت. تنها اتفاقی مانند بروز طوفان در آمریکا می‌تواند جلوی این کاهش قیمت نفت را بگیرد و این درحالی است که بیشتر توفانها روی تقاضا تأثیر می‌گذارند تا عرضه نفت.

مایکل کوهن

مدیر مرکز تحقیقات انرژی موسسه بارکلیز

پایین‌ترین قیمت نفت در سال ۲۰۱۵ پیشتر به ثبت رسیده ولی احتمال بروز نوسانات قیمت در سه ماهه سوم سال همچنان وجود دارد. پس از آن، تصور می‌کنم مسیر بازار به سمت محدوده قیمتی ۷۰ دلار تا پایان سال ۲۰۱۶ در پیش گرفته شود و احتمال دارد تا پایان امسال، بازار نفت در محدوده میانه ۶۰ تا ۷۰ دلار باقی بماند. ممکن است بازار نفت با عرضه نفت خام از سوی کشورهای غیر از آمریکا، همچون ایران تحت تأثیر قرار بگیرد. وی می‌افزاید: تصور می‌کنم ما شاهد ترمزی بر تولید نفت شیل آمریکا باشیم. با این حال در سایر نقاط هنوز این احتمال وجود دارد که شاهد افزایش تولید از سوی کشورهای مانند عراق باشیم. از سوی دیگر ممکن است نفت بیشتری از سوی ایران به بازار نفت عرضه شود، حتی اگر مذاکرات درباره توافق هسته‌ای ایران و غرب تا آن زمان به نتیجه نرسیده باشد.

آلن هری

موسسه تحلیل بازار اسپارتان

بازار نفت با بازگشت نفت ایران شاهد مازادی در عرضه نفت خواهد بود. تصور می‌کنم بازار به این موضوع واکنش نشان داده و با کاهش دادن تولید، شاهد رشد قیمت‌ها در سال ۲۰۱۶ باشیم. ایران همواره یکی از عوامل تأثیرگذار بر بازار نفت بوده است و در شرایطی که هنوز مشخص نیست آیا در این ماه میلادی شاهد امضای توافق ایران و غرب خواهیم بود که بالغو تحریم‌های نفتی، اجازه ورود نفت این کشور به بازار را بدهد یا نه، تأثیر این فاکتور بر بازار نفت کماکان پابرجاست.

نقش مثبت ایران در تصمیم‌گیری نشست اوپک

سیاسی، از روند ۳ ماهه اخیر بازار نفت و قیمت‌های حمایت کرده و آن را در راستای منافع و اهداف بلندمدت کشورهای عضو تلقی کردند. تجربه ثابت کرده است که درک یکسان و هماهنگی از شرایط حاکم بر بازار و چشم‌انداز آن به همراه تلاش برای ایجاد منافع مشترک میان اعضا، می‌تواند آثار مثبت و پایداری را برای اعضای اوپک داشته و چه بسا هماهنگی و همدلی میان اعضای اوپک آثار به مراتب بیشتر و مفیدتری برای آنها در بازارهای جهانی نفت در مقایسه با سیاست کاهش یا افزایش تولید اوپک داشته باشد.

در نشست اخیر اوپک، وزیران نفت سیاست تداوم تثبیت تولید نفت اوپک را با نگاهی بلندمدت با هدف رسیدن به قیمت متعادل نفت به دنبال آن تأمین منافع بلندمدت اقتصادی دنبال کردند. این تفاهم به طور طبیعی نه تنها به کاهش قیمت نفت منجر نشد بلکه بلافاصله روند کاهش قیمت نفت را که در آستانه اجلاس اوپک آغاز شده بود متوقف کرد و به افزایش قیمت نیز انجامید.

بدون تردید در بروز چنین رویکرد و رفتاری، باید نقش فعال و موثر ایران را بر جسته دید. ایران با این وجود که از شرایط حساستری نسبت به دیگر اعضا برخوردار است اما رویکرد همکاری‌جویانه‌ای را برای بازگشت قدرتمندانه به بازار نفت در درون اوپک و خارج از آن آغاز کرده است.

این شرایط باعث شد که برخی صاحب‌نظران بار دیگر به قدرت تأثیرگذاری اوپک در بازار انرژی اعتراف کرده و برخی نظریات مبنی بر بی‌اثر شدن اوپک در عرصه جهانی و از میان رفتن فلسفه وجودی آن در عصر تجارت آزاد تا حدی رنگ ببازد. تجربه اخیر ثابت کرد که پایداری، حیات و قدرت تأثیرگذاری اوپک به اراده اعضا برای همکاری و هماهنگی بیشتر بستگی دارد. ■

در نشست اخیر اوپک، وزیران نفت سیاست تداوم تثبیت تولید نفت را با نگاه تأمین منافع بلندمدت اقتصادی دنبال کردند و بدون تردید در بروز چنین رویکرد و رفتاری، باید نقش فعال و موثر ایران را بر جسته دید.

یکصد و شصت و هفتمین اجلاس وزیران نفت کشورهای عضو اوپک با اجماع اعضا بر تثبیت سطح کنونی تولید اوپک و استفاده نکردن از ابزار سنتی کاهش تولید برای تأثیرگذاری بر قیمت نفت در بازارهای جهانی به پایان رسید. از این لحاظ، نشست اخیر تفاوتی با دیگر نشستهای فصلی اوپک ندارد اما با وجود این ثبات رویه، اوپک در نشست ۱۶۷ نمایش متفاوتی را به اجرا گذاشت.

در واقع نشست اخیر اوپک تفاوت عمده‌ای با نشستهای گذشته داشت به گونه‌ای که فضای کلی اجلاس از حالت کلیشه‌ای و ثابت گذشته خارج شد و برخلاف نشستهای قبلی نه تنها قیمت نفت کاهش پیدا نکرد بلکه با وجود تثبیت تولید نفت اوپک، روند کاهش آن متوقف شد و حتی رویه افزایش گذاشت. در عین حال این نشست و تحولات و حواشی آن بازتاب زیادی نیز در محافل سیاسی، اقتصادی و رسانه‌ای جهان داشت.

وزیران نفت اوپک برخلاف نشست قبلی که با انتظارات زیاد توأم با نگرانی پا به اجلاس گذاشتند (که دلیل عمده آن روند تند کاهش قیمت نفت در بازارهای جهانی بود)، این بار با آسایش خاطر بیشتر به خاطر بهبود نسبی قیمت نفت و همچنین نگاهی واقع‌بینانه تر به دلیل داشتن تجربه مفید گذشته قدم به وین گذاشتند.

در این نشست باز برخلاف نشست قبلی که توأم با گفتگوهای چالشی میان دو گروه از کشورهای مدافع کاهش تولید و مدافع تثبیت تولید بود، اعضا با اتخاذ رویکردی همکاری‌جویانه و با چاشنی کمتر

علیرضا سلطانی

کارشناس اقتصاد انرژی و عضو هیأت علمی دانشگاه

در نشست اخیر اوپک، وزیران نفت سیاست تداوم تثبیت تولید نفت اوپک را با نگاهی بلندمدت با هدف رسیدن به قیمت متعادل نفت به دنبال آن تأمین منافع بلندمدت اقتصادی دنبال کردند. این تفاهم به طور طبیعی نه تنها به کاهش قیمت نفت منجر نشد بلکه بلافاصله روند کاهش قیمت نفت را که در آستانه اجلاس اوپک آغاز شده بود متوقف کرد و به افزایش قیمت نیز انجامید

مینو نوشاوند

کارشناس ارشد مطالعات
آمریکای لاتین، تحلیل‌گر شبکه
خبری هیسپان تی وی

سازمان کشورهای صادر
کننده نفت با نام اختصاری
اوپک، یک کارتل نفتی
است که متشکل از
کشورهای الجزایر، ایران،
عراق، کویت، لیبی، نیجریه،
قطر، عربستان سعودی،
امارات متحده عربی،
اکوادور، آنگولا و ونزوئلا
است

نگاه ونزوئلا به آمریکای لاتین پالش آینده اوپک

شرکت بزرگ تامین می‌گردد. سرمایه‌گذاری و مزایده در صنعت این ماده‌ناهمگن ونزوئلا از سال ۱۹۹۶ از طریق انعقاد قراردادهای مشارکت با شرکت‌های بین‌المللی نفت آغاز گردید که در نتیجه میلیون‌ها دلار برای این کشور سود به همراه آورد. باروی کارآمدن «هوگو چاوز»^(۲)، رئیس‌جمهور فقید ونزوئلا و پایان یافتن دوره دیکتاتوری در سال ۱۹۹۸، دولت کاراکاس با ارائه پیشنهاداتی در صدد دگرگونی اساسی، نه تنها در اقتصاد کشورش بلکه در اقتصاد منطقه برآمد.

در همین راستا، هوگو چاوز چهار شرکت منطقه‌ای به نام‌های «پتروکاریبه»^(۳)، «پتروآندینا»^(۴)، «پتروسور»^(۵) و «پتروآمریکا» تاسیس کرد اما به دلیل مشکلات سیاسی بخت با تمامی شرکت‌های مذکور یار نبود و تنها شرکت پتروکاریبه به فرصتی برای فعالیت دست یافت و بدین ترتیب توانست چشم‌انداز اقتصادی مثبتی را برای منطقه رقم بزند.

پتروکاریبه، یک توافق‌نامه همکاری در زمینه انرژی به شمار می‌رود که بزرگترین هدفش حل و فصل کردن مشکلاتی است که به دلیل عدم توازن در دسترسی به انرژی ظهور کرده‌اند. پتروکاریبه با ارائه طرحی جدید زمینه را برای تبادل انرژی به صورت عادلانه و مطلوب در میان کشورهای منطقه کارائیب فراهم می‌کند.

نباید از این نکته که کشورهای آمریکای لاتین و در راس آنها ونزوئلا از سیاست‌های اخیر اوپک در افزایش تولید و پائین ماندن قیمت نفت متضرر شده‌اند چشم‌پوشی کرد. موضوعی که می‌تواند به عنوان یک تهدید بالقوه برای اوپک تلقی شود. با توجه به رویای ونزوئلا در ایجاد یک اتحادیه نفتی با هدف همکاری بیشتر کشورهای آمریکای لاتین و حوزه دریای کارائیب می‌توان شاهد چرخش این کشورها به سمت تاسیس یک سازمان نفتی در مقام رقیب اوپک بود.

مطمئناً آن زمان که زمین لرزه ۱۸۷۵ میلادی در ونزوئلا آواری از مشکلات را بر سر بومیان آمریکای جنوبی ریخت، هیچ‌کس گمان نمی‌برد که این بلای طبیعی در آینده‌ای نه چندان دور شروعی برای کشف و استخراج یکی از بزرگترین منابع نفت در آمریکای لاتین باشد. تاجایی که پس از گذشت دو قرن از کشف نفت در آمریکای لاتین، اکنون کشورهای این منطقه به عنوان یکی از قطب‌های اصلی انرژی در جهان شناخته می‌شوند.

در این بین، نفت ونزوئلا از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است، شرکت نفت ونزوئلا^(۱)، با نام تجاری «پترولفوس د ونزوئلا» که یکی از بزرگترین شرکت‌های نفت جهانی به شمار می‌رود در سال ۱۹۷۶ ملی شد. بیشترین بخش تجارت و اشتغال «ونیز کوچک» از سوی این

کشورهای موجود در حوزه‌های مذکور بشمار می‌آید. علاوه بر حوزه کارائیب، ونزوئلا قراردادهای انفرادی با کشورهای آمریکای جنوبی همچون آرژانتین، اروگوئه، بولیوی و برزیل به امضای رسانیده است. انرژی و نفت از مهم‌ترین موضوعات مورد بحث در سازمان‌های آمریکای لاتین و حوزه دریای کارائیب همچون «اوناسور»⁽⁷⁾ و بلوک منطقه ای «مرکوسور»⁽⁸⁾، به شمار می‌رود. اوناسور مخفف اتحادیه کشورهای آمریکای جنوبی است. این اتحادیه، سازمانی فراقشوری و بین‌دولتی است که دو سازمان تجارت آزاد (مرکوسور) و جامع آند را با یکدیگر، در طرح یکپارچه‌گی آمریکای جنوبی، ادغام می‌کند. این سازمان‌ها که از اتحاد عمیق میان کشورهای اسپانیایی زبان حوزه کارائیب و آمریکای جنوبی حکایت می‌کنند به صورت مکرر بر اهمیت یکپارچه سازی منطقه به منظور رهایی از هرگونه وابستگی به کشورهای بیگانه تاکید می‌ورزند. برای ملموس تر شدن بحث می‌توان به پنجمین نشست شورای انرژی اوناسور که در تاریخ ۲۰ می سال جاری در شهر کیتو؛ پایتخت اکوادور برگزار شد، اشاره کرد. طی این نشست ارنتسو سامپیر⁽⁹⁾، دبیرکل اوناسور بار دیگر بر اهمیت مبرم یکپارچه سازی انرژی منطقه تاکید ورزید و خاطر نشان کرد که از این طریق تمامی کشورهای منطقه به استقلال و خودکفایی دست خواهند یافت. وی همچنین بر فراوانی ذخایر نفتی و دیگر منابع انرژی در منطقه اشاره کرد و از دولتمردان کشورهای منطقه خواست تا سیاست‌های استراتژیکی اتخاذ کرده تا در کوتاه مدت میزان تولید و

از زمان تاسیس این سازمان در سال ۲۰۰۵، ونزوئلا نفت مورد نیاز هر یک از ۱۶ کشور عضو را با توجه به میزان مصرف با قیمتی متناسب با اقتصاد کشور دریافت کننده، تامین می‌کند. یکی از ویژگی‌های بارز کشورهای حوزه دریای کارائیب و آمریکای لاتین، استحکام بخشیدن به اتحاد میان ملل گوناگون دو منطقه است. دولتمردان کشورهای این مناطق، فراوانی ذخایر نفتی را به عنوان فاکتوری برای دستیابی به این مهم می‌دانند و در سازمان‌های گوناگون به کرات به این پتانسیل منطقه ای اشاره می‌کنند.

در این راستا، بدون شک در میان کشورهای دو منطقه، برزیل و ونزوئلا به دلیل بهرمندی از انرژی اهمیت ویژه ای دارند. به منظور دستیابی به این مهم، برزیل که از حوزه‌های بیشمار نفتی بهرمند است از طریق شرکت «پتروبراس»⁽⁶⁾ به سرمایه‌گذاری در کشورهای مختلف منطقه پرداخت و بدین طریق علاوه بر برآورده کردن نیازهای اقتصادی خود میزان دسترسی خود به حوزه‌های نفت خیز دیگر سرزمین‌های منطقه را افزایش داد و بدین ترتیب به نوعی به یکپارچه سازی و اتحاد منطقه کمک شایانی کرد.

لازم به ذکر است که برزیل با در اختیار داشتن تکنیک‌های ویژه در زمینه صنعت نفت و انجام حفاری در آبهای عمیق از جایگاه بسیار مهمی در دنیای نفت برخوردار است.

همانگونه که بیان شد، تقویت اتحاد و یکپارچه سازی مناطق حوزه دریای کارائیب و آمریکای لاتین از جمله اولویت‌های بسیار مهم

سرمایه‌گذاری می‌کنند.»

اگرچه در شرایط فعلی و به زعم برخی تحلیلگران، اوپک تا حدی کار کرد و تأثیرگذاری پیشین در بازارهای جهانی را ندارد اما همچنان با در اختیار داشتن حدود ۳۰ درصد بازار نفت دنیا از وزن قابل توجهی در قیمت‌گذاری در بازار انرژی برخوردار است. هر چند که تصمیمات اخیر اوپک سبب شده تا بهای نفت تا حد قابل توجهی کاهش پیدا کند. در عین حال نباید از این نکته که کشورهای آمریکای لاتین و در راس آنها ونزوئلا از سیاست‌های اخیر اوپک در افزایش تولید و پائین ماندن قیمت نفت متضرر شده‌اند چشم‌پوشی کرد. موضوعی که می‌تواند به عنوان یک تهدید بالقوه برای اوپک تلقی شود. این تصمیمات که با هدف حفظ بازار و مقابله با شیل‌های نفتی آمریکا صورت گرفته نوعی دودستگی را در این سازمان پدید آورده است. چالشی که شاید منجر به خروج برخی کشورها از اوپک و تأسیس سازمان‌های جدید در عرصه قیمت‌گذاری نفت باشد.

با توجه به رویای ونزوئلا در ایجاد یک اتحادیه نفتی با هدف همکاری بیشتر کشورها در آمریکای لاتین و حوزه دریای کارائیب و نزدیکی عقیدتی این کشورها با دو قدرت روسیه که منجر به سرمایه‌گذاری‌های کلان این دو کشور در منطقه شده است، امکان ظهور یک سازمان جدید نفتی در برابر اوپک چندان دور از ذهن نیست. از این رو به نظر می‌رسد اعضاء اوپک باید در سیاست‌ها و تصمیمات خود وجود رقبای نو ظهور را نیز مد نظر قرار دهند. ■

برداشت منابع منطقه را ارتقا دهند.

در حوزه جهانی، تلاش‌های ونزوئلا برای یکپارچه‌سازی و اتحاد اقتصادی تنها به مناطق آمریکای لاتین و حوزه دریای کارائیب ختم نشد، این کشور اسپانیایی زبان در سال ۱۹۴۹ طی اقدامی غیرمنتظره به کشورهای ایران، عراق، کویت و عربستان سعودی که از کمرنده‌های بزرگ نفتی برخوردار بودند، نزدیک شد و پیشنهاداتی در راستای تبادل نظر میان این کشورها در حوزه نفت به منظور تأسیس سازمان کشورهای صادرکننده نفت (۱۰) ارائه کرد.

سازمان کشورهای صادرکننده نفت با نام اختصاری اوپک، یک کارتل نفتی است که متشکل از کشورهای الجزایر، ایران، عراق، کویت، لیبی، نیجریه، قطر، عربستان سعودی، امارات متحده عربی، اکوادور، آنگولا و ونزوئلا است.

هدف اصلی این سازمان بین‌المللی، آنچنان که در اساسنامه بیان شده، به این شرح است: «هماهنگی و یکپارچه‌سازی سیاست‌های نفتی کشورهای عضو و تعیین بهترین راه برای تأمین منافع جمعی یا فردی آنها، طراحی شیوه‌هایی برای تضمین ثبات قیمت نفت در بازار نفت بین‌المللی به منظور از بین بردن نوسانات مضر و غیرضروری؛ عنایت و توجه ویژه به کشورهای تولیدکننده نفت و توجه خاص به ضرورت فراهم کردن درآمد ثابت برای کشورهای تولیدکننده نفت؛ تأمین نفت کشورهای مصرف‌کننده به صورت کارآمد، مقرون به صرفه و همیشگی؛ و بازده مناسب و منصفانه برای آنهایی که در صنعت نفت

- Petróleos de Venezuela . 1
- Hugo Chávez. 2
- Petrocaribe . 3
- Petroandina . 4
- Petrosur . 5
- Petrobras. 6
- Unasur . 7
- Mercosur. 8
- Ernesto Samper. 9
- OPEC . 10

گزارش دنیای انرژی از بیستمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی

همایش «راهکارهای افزایش سهم بخش خصوصی در بازارهای بین‌المللی انرژی» در روز دوم نمایشگاه بود. در این همایش که با هدف شناسایی و بررسی شاخص‌های بازارهای بین‌المللی، معرفی فرصت‌های بالقوه بازارهای نوظهور با نگاه به سیاستگذاران کلان، تبیین فرصت‌های توسعه تولید و سرمایه‌گذاری و ارائه راهکارهای گذار از موانع موجود در بخش‌های تولید و صادرات و با حضور مدیران عالی وزارتخانه‌های نفت و صنعت، معدن و تجارت، نمایندگان مجلس و نمایندگان اتاق بازرگانی ایران و اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی در محل نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران برگزار شد؛ مباحث مهمی مطرح شد که در ادامه خلاصه‌ای از آن تقدیم خوانندگان گرامی می‌شود.

بیستمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی ایران با شعار «تقویت ساخت داخل با اتکا بر اصول اقتصاد مقاومتی» اردیبهشت ماه امسال در حالی برگزار شد که تحت تاثیر حضور ۱۲۰۰ شرکت داخلی و بیش از ۶۰۰ شرکت خارجی از ۲۹ کشور، آینده‌ای روشن برای صنعت نفت و صنایع وابسته به آن را نوید می‌داد. در این بین اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی به عنوان یکی از بانیان این نمایشگاه، توانست با برنامه‌ریزی مدون و مدیریت مطلوب، از شرکت‌های عضو اتحادیه حاضر در نمایشگاه، در راستای حمایت از بخش خصوصی اقدامات مثبتی را صورت دهد.

اما یکی از مهمترین اتفاقات نمایشگاه امسال برپایی نخستین

منصور معظمی

معاون برنامه ریزی
و نظارت بر منابع هیدروکربوری وزارت نفت

میزان مصرف انرژی زنگ خطری برای اقتصاد ایران است

- مصرف انرژی در ایران را بسیار بالا است، این میزان ۲,۲ برابر عربستان و ۹ برابر ژاپن است.
- این میزان مصرف انرژی زنگ خطری برای اقتصاد ایران است.
- علی‌رغم تحریم‌ها در حال حاضر ۸ درصد از برنامه تصویب شده مجلس در خصوص صادرات نفت پیش هستیم.
- با افزایش تولید گاز و گازرسانی به نیروگاه‌ها و صنایع، بخش عمده‌ای از سوخت مایعی که در اختیار آن‌ها قرار می‌گرفت آزاد می‌شود.
- براساس بخشنامه ابلاغی وزیر نفت باید سالانه ۲۰ میلیون تن مازوت و گازوییل (روزانه ۴۰ میلیون لیتر مازوت و ۱۰ تا ۱۲ میلیون لیتر گازوییل) صادر شود که کار دشواری است.

ناصر سودانی

نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی

بازار آفریقا مورد توجه بخش خصوصی قرار گیرد

- باید به سمتی برویم که حمایت از بخش خصوصی تنها به حرف و همایش محدود نشود و دولت و مجلس عملاً این حمایت را انجام دهند.
- آیا وزارت نفت حاضر است در طبقه ۱۴ این وزارتخانه اتاقی به بخش خصوصی اختصاص دهد؟
- بعنوان نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس اعلام می‌کنم آمادگی داریم تا نماینده‌ای از بخش خصوصی در جلسات کمیسیون انرژی شرکت کند.
- آفریقا بعنوان بازاری که ایران می‌تواند حضور جدی در آنجا داشته باشد باید مورد توجه بخش خصوصی قرار گیرد.

اتحادیه صادر کنندگان
فراورده های نفت، گاز و
پتروشیمی به عنوان یکی
از بانیان این نمایشگاه،
توانست با برنامه ریزی
مدون و مدیریت
مطلوب، از شرکت های
عضو اتحادیه حاضر در
نمایشگاه، در راستای
حمایت از بخش خصوصی
اقدامات مثبتی را
صورت دهد

OPEX

حسن خسرو جردی

رئیس هیات مدیره اتحادیه صادر کنندگان
فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی

عدم توجه به اعتبار در خصوصی سازی بعد از اصل ۴۴ بزرگترین ضعف در واگذاری‌های کشور است

- همکاری دولت و بخش خصوصی الزامی است، منظور ما از اختصاص اتاق در وزارت نفت معنای فیزیکی آن نیست، بلکه پذیرش و باور به بخش خصوصی است.
- دولت اگر بخش خصوصی را باور داشته باشد از فعالان این صنعت بعنوان مشاور استفاده می‌کند.
- بهترین مشاور برای دولت بخش خصوصی خلقی است که از پایین به وجود آمده است و کار آفرینی می‌کند.
- همه سازمان‌ها همکاری با بخش خصوصی را در زبان تایید می‌کنند ولی این همکاری در عمل باید رخ دهد.
- یکی از مسائل موجود در زمینه صادرات، اضافه بودن نفت کوره و کاهش قیمت آن است، قیمت پایین نفت، فروش نفت کوره را در بازار ضعیف کرده است.
- به دلیل نزدیک بودن قیمت نفت به نفت کوره مقرون به صرفه نیست که مشتریان نفت کوره بخرند.
- در حال حاضر، اکثر انبارهای سنگاپور، چین و سایر کشورها پر شده است و پیشنهاد فعالیت به بخش خصوصی زمانی داده می‌شود که تقاضا در بازار در این بخش خیلی کم شده است.
- از زمانی که دولت بخش خصوصی را به رسمیت شناخت و برخی کارها را به آن واگذار کرد، این واگذاری ناقص انجام شد.
- یکی از مهمترین مشکلات بخش خصوصی مشکل اعتبار است.
- در تمام دنیا نفت اعتبار محور است؛ به این معنا که اگر بخش خصوصی بخواهد وارد فروش نفت خام شود، نمی‌تواند به بازار بین‌الملل پول بدهد و بدون داشتن پالایشگاه، با پالایشگاهی دیگر وارد مذاکره بشود. زیرا بخش خصوصی توان پرداخت نقدی را ندارد و بانک‌ها نیز در سطحی نیستند که جوابگوی صنعت نفت و گاز پتروشیمی باشند.
- یکی از خواسته‌های ما از دولت تشکیل شرکت‌های مشارکتی بوده تا هر جا که دولت به مشکلی برخورد ما وارد شویم و کار را انجام دهیم و حتی مسئولیت اصلی هم بر عهده دولت باشد. اما این اتفاق نیافتاد.
- واگذاری بدون اعتبار سنجی به بخش خصوصی انجام شده است. شرکت‌ها باید اعتبار سنجی شوند اگر صلاحیت دریافت کالای اعتباری را دارا هستند و اعتباری صورت بگیرد، در غیر این صورت مجموع شرکت‌هایی که دارای آنها کمتر از میزان تقاضایشان از شرکت نفت است با شرکت و حمایت تضاربی دارایی و اعتبارشان را از تقاضایشان بالاتر ببرند.
- عدم توجه به اعتبار در خصوصی سازی بعد از اصل ۴۴ بزرگترین ضعف در واگذاری‌های کشور است.
- ایجاد شرکت‌های مشترک یکی از بزرگترین راه‌ها برای ممانعت از به وجود آمدن بابتک زنجانی‌های این صنعت است.
- در حوزه بانکداری نیز ما نیاز به تغییر داریم. برای اجرای پروژه‌های بانکداری می‌توانیم با اندونزی ارتباط برقرار کنیم.
- وقتی به اندازه کافی در خلیج فارس بانکداری داریم، معنا و فایده‌ای ندارد که این فعالیت را در خلیج فارس ادامه بدهیم.
- ایجاد باشگاه شرکت‌های خوشنام بین‌المللی ضروری است. این شرکت‌ها بدون شناخت یکدیگر به صرف عضویت در این باشگاه می‌توانند اعتباری با هم مبادله کنند. یکی از روش‌هایی که ما به راحتی می‌توانیم بازار به دست بیاوریم و با کشورهای دیگر مبادله کنیم، ایجاد چنین باشگاهی است.

سید محسن قمصری

معاون امور بین الملل شرکت ملی نفت

با کمک بخش خصوصی می توان مشکل تحریم ها را رفع کرد

- ایجاد زنجیره مبادلات تهاتری راهکاری مهم برای ورود بخش خصوصی به بازار نفت خواهد بود.
- برای مبادلات تهاتری نیازمند توجه بیشتر بانک مرکزی هستیم.
- می توانیم با کمک بخش خصوصی مشکلات ایجاد شده به دلیل تحریم ها را رفع کنیم و مبادلات نفتی را افزایش دهیم.
- بخش خصوصی می تواند در زمینه های مختلف به ما کمک کند اما هم اکنون این بخش در زنجیره انتهایی نفت (صنایع پایین دستی) خیلی فعالیت نداشته است.
- بسیاری از شرکت های بخش خصوصی شرکت ملی نفت را متهم به انحصار گرایی می کنند اما چنین موضوعی صحت ندارد.
- بخش خصوصی به جای ریسک کردن به سمت دلالتی رفته است.
- تمام تلاش بخش خصوصی هم اینک این است که نفت را با قیمت کمتر از امور بین الملل شرکت ملی نفت خریداری کند و آن را در بازارهای دنیا به فروش برساند.
- با برداشته شدن تحریم ها قاعده تا شرکت های معتبر بین المللی به دنبال حذف واسطه ها هستند و آنها جایگاهی در تجارت جهانی نفت ندارند.
- با افزایش تولید گاز در کشور ما حجم زیادی فرآورده های نفتی برای صادرات خواهیم داشت که بخش خصوصی در این زمینه نیز می تواند کمک کند.
- هم اکنون بخش خصوصی در سواحل غربی آفریقا موفق شده است کمی نفوذ کند که این اتفاق خوبی است.
- دلیل تاکید امور بین الملل شرکت ملی نفت ایران مبنی بر فروش فرآورده های نفتی توسط بخش خصوصی دلیلی بر ناتوانی این بخش در صادرات نفت خام نیست.
- شرایط فروش نفت خام بسیار سخت تر از فرآورده های نفتی است اما اگر بخش خصوصی توانمند داشته باشیم می توانیم صادرات نفت خام را نیز بسپاریم.

OPEX

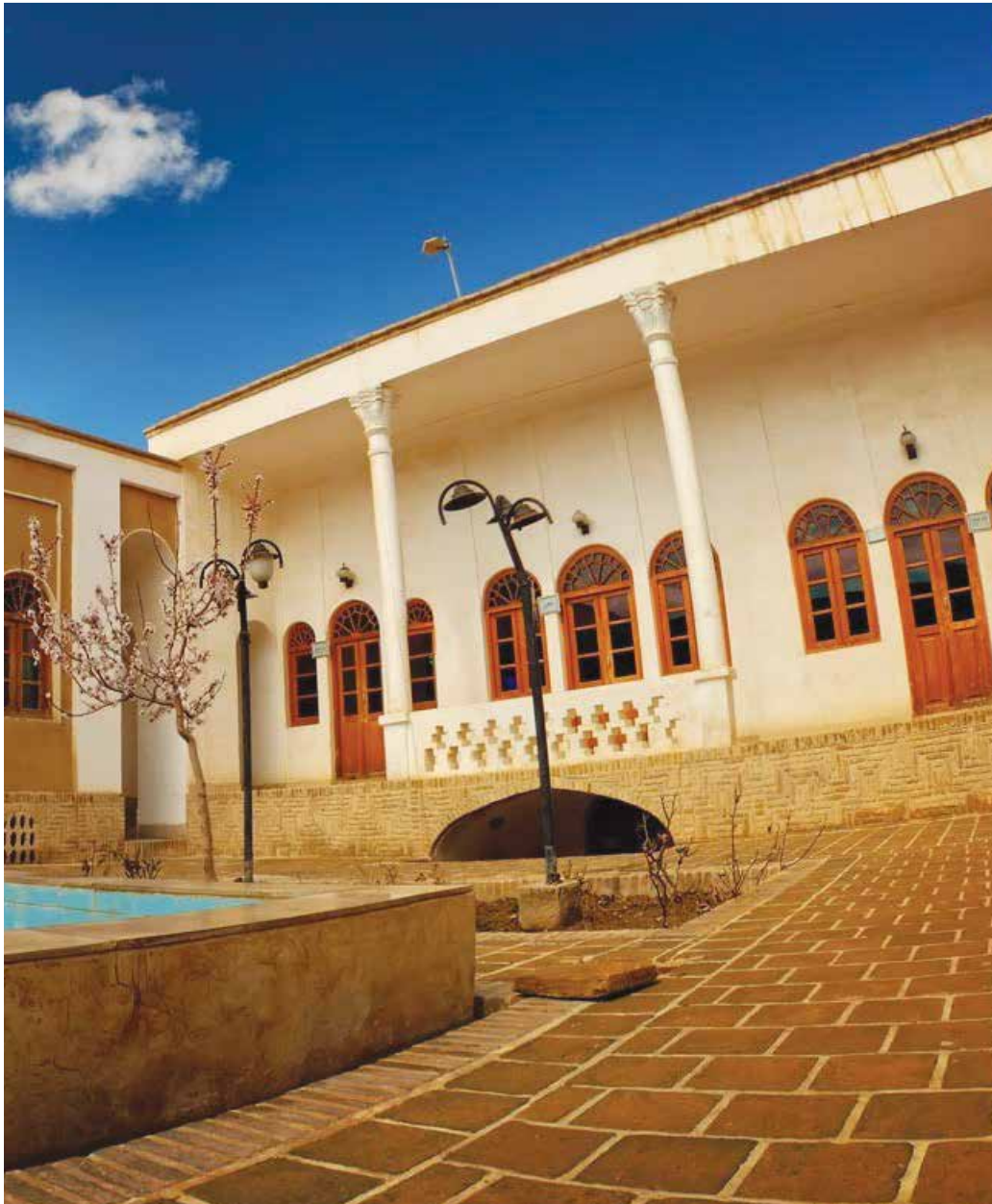

سید ناصر سجادی

مدیر عامل شرکت پخش فرآورده های نفتی:

آمادگی داریم مبادلاتمان را با بخش خصوصی را بصورت ریالی انجام دهیم

- میزان تولید فرآورده های نفتی در حال پیشی گرفتن از میزان مصرف آنها در کشور است
- شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران برای صادرات همه فرآورده های نفتی کشور به جز بنزین، به سایر کشورها آمادگی کامل دارد.
- در حال حاضر آمادگی داریم مبادلاتمان با بخش خصوصی را بصورت ریالی انجام دهیم و همچنین بجای ضمانت های بانکی از شرکت های خصوصی ضمانت ملکی دریافت کنیم تا راه برای همکاری هموارتر شود.

آورند. چنانکه نوشته‌اند، نزدیک به چهارصد سال پیش از میلاد جمعی از مغان در مسیر رود سکنی گزیدند و به همین علت، نخست این منطقه ده مغان نامیده می‌شده و به مرور زمان و در آخر الامر به دامغان تبدیل گردید. دامغان مدتی پایتخت زمستانی اشکانیان بود و تا کشته شدن یزدگرد، آخرین پادشاه ساسانی موقعیت خود را حفظ کرد. در دوره‌های حکومت امویان، عباسیان، طاهریان، سامانیان، سرداران و دیلمیان دامغان از موقعیتی ممتاز برخوردار بود.

دامغان در حدود چهارصد سال پیش از میلاد مسیح چنان عظمتی داشت که اشک سوم و تیرداد اشکانی در سال ۲۴۹ پیش از میلاد آن را پایتخت خود اعلام نمودند. این شهر تا قرن اول میلادی اهمیت خود را حفظ کرد و مرکز ایالت بزرگ قومس بود. برخی‌ها، طرح این شهر را به هوشنگ نسبت داده‌اند. این نظریه به واقعیت نزدیکتر است که مردم این منطقه در اطراف رودخانه چشمه علی که در دره کوه‌های شمالی جاری است اسکان یافتند و مدینتی را بوجود

دامغان پایتخت ساسانیان

آنچه تاکنون خلاف آن ثابت نشده این است که؛ پایتخت زمستانی اشکانیان شهر صد دروازه بوده و اردشیر ساسانی پس از آنکه در سال ۳۹۷ قبل از هجرت پیغمبر اسلام اردوان اشکانی را کشت و سلسله‌ی اشکانیان منقرض شد مدتی پایتخت زمستانی خود را دامغان و تیسفون قرار داد که تیسفون تا کشته شدن یزدگرد آخرین پادشاه ساسانی پایتخت ساسانیان بوده و خرابی تیسفون در تاریخ معلوم است. ولی نسبت به دامغان (صد دروازه) نظریه‌ی آنان را که نوشته‌اند در محلی نزدیک شهر کنونی بوده به علاوه در تاریخی ذکر نشده کمترین آثاری از چنان شهر بزرگی نیست و اگر می‌بود بایستی واقعه‌ی خرابی آن و احداث شهر با این باره‌ی مهم ضبط می‌گردید و تاریخ ایران در زمان ساسانیان روشن است.

دامغان و قومس

در مجموعه‌ی جغرافیای تاریخی تالیف "لسترنج" به نام "سرزمین‌های خلافت شرقی" نوشته شده است که: ایالت "قومس" (کومس) "در دامنه‌ی جبال البرز و در سرزمینی کم پهنا بین کوه‌های البرز در شمال و کویر لوت در جنوب محصور است و شاه راه بزرگ خراسان که از ری در اقلیم جبال می‌آید و به نیشابور در خراسان منتهی میگردد و از سراسر ایالت قومس می‌گذرد و همه‌ی شهرهای قومس در سر این راه واقع بوده و امروز نام قومس استعمال نمی‌شود زیرا عمده‌ی این؛ جزء خراسان جدید شده و قسمت باختری آن از نواحی ری (تهران کنونی) گردیده و کرسی ایالت قومس "دامغان" بوده که اعراب "الدامغان" می‌نویسند و به عادت خود اسم ایالت را بر کرسی آن اطلاق و دامغان را قومس نیز می‌گفته‌اند.

دامغان امروز

دامغان امروز شهرست سر راه تهران و مشهد که تا پایتخت ۳۴۳ کیلومتر فاصله دارد، دامغان بوسیله رشته راه آهن تهران و مشهد بمرکز مرتبط است. این راه پس از عبور از سمنان و گذشتن از قسمتهای کوهستانی وارد دشت نسبه همواری شده پس از آنکه از دامغان گذشت مجدداً با کوهها مصادف میگردد و همین جاست که مهندسین راه برای دوری جستن از کوه بریهای پر زحمت و پر خرج راه را از دامنه کوه ها و برجستگی ها کشید و به شاهرود پیوسته اند. آب این شهر خوب و سازگار و هوایش تقریباً معتدل است اما چون در انتهای دالانی از شعبات کوه البرز قرار گرفته پیوسته در معرض وزش بادهائیسست که تقریباً همیشه در این معبر جریان دارد. در دامغان همه گونه محصول عمل میآید پنبه و گندمش زیاد و مرغوب و پسته اش از نظر خوبی جنس و خوشمزه گی زبانزد همه جاست و گرچه در ادرکان یزد و کرمان نیز پسته خوب و درشت بدست می آید اما عطر و طعم پسته دامغان را ندارد. انگور و زردآلوی دامغان هم خوبست. صنایع دامغان تقریباً منحصر به هنرهای دستی: چیت زنی (نوعی قلمکاری) و بافتن پارچه های نخی است. از لحاظ معدن دامغان بسیار غنی است چه در کوه های نزدیک آن بیشتر معادن مخصوصاً سرب، آهن مغناطیس، طلا، زغال سنگ و غیره وجود دارد اما سای ذغال سنگ که با وسایل نقاص کمی استخراج میگردد از معادن دیگر بهره برداری نمیشود، معدن طلای دامغان خیلی مهم و قابل استفاده است و اگر روزی دولت با استخراج آن اقدام نماید سود سرشاری خواهد داشت. ■

ENERGY WORLD

گزارش

گزارش دنیای انرژی از اولین جلسه کمیسیون خراورده‌های پارافینی در سال ۹۴

مهمترین مباحث مطرح شده در کمیسیون خراورده‌های پارافینی

موضوع بحث و بررسی پیرامون بازار جهانی پارافین و فوتس
اوایل مطرح و نظرات ارائه شده در این زمینه عبارتند از:

- کیفیت پارافین صادره به هند و قیمت آن پایین است.
- بازار صادرات پارافین به ترکیه قبلاً نسبتاً خوب بود که هم‌اکنون اسلاک واکس جای آن را گرفته است. بازارهای کشورهای آفریقایی مانند سابق است.
- چین قیمت کرایه از شانگهای به مکان‌های دیگر را کاهش داده و بدین ترتیب رقابت در آن منطقه سخت شده است.
- پارافین ۳ تا ۵ درصد به قیمت ۹۵۰ دلار ناواشی به فروش رسیده است.
- پارافین ۶/۵ تا ۷ درصد ۷۸۰ دلار به فروش رسیده که توجیه اقتصادی ندارد.
- بازار فوتس اوایل بهتر شده است و به قیمت ۵۹۰ دلار به فروش رفته است. برخی هم قیمت را ۶۱۰ تا ۶۳۰ دلار اعلام کرده‌اند.
- برخی شرکت‌ها به لحاظ مشکلات اقتصادی کالا را زیر قیمت به فروش می‌رسانند و با ارزان فروختن آنها برای دیگران نیز مشکل ایجاد شده است.
- با توجه به رکود بازار فروشنده چاره‌ای جز تطبیق دادن خود با نظرات مشتری در مورد قیمت ندارد.

اولین جلسه کمیسیون خراورده‌های پارافینی سال ۹۴ ساعت روز دوشنبه مورخ چهارم خردادماه با حضور آقایان: اسپندیاری (دبیر کل)، ضوی (بازرگانی ضوی و ثمین شیمی)، جبروتی (بازرگانی جبروتی و کیمیا پارافین)، آقاشاهی (رزپلیمر)، فخاری (رسانگین)، نامدارشاهی (جم فرایند)، لاهوتیان (تعاونی آرش مهیا) در محل دبیرخانه اتحادیه برگزار گردید.

اخبار اتحادیه

- اتحادیه در راستای فراهم نمودن تسهیلات رفاهی برای اعضا نسبت به تمدید قرارداد بیمه تکمیلی و بیمه عمر و حوادث کارکنان با شرکت بیمه البرز اقدام نموده است.
- براساس نامه واصله از سازمان توسعه تجارت ایران فراخوان انتخاب صادرکنندگان نمونه سال ۹۴ از طریق ایمیل جهت اعضا محترم ارسال شده است.
- اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی در مورد طرح یک فوریتی عملیات بانکی بدون ربا از تشکلهای اعضا نظرخواهی نموده. قابل ذکر است طرح مذکور از طریق ایمیل جهت اعضا محترم ارسال شده است.
- مدیرکل محترم صنایع شیمیایی و سلولزی وزارت صنعت، معدن و تجارت طی نامه‌ای درخواست نموده است که مشخصات بانوان کارآفرین در صنایع تحت پوشش این اتحادیه اعم از مدیرعامل، مالک، عضو هیأت مدیره و یا از میران ارشد سریعاً به آن وزارتخانه اعلام گردد. قابل ذکر است در این مورد به اعضا محترم از طریق ایمیل اطلاع‌رسانی شده است.
- به دنبال نظرخواهی اتحادیه از نایب‌رئیس محترم اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران در خصوص پرداخت یک در هزار رقم فروش کالا و خدمات به هنگام صدور و یا تمدید کارت‌های بازرگانی ایشان پاسخی ارسال نمودند که در جلسه قرائت شد.

نظرات در خصوص تأمین ماده اولیه واحدهای تولید پارافین

در مورد مشکلات مربوط به تأمین ماده اولیه (اسلاک واکس) مورد نیاز واحدهای تولیدی پارافین مذاکره بعمل آمد. نظرات ارائه شده در این زمینه عبارتند از:

■ تعاونی تولید کنندگان پارافین بخشی از نیاز اسلاک واکس واحدهای تولیدی را ضمن خرید آن از شرکت‌های تولیدی عمده تأمین می‌نماید.

■ به منظور رفع کمبود ماده اولیه (اسلاک واکس) مورد نیاز واحدهای تولیدی لازم است برای اسلاک واکس عوارض وضع شود اما منافع شخصی برخی شرکت‌ها ایجاب می‌نماید تا از انجام این کار جلوگیری نمایند.

■ پیشنهاد بعمل آمد تا در جهت رفع مشکل فوق کار رسانه‌ای انجام گیرد و موضوع به رسانه‌ها منعکس گردد اعتقاد این است که دولت نباید کارفرما باشد و بهتر است فقط نظارت کند. اعتقاد این است که وضع تجاری بدتر نخواهد شد. اتحادیه آمادگی دارد هر کمکی که می‌تواند برای رفع مشکل انجام دهد از جمله مکاتبه با وزارت نفت.

شرکت‌های تولیدی عمده مازاد بر تولید دارند و اصل مازاد خود را بر صادرات نهاده‌اند و تمایل به کار کردن با شرکت‌های کوچک‌تر را ندارند.

■ تنها راه رفع مشکل تأمین ماده اولیه (اسلاک واکس) واحدهای تولیدی و جلوگیری از صادرات این ماده وضع عوارض است.

■ هنگامی که برای صادرات اسلاک واکس عوارض وضع گردد، تولید کننده خارجی تشخیص خواهد داد که آیا به نفع اوست که پارافین را از واحدهای داخلی خریداری نماید و یا اینکه ماده اولیه (اسلاک واکس) را خریداری نموده و تبدیل به پارافین نماید. وضع ۲۵ درصد عوارض بر صادرات اسلاک واکس همه چیز را پوشش می‌دهد.

■ در خصوص امکان پایین آوردن قیمت‌ها مذاکره بعمل آمد و در این رابطه عنوان گردید چنانچه اقدامی صورت گیرد، همکاران اسلاک را صادر خواهند کرد.

■ راه دیگر برای رفع این مشکل این است که چهار شرکت تولید کننده عمده، تولید کننده پارافین بشوند. برخی از این شرکت‌ها ماشین آلات مورد نیاز خود را از کشور آلمان خریداری نموده‌اند که آن را نصب خواهند کرد و در آینده نزدیک به تولید کننده پارافین تبدیل خواهند شد. اگر تولید پارافین در راستای اشتغال‌زایی صورت گیرد بسیار مناسب خواهد بود.

قیمت پارافین در بازار

در خصوص قیمت پارافین و فوتس اوایل مذاکره بعمل آمده و قیمت‌های مشروح ذیل تعیین گردید:

■ پارافین ۸۸۰ تا ۹۵۰ دلار در بسته‌بندی کارتن فوب بندرعباس

■ فوتس اوایل ۵۹۰ تا ۶۳۰ دلار در بسته‌بندی‌های بشکه دسته دوم فوب بندرعباس

گزارش دنیای انرژی از دومین جلسه کمیسیون خزانه‌های روغنی در سال ۹۴

اخبار اتحادیه

■ به دنبال درخواست‌های مکرر واحدهای تولیدی تصفیه دوم روغن مبنی بر افزایش میزان صادرات روغن سوخت تقطیری از ۷٪ به ۱۲٪ و قول مساعد ستاد برای تحقق این امر در سال گذشته و موکول نمودن آن به اصلاح رویه اجرایی صادرات روغن سوخت تقطیری نهایتاً ستاد انجام این امر را در دستور کار خود در اردیبهشت‌ماه سال جاری قرار داد و پیش‌نویس اصلاحیه رویه اجرایی صادرات روغن سوخت تقطیری را با افزایش به میزان ۹/۵٪ به اتحادیه ارسال نمود. در این راستا کارگروه ساماندهی صادرات روغن سوخت تقطیری ۲۹ اردیبهشت تشکیل جلسه داد و پیش‌نویس مذکور را با افزایش میزان صادرات روغن سوخت تقطیری به میزان ۱۲٪ مورد بررسی قرار داد و نظرات اصلاحی اتحادیه به ستاد منعکس شده است.

اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی در مورد طرح یک فوریتی عملیات بانکی بدون ربا از تشکل‌ها و اعضای نظرخواهی نموده. قابل ذکر است طرح مذکور از طریق ایمیل جهت اعضاء محترم ارسال شد.

■ جلسه کمیته سران قوای سه‌گانه نظام موضوع ماده ۷۶ قانون برنامه پنجم توسعه در تاریخ ۲۱ اردیبهشت با حضور نمایندگان دستگاه‌های ذیربط و این اتحادیه در اتاق بازرگانی ایران برگزار شد. طی این جلسه مراتب اعتراض اتحادیه در مورد نحوه اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده و مشکلات مربوط به نحوه استرداد آن مورد بحث و بررسی قرار گرفت و چند راه حل برای رفع مشکل پیشنهاد گردید.

■ بر اساس جلسه مذکور مقرر شد صندوق ضمانت صادرات، تسهیلاتی را به منظور سپردن ضمانت‌های لازم برای صادرکنندگان جهت ارائه به سازمان امور مالیاتی با حداقل نرخ تهیه نماید.

■ با توجه به اینکه بر اساس ضوابط خریداران نمی‌توانند چک به سازمان امور مالیاتی ارائه نمایند، پیشنهاد گردید تا صادرکنندگان به جای وجه نقد چک مدت‌دار ۶ ماهه به فروشندگان کالا تحویل نمایند و طی این مدت چنانچه بتوانند اظهارنامه‌های صادراتی خود را ارائه نمایند، چک به آنها مسترد شود و در غیر این صورت چک از طریق فروشندگان جهت اقدامات مقتضی به سازمان امور مالیاتی تحویل شود.

■ تنخواهی در اختیار گمرک قرار گیرد تا به هنگام ارائه اظهارنامه صادراتی وجه پرداختی از بابت مالیات بر ارزش افزوده از طریق این صندوق پرداخت شود.

■ مدیرکل محترم صنایع شیمیایی و سلولزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت طی نامه‌ای درخواست کرد تا که مشخصات بانوان کارآفرین در صنایع تحت پوشش این اتحادیه اعم از مدیرعامل، مالک، عضو هیأت مدیره و یا از میران ارشد سریعاً به آن وزارتخانه اعلام گردد. قابل ذکر است در این مورد به اعضاء محترم از طریق ایمیل اطلاع‌رسانی شد.

دومین جلسه کمیسیون فرآورده‌های روغنی سال ۹۴ روز یکشنبه مورخ سوم خردادماه با حضور آقایان اسپندیاری (دبیر کل)، معین (تیزرو گریس گرمسار)، فلاح ابراهیمی (تولیدی و صنعتی روغن موتور ستاره لاهیج)، مصحفی (کیمیا روانکار پارس)، اسمعیلی (پالایش البرز آبادان)، سیار (نفت پارس)، هاشمی (سامان شیمی)، منیری (پالایش فرآورده‌های نفتی تکران کاوه)، روغن موتور قطران کاوه پارس، روغن موتور قطران کاوه، نیما اسلامی (بازرگانی نگاره شیمی غرب، روغن موتور پارسین پارسا)، رحمانی (روغن موتور ایران)، حسن پور (ارم شیمی آذربایجان)، عبدی (صنایع تولیدی روغن و گریس نیکران شیمی)، حبیبی (ساینا شیمی بهشت)، وثوق (افزون روان)، علی شعبانی (پیمان روغن)، بهمن شعبانی (راد شیمی تهران)، هادوی کلو (تولیدی روغن و گریس سمنان آراء)، صرامی (گروه صرامی)، نارستان (گوش شیمی صنعت)، عبداللهی (کیان تامین ایرانیان)، گلچین (پترو پردیس و پیام شیمی راد)، مشمولی (پالایش و پخش فرآورده‌های میعانات شیمیایی پلیمر پارس هرمان، تجهیز نیروی زنگان)، خراسانی (زینط و تعاونی مروارید مشکین)، سوری (فرآیند شیمی زنگان)، فخاری (جم فرایند، آرام روغن صدف خاور میانه)، نجف زاده (روغن موتور توانگران شیمی)، علایی (صنایع بسته بندی شیمیایی پویان صنعت شرق)، سینا پورنایب زاده (پتروستاره صبا)، محمد پورنایب زاده (گروه پارس کیمیا گران اصفهان)، نخ‌باف (کراپ ایران)، شریعت (صنایع روغن آریا جم)، بنی اسدی (پترو سپهر پویا) و خانم حاجی بابا (روغن موتور پردیس) در محل دبیرخانه اتحادیه برگزار گردید.

مباحث مطرح شده در کمیسیون فرآورده‌های روغنی در خصوص مشکلات مالیاتی

■ در مورد پیشنهاد اینکه صندوق ضمانت صادرات تسهیلاتی را به منظور سپردن ضمانت‌نامه‌های لازم برای صادرکنندگان جهت ارائه به سازمان امور مالیاتی با حداقل نرخ تهیه نماید، عنوان گردید شاید برای عده‌ای از صادرکنندگان سخت باشد، تا با صندوق ضمانت صادرات تعامل نمایند ولیکن می‌توانند با بانک‌های خودشان تعامل برقرار نمایند.

■ پیشنهاد صریح اتحادیه که ارائه شده این است، که به محض ارائه برگ سبز بایستی مالیات بر ارزش افزوده مسترد گردد. جلسات مکرری با مسئولین ارگان‌های ذیربط از جمله سازمان امور مالیاتی در مورد مشکل مالیات بر ارزش افزوده برگزار شده است. وقتی بازرگانی چندین مرتبه کالایی را صادر می‌کند، حدود ۵۰٪ سرمایه او نزد سازمان امور مالیاتی بلوکه می‌شود. اتحادیه تلاش می‌نماید، تا این مشکل را از طریق از جمله صندوق ضمانت حل نماید.

■ اظهار امیدواری بعمل آمد تا با تصمیماتی که توسط سازمان‌های ذیربط اتخاذ خواهد شد، مشکلات مربوط به استرداد مالیات بر ارزش افزوده که مربوط به کلیه صادرکنندگان می‌باشد، به نحو مقتضی مرتفع گردد.

■ در خصوص انجمن صنایع بازیافت فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران عنوان گردید کار این انجمن بارشته تخصصی اعضای مرتبط است. بحث معافیت مالیاتی را برای صادرات انواع روغن موتور مورد پیگیری قرار داده است. اینک نیز به دنبال تدوین طرح جمع‌آوری روغن کارکرده است و از حاضرین درخواست بعمل آمد تا در راستای هرچه قوی‌تر نمودن این انجمن همکاری نمایند.

بحث در خصوص انتخابات اتحادیه

■ با توجه به نزدیک شدن زمان برگزاری مجمع و انتخابات هیات مدیره عنوان گردید تعدادی از اعضای هیات مدیره فعلی به لحاظ شرایط اساسنامه‌ای نمی‌توانند برای دوره بعدی کاندید شوند. درخواست بعمل آمد تا اعضای انتخابات را جدی بگیرند. افرادی که وقت نمی‌گذارند، یا به هر دلیل نمی‌توانند وقت بگذارند، کاندیدا نشوند.

■ چنانچه ائتلاف صورت گیرد و از همه کمیسیون‌ها در هیات مدیره حضور داشته باشند، اتحادیه قوی‌تر خواهد شد.

■ شیوه‌ای برای انتخابات در نظر گرفته شده است. قبل از مجمع اسامی کاندیدها اعلام شود. تبلیغات برای مجمع صورت گیرد. حضور اعضای در مجمع پررنگ‌تر گردد و مهلت زمانی برای اعلام آمادگی کاندیدها در نظر گرفته خواهد شد.

بحث و بررسی پیرامون مشکلات صادراتی اعضا

تولید کنندگان می‌باشد. کار کارشناسی در مورد آنها انجام نگرفته است. وقتی آزمایشی صورت می‌گیرد، اعلام می‌نمایند، چیزی

مازاد در ترکیب وجود دارد که از قبل پیش‌بینی نشده است.

■ طی جلسه‌ای که با مدیر کل دفتر مبارزه با قاچاق فرآورده‌های نفتی و نظارت بر حمل و نقل ستاد برگزار شد مشکلات مربوط به صادرات گریس و اظهار نظرهای کارگروه فنی مطرح و درخواست بعمل آمد تا برای بررسی مواردی از جمله اینکه کالا با استاندارد مطابقت دارد، اما شامل ۱۰٪ مواد سوپسیددار است، جلسه مشترکی با حضور نمایندگان ستاد کارگروه، استاندارد و اتحادیه برگزار شود.

■ موضوع مطابقت با استاندارد و داشتن مواد سوپسیددار دو موضوع کاملاً متفاوت است.

■ طی جلسه‌ای که با مسئولین ستاد برگزار شد، آنها در مورد داشتن ارتباط، تعامل، در نظر گرفتن منافع ملی، دفع موانع و دفاع از واحدها تا زمانی که خلاف آن ثابت شود، تأکید داشتند.

■ در خصوص نرخ صادراتی که گمرک اعمال می‌کند، مذاکره بعمل آمد و از حاضرین در جلسه درخواست بعمل آمد تا چنانچه لازم باشد، نرخ‌های جدید را اعلام نمایند که در این رابطه پاسخ داده شد، بررسی قیمت‌ها و اعلام نرخ‌های جدید از وظائف هیات رئیسه کمیسیون می‌باشد.

■ در ارتباط با صادرات روغن سوخت تقطیری عنوان گردید اصلاحیه رویه اجرایی سوخت تقطیری در کارگروه ساماندهی صادرات روغن سوخت تقطیری مورد بازنگری قرار گرفته و پیشنهاد افزایش صادرات این محصول از ۷٪ به ۱۲٪ ارائه شده است.

■ مسائل مربوط به صادرات روغن سوخت تقطیری در حال اصلاح شدن است. در رویه جدید بحث برد-برد رعایت ضوابط و کنترل قاچاق مدنظر قرار گرفته است.

■ در رابطه با روغن کارکرده لازم است مستندسازی شود و از حاضرین درخواست بعمل آمد تا انجمن مربوطه را در راستای رسیدن به این هدف کمک نمایند. همچنین عنوان گردید بهتر است اعضای در تصمیم‌سازی‌ها تأثیرگذار باشند تا بعداً مجبور نشوند تلاش خود را برای تغییر تصمیمات مصروف نمایند.

■ در حال حاضر یکی از مشکلات صادر کنندگان فرآورده‌های روغنی مربوط به صادرات گریس می‌شود.

■ از الزامات صادرات گریس این است که مشخص نمایند از چه نوع روغن پایه‌ای استفاده شده است.

■ طی جلسه‌ای که با مدیر کل ارزیابی کیفیت کالاهای وارداتی و صادراتی سازمان ملی استاندارد برگزار شد، در مورد موضوع فوق و مشکلاتی که از ناحیه کارگروه فنی ایجاد شده است، مذاکره بعمل آمد. ایشان اظهار کردند سازمان ملی استاندارد یکی از اعضای کارگروه مذکور است و تصمیمات به صورت گروهی اخذ می‌گردد. ■ طی مذاکره‌ای که با رئیس آزمایشگاه روغن پژوهشگاه برگزار شد، ایشان آمادگی خود را به منظور برگزار جلسه مشترکی با هماهنگی سازمان ملی استاندارد اعلام کردند.

■ در فرایند تولید روغن پایه از روغن کارکرد محصول جانبی به نام روغن سبک (روغن ۱۰) تولید می‌شود که برای تولید گریس از آن استفاده می‌شود و تست‌های استاندارد ملی را هم پاس می‌کند ولی ممکن است در آزمون تقطیر که توسط پژوهشگاه انجام می‌گردد، در برخی از موارد همپوشانی با مواد سوپسیددار اعلام گردد. ■ به نظر می‌رسد مشکل تولید گریس در واحدهای تولیدی تصفیه دوم به علت استفاده از روغن سبک است.

■ در راستای بررسی و رفع مشکلات ناشی از کارگروه فنی مستقر در استاندارد پیشنهاد بعمل آمد تا کمیسیون حل اختلاف با عضویت اتحادیه، ستاد، استاندارد و کارگروه مذکور تشکیل شود و مواردی که کارگروه مدعی می‌شود دارای مواد سوپسیددار است، در این کمیسیون مورد بررسی قرار گیرند.

■ با توجه به مشکلاتی که در مورد صادرات گریس رخ می‌دهد، چنانچه قرار است، الزاماتی دیگری علاوه بر آنچه فعلاً هست، اضافه شود. قبلاً از سوی سازمان استاندارد اعلام گردد تا طبق آن رفتار شود تا صادر کنندگان بعداً دچار مشکل نشوند.

■ مرجع استانداردهای موجود، استانداردهای بین‌المللی هستند و امور پژوهشی و تحقیقاتی توسط سازمان ملی استاندارد ایران انجام نگرفته و عملاً همین موضوع منشأ برخی مشکلات برای

گزارش دنیای انرژی از دومین جلسه کمیسیون قیر

در سال ۹۴

دومین جلسه کمیسیون قیر در سال ۹۴ روز یکشنبه مورخ دهم خردادماه با حضور آقایان اسپندیاری (دبیر کل اتحادیه)، تاجیک (نفت گستر آناهیتا)، فروتن (عایق اصفهان)، عباسی (آرمیتیس پرشیا)، همایی، قره‌گوزلو (سیرجان گستر)، مجتبی خسروچردی (نخل بهارستان پردیس)، شیخی (قیر دژپا)، فخاری (جم فرایند، رسانگین)، مختاری (فراشیمی روز)، ریزوی (نیواد برزن)، قاسمی (رهام اسپر لوس) و خانم همایون فال (اعتدال اروند) در محل دبیرخانه اتحادیه تشکیل شد.

اخبار اتحادیه

سال جاری در محل سالن اجلاس سران برگزار خواهد شد. همچنین در این رابطه نمایشگاهی با عنوان دستاوردهای اقتصاد مقاومتی به صورت همزمان در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران در ۲۰ گروه کاری برگزار خواهد گردید و اثر ماندگار این برنامه در کتابی تحت عنوان کتاب کنگره و نمایشگاه به چاپ خواهد رسید.

■ مجمع عمومی سالیانه اتحادیه همزمان با ضیافت افطار ۲۲ تیرماه در محل هتل استقلال از ساعت ۱۷ برگزار خواهد شد. لازم به ذکر است در این مجمع انتخابات هیأت مدیره نیز علاوه بر بازرس انجام خواهد گرفت. اطلاعات مربوط به این مجمع همچنین شرایط نامزدهای شرکت در انتخابات هیأت مدیره طی ایمیلی جهت اعضاء محترم ارسال شده است. کاندیداهای شرکت در انتخابات هیأت مدیره حداکثر تا روز شنبه مورخ ۶ تیرماه فرصت دارند، تا برای شرکت در این انتخابات ثبت نام نمایند.

■ با توجه به نزدیک شدن انتخابات مجمع از آن عده‌ای که تاکنون فرصت پرداخت حق عضویت خود را پیدا نکرده‌اند، درخواست می‌گردد تا سریعاً در این مورد اقدام نموده و فیش آن را به اتحادیه ارسال نمایند.

■ بر اساس نامه واصله از اتاق بازرگانی ایران مجمع تشکلهای فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات ایران به عنوان یکی از تشکلهای بالادستی وابسته به اتاق ایران موفق به اخذ موافقت اصولی کانادایی برای برگزاری همایش فرصت‌های سرمایه‌گذاری و تجارت و نمایشگاه جنبی آن تحت عنوان «made in iran» از ۱۱ تا ۱۳ سپتامبر ۲۰۱۵ در شهر تورنتو کانادا شده است. علاقه‌مندان برای کسب اطلاعات بیشتر در این زمینه می‌توانند به وبسایت مربوطه به نشانی www.madeiniranexpo.com مراجعه نمایند.

■ بنا به دعوت قبلی؛ نماینده یکی از شرکت‌هایی که در زمینه کیفیت قیر فعالیت دارد، در جلسه حضور یافت و در خصوص انجام آزمایشات مربوط به کیفیت قیر، تجهیزات فنی مکانیکی مورد نیاز هزینه‌های مربوطه و اعلام آمادگی آن شرکت جهت ارائه سرویس در زمینه انجام تست‌های کنترل کیفی و آموزش مطالبی بیان نمودند.

■ اتحادیه در راستای فراهم نمودن تسهیلات رفاهی برای اعضاء نسبت به تمدید قرارداد بیمه تکمیلی و بیمه عمر و حوادث کارکنان با شرکت بیمه البرز اقدام نموده است.

■ بر اساس نامه واصله از سازمان توسعه تجارت ایران فراخوان انتخاب صادر کنندگان نمونه سال ۹۴ از طریق ایمیل جهت اعضاء محترم ارسال شد.

■ اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی در مورد طرح یک فوریتی عملیات بانکی بدون ربا از تشکلهای و اعضاء نظرخواهی نموده. قابل ذکر است طرح مذکور از طریق ایمیل جهت اعضاء محترم ارسال شد.

■ مدیر کل محترم صنایع شیمیایی و سلولزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت طی نامه‌ای درخواست نمود که مشخصات بانوان کارآفرین در صنایع تحت پوشش این اتحادیه اعم از مدیر عامل، مالک، عضو هیأت مدیره و یا از مدیران ارشد سرعاً به آن وزارتخانه اعلام گردد. ■ بر اساس اطلاعیه واصله از کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌المللی (ICC) سمینار آموزشی بسته‌بندی و بازرسی کالا در روزهای ۵ و ۶ خردادماه سال جاری برگزار شد.

■ نایب رئیس محترم اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران در پاسخ به نظرخواهی اتحادیه در خصوص پرداخت یک در هزار رقم فروش کالا و خدمات به هنگام صدور و یا تمدید کارت‌های بازرگانی جوابیه‌ای ارسال نمودند.

■ اتاق بازرگانی تهران طی نامه‌ای اعلام نموده است، برنامه پنج‌ساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران و پیش‌نویس آن در حال تهیه است و در این رابطه درخواست نموده تا با مطالعه قوانین مربوط به بهره‌برداری در برنامه‌های پنج‌گانه قبل هر گونه نظر یا پیشنهادی در ارتباط با تفهید، اصلاح و تهیه شاخص‌های بهره‌برداری وجود دارد، مراتب به آن اتاق منعکس گردد.

■ دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام طی نامه‌ای اعلام نموده است کنگره بین‌المللی اقتصاد مقاومتی از تاریخ ۲۳ تا ۲۶ شهریورماه

پالایش شود، حدود یک میلیون و چهارصد هزار تن آن شامل «VB» می‌شود که ۱۰٪ آن معادل ۱۴۰ هزار بشکه VB می‌شود یعنی روزانه حداقل ۲۰ هزار تن قیر در روز می‌تواند تولید شود.

■ شرکت نفت جی روزانه ۵ الی ۶ هزار تن تولید قیر دارد. شرکت نفت پاسارگاد با ظرفیت روزانه ۱۳ هزار تن در سال نتوانسته سقف تولید خود را به ۶ هزار تن در روز برساند. برای تأمین ماده اولیه قیر مورد نیاز سایر واحدها (غیر از این دو شرکت عمده)، نفت کوره مازاد بر سوخت بایستی تبدیل به قیر شود. «گیلسوناید» با درجه خلوص بالا در آمریکا، کانادا و اروپا به پودر پرنیتر تبدیل می‌شود که کالای با ارزشی است و مقرون به صرفه نیست که با خلوص بالای ۹۵٪ آن را به قیر اضافه کنند. در کشور نیز اخیراً چنین برنامه‌ای را تولید کنندگان گیلسوناید دارند.

■ سال گذشته حدود دو میلیون و ششصد هزار تن قیر از کشور خارج شده است. بدین ترتیب که ۸۰۰ هزار تن بخش خصوصی و حدود یک میلیون و صد هزار تن را شرکت نفت جی و ۷۰۰ هزار تن را شرکت نفت پاسارگاد صادر کرده‌اند.

■ برای برگشت استاندارد قیر وسایل آزمایشگاهی لازم است اما وسایل مذکور کافی نیست زیرا موجب بالا رفتن کیفیت قیر نمی‌شوند، بلکه کیفیت قیر را مشخص می‌سازد.

■ در مورد هزینه‌ها عنوان گردید با در نظر گرفتن متوسط هزینه حمل و نقل و گرم کردن خوراک در محل تولید (۲۰۰ هزار ریال) و (۱۰ هزار ریال) و مخزن داری جمعاً حدود ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار ریال هزینه شرکت‌های تولیدی بیشتر از نقطه صفر دو شرکت عمده می‌باشد. اگر ۵۰٪ هزینه اضافه در نظر گرفته شود، در شرکت‌های تولیدی جدید باید با ۲۰ دلار هزینه بالاتر رقابت صورت گیرد. در صورتی که در اغلب کشورهای واحدهای قیر سازی جدا از واحدهای پالایشگاهی نیست تا هم مشکلات زیست محیطی نداشته باشند و هم این هزینه سربار پرداخت نشود.

■ در بخش کمیت صادرات قیر مشکلی نداریم صادرات امسال ۲/۵ میلیون تن بوده و نسبت به سال ۸۸ که کل آن ۹۹۰ هزار تن بود، (تقریباً ۲۰٪) افزایش داشته است. امروز کیفیت قیر مورد توجه قرار گرفته بنحوی که برخی از کشورهایمانند چین به آن دقت زیاد می‌کنند و به علت نامناسب بودن کیفیت، بازار آفریقا در حال از دست رفتن است. همچنین حداقل محموله‌ها به ترکیه صادر می‌شود زیرا روسیه حدود ۲۵٪ زیر قیمت منطقه فروش خود را به آن کشور انجام می‌دهد و این امر موجب افزایش یافتن میزان خرید از آن کشور شده است.

■ عدم هماهنگی بین واحدها در صادرات قیر موجب شده که تا هر کدام کالا را با یک قیمتی به مشتری عرضه نمایند، در صورتی که بهتر است کل کالا در یک منطقه از یک کانال به فروش رسد.

■ عنوان گردید بخشی از قیر تولیدی در اصفهان به اداره راه و شهرداری‌ها تحویل داده می‌شود و مشخص نیست بقیه تولید چگونه مصرف می‌گردد. برای رفع این مشکل به شرکت پخش و وزارت نفت پیشنهاد شده است که قیمت نفت کوره سهمیه‌ای را برابر قیمت جهانی آن نماید و یا سهمیه نفت کوره را قطع گردد.

اخبار اختصاصی کمیسیون قیر

در این جلسه همچنین موضوع بحث و بررسی پیرامون مشکلات مربوط به صادرات قیر مطرح و حاضرین در جلسه نظرات و پیشنهادات خود را ارائه کردند.

■ عنوان گردید که شرکت‌های تولیدی عمده، مشکلاتی برای صادرات قیر ایجاد نموده‌اند، این مشکلات شامل مظروف سازان قیر عضو انجمن صنفی کارفرمایی صنایع قیر و بسته‌بندی استان اصفهان که صادر کننده نیز هستند، شده است.

■ شرکت‌های تولیدی عمده به بهانه ارزآوری و اینکه کیفیت قیر را تغییر می‌دهند از پوشش شرکت‌های کوچک در مورد تحویل قیر مورد نیاز آنها خودداری می‌کنند. علیرغم مکاتبات و پیگیری‌های فراوان برای رفع مشکلات متأسفانه مدیران شرکت‌های عمده همکاری لازم را معمول نمی‌نمایند.

■ پیشنهاد می‌گردد تا آمارهای حجمی صادرات قیر کشور مورد بررسی قرار گیرد تا مشخص گردد میزان صادرات قیر در گذشته در زمانی که در اختیار شرکت پخش بوده، بیشتر بوده و یا اکنون که در اختیار شرکت‌های عمده قرار گرفته بیشتر شده است.

■ مشکل‌ترین و پرهزینه‌ترین صادرات فرآورده‌های نفتی مربوط به بخش قیر می‌شود. روغن و حتی پارافین شرایط سهل‌تری برای صادرات دارند.

■ بیش از ۹۰٪ مشکلات قیر در مظروف سازی است. طی سال ۹۳ در اصفهان یک یک میلیون و ششصد هزار تن قیر تولید شده است که حدود یک میلیون و دویست هزار تن آن صادر شده است. ■ تا سال ۹۲ قیر ایران از بهترین قیرهای منطقه بود. این در حالی است که آزمایشگاه‌ها همان شرایط قبلی را دارند. تاجایی که برخی از کشورهای توسعه یافته افتخار می‌کنند که تا ۳۵ سال قبل از قیر ایران برای آسفالت جاده‌های خود استفاده می‌کردند. برای حفظ بازار باید کیفیت قیر ارتقاء یافته حفظ و کنترل شود.

■ چنانچه نظریه مدیران ارشد سازمان‌های ذیربط در مورد افزایش تولید قیر به میزان ۹ میلیون تن را بپذیریم، در بهترین شرایط که سیستم پالایشی به روز شود، حدود ۳۰٪ از محصول به دست آمده در پالایشگاه‌های کشور (با احتساب نفت نیمه سنگین و سنگین) ماده اولیه قیر و یا «VB» تولید خواهد شد که حدود ۱۵٪ تا ۲۰٪ آن به نفت کوره تبدیل گردیده و مابقی آن برای تولید قیر خواهد ماند.

■ اگر روزانه یک میلیون و هشتصد هزار تن نفت خام در کشور

سوال از شرکت جی در مورد قرار داد پالایشگاه اصفهان

در ادامه بحث این سوال مطرح گردید که آیا قرارداد شرکت نفت جی با شرکت ملی پخش و پالایشگاه اصفهان در زمان قبل یا بعد از خصوصی شدن پالایشگاه منعقد شده است؟ اگر قبل از خصوصی سازی منعقد شده آیا هیأت مدیره جی می تواند آن را فسخ نماید؟

پاسخ داده شد فسخ کردن امکان پذیر نیست. همان طور که شرکت پخش در قرارداد جی را متعهد نموده خوراک اینز و گامی ها و تغلیظ کاران را تأمین نماید و پالایشگاه حداقل سالانه یک میلیون و دویست و شصت هزار تن خوراک (۲۱ هزار بشکه) روزانه را تحویل دهد. فعلاً شاخص روزانه ۳۵ هزار بشکه است. می توانند آنرا کم کنند، اما نمی توانند خوراک واحدی را قطع کنند.

نفت جی برای دو ماه آینده حدود ۳۰۰ هزار تن تعهد فروش دارد، اما چون نمی تواند این میزان را تحویل نماید، این موضوع باعث منوئل شدن پالایشگاه اصفهان شده است و فشار روی سایر پالایشگاه ها مخصوصاً پالایشگاه شیراز برای تحویل بیشتر شده است.

پالایشگاه تهران ۶ هزار تن VB در بورس عرضه کرده اما ۲۷ هزار تن متقاضی داشته است VB تهران به قیمت ۸۴۸ یعنی ۹/۵٪ بالاتر از قیمت پایه اعلام شده به فروش رفته است.

با افزایش قیمت VB در بورس از قیمت پایه آن، امکان فروش و رقابت برای شرکت های خصوصی نیست. پالایشگاه شیراز هم ۲۰۰۰ تن بیشتر عرضه نکرده است. این باعث می شود تا شرکت های خصوصی بکار دیگری مشغول شده و یا تعطیل شوند.

موضوع کیفیت قیر و مشکلات آن

بحث کیفیت قیر و مشکلات قیر مورد بحث و بررسی قرار گرفت و عنوان شد، در مورد کمیت آن مشکلی نیست و صادرات آن به میزان دو میلیون و ششصد هزار تن از تولید ۴ میلیون تن آن در سال گذشته عدد خوبی بود.

برای امسال ۱۰٪ افزایش منطقی است بحث مهم تر این است که در پایان برنامه پنج ساله تولید به ۹ میلیون تن خواهد رسید. بنا بر این حفظ بازار و افزایش آن از اهمیت ویژه ای برخوردار است که باید با بالابردن کیفیت و کم کردن هزینه ها به آن دست یافت.

لذا پیشنهاد می گردد، اتحادیه ضمن مکاتبه با مقام محترم وزارت نفت، مدیر عامل محترم شرکت پالایش و پخش، استانداری اصفهان، مدیر عامل محترم بورس کالا و سازمان صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان و رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی اعلام نماید که شرکت های خصوصی در اصفهان با تعطیلی مواجه می شوند، لذا بایستی راهکاری برای رفع مشکل پیدا شود و یا قرارداد بین نفت جی و شرکت پخش اصلاح گردد و یا اینکه شرکت های دارای مجوز بتوانند VB دریافت کنند.

عنوان گردید، مشکل منوئل شدن VB برای شرکت نفت جی وجود دارد که باید جلو آن گرفته شود. شرکت های غیر تولیدی و بدون مجوز نبایستی بتوانند VB خود را به راحتی از بورس خرید نمایند. این امر موجب شده تا کار واحدهای تولیدی قیر به تعطیلی کشیده شود. اگر امکان دارد، نامه ای به سازمان های ذیربط ارسال شود و این مساله پیگیری شود تا حق و حقوق شرکت ها از طریق بورس رعایت شود.

در مورد قیمت خوراک عنوان گردید برای شرکت نفت جی کف قیمت را در نظر می گیرند (حدود ۱۰٪ ارزان تر از قیمت فروش رفته در بورس) که نشان دهنده ناسالم بودن بازار است.

در جهت رفع مشکل پیشنهاد گردید تا نفت کوره مازاد بر مصرف داخلی تولید نشود و VB آن در اختیار واحدهای تولیدی قرار گیرد تا هم واحدهای تولیدی بتوانند با هزینه کمتر و کیفیت بالاتر قیر تولید کنند و هم از خام فروشی جلوگیری شود.

برخی کشورها مانند روسیه در شرایط تحریم فرآورده های نفتی خود مخصوصاً نفت کوره و قیر را در بازارها با قیمت پایین تر عرضه می کنند، به گونه ای که هم اکنون بازارها از نفت کوره اشباع شده و امکان رقابت وجود ندارد.

قیر در بورس

پیشنهاد شد تا ضمن مکاتبه با شرکت نفت جی اعلام گردد تا آن شرکت قیر را از بورس به قیمت برنده خریداری نماید یا اینکه وارد تابلو شود. آن شرکت تقاضا کننده ۹۵٪ تابلوی بورس است. یک مقدار محدودی برای بقیه شرکتهای باقی می ماند. کل تولیدی باید در بورس عرضه شود. پیشنهاد این است که در این خصوص با شرکت بورس کالا مکاتبه شود.

نفت کوره به لحاظ اشباع شدن کمتر تولید شود و عرضه آن از طریق بورس انجام گیرد.

هم اکنون ناهنجاری هایی در بازار قیر به چشم می خورد. بهتر بود می توانستیم مرجع قیمت گذاری یک محصول مانند قیر در منطقه باشیم چرا که برخی از کشورها در قیمت گذاری منطقه تأثیر گذار هستند.

برخی از شرکت هایی که در زمینه صادرات قیر فعالیت دارند، نسبت به اینکه قیمت های متفاوتی اعلام می شود، دلنگران هستند اما به فکر کیفیت قیر نیستند.

موضوع قیمت گذاری انواع قیر صادراتی برای ماه ژوئن مطرح و در این رابطه مقرر گردید ۱۰ دلار به قیمت های قبلی اضافه شود.

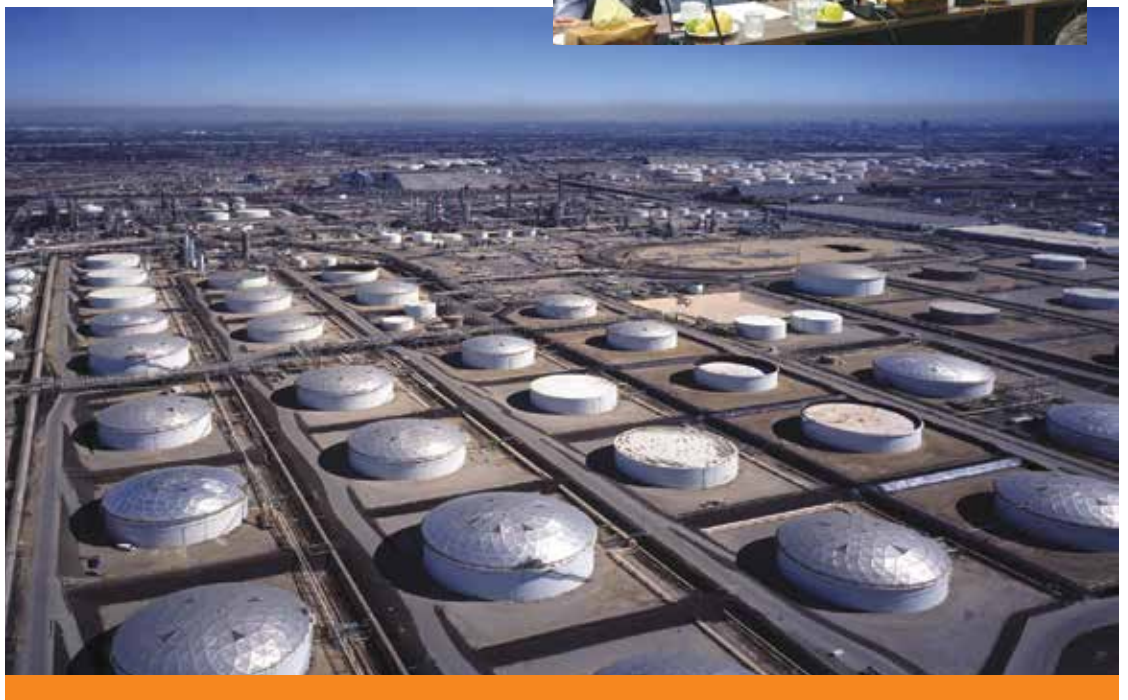
گزارش دنیای انرژی از اولین جلسه کمیسیون پتروشیمی. شیمیایی و گاز در سال ۹۴

اخبار کمیسیون

جلسه کمیته سران قوای سه گانه نظام موضوع ماده ۷۶ قانون برنامه پنجم توسعه در تاریخ ۲۱ اردیبهشت با حضور نمایندگان دستگاه‌های ذیربط و این اتحادیه در اتاق بازرگانی ایران برگزار گردید. طی این جلسه مراتب اعتراض اتحادیه در مورد نحوه اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده و مشکلات مربوط به نحوه استرداد آن مورد بحث و بررسی قرار گرفت و چند راه حل برای رفع مشکل پیشنهاد گردید که عبارتند از:

- صندوق ضمانت صادرات پکیجی را به منظور سپردن ضمانت‌های لازم برای صادر کنندگان جهت ارائه به سازمان امور مالیاتی با حداقل نرخ تهیه نماید.
- با توجه به اینکه بر اساس ضوابط خریداران نمی‌توانند چک به سازمان امور مالیاتی ارائه نمایند، پیشنهاد گردید تا صادر کنندگان به جای وجه نقد چک مدت‌دار ۶ ماهه به فروشندگان کالا تحویل نمایند و طی این مدت چنانچه بتوانند اظهارنامه‌های صادراتی خود را ارائه نمایند، چک به آنها مسترد شود و در غیر این صورت چک از طریق فروشندگان جهت اقدامات مقتضی به سازمان امور مالیاتی تحویل شود.
- تنخواهی در اختیار گمرک قرار گیرد تا به هنگام ارائه اظهارنامه صادراتی وجه پرداختی از بابت مالیات بر ارزش افزوده از طریق این صندوق پرداخت شود...

اولین جلسه کمیسیون پتروشیمی، شیمیایی و گاز سال ۹۴ روز سه‌شنبه ۲۹ اردیبهشت با حضور آقایان: اسپندیاری (دبیر کل)، محدث (پتروشیمی لاله)، دشتی زاده (صنایع شیمیایی سینا)، باقریان (پتروپالایش مهان)، کوثری (پتروشیمی مارون)، مقدم (گروه شیمیایی کمال تام کیمیا)، خراسانی (زنیط)، شهریاری (گوهر صفا کرکس)، پتروآذر آسیا، اکسین دنا، ابوترابی (حلال گستر ادیب)، پارسا فن آوری ادیب، پارسا ادیب پویا، شیخ (پر سال)، پورنایب زاده (پارس کیمیا گران اصفهان)، پتروستاره (صبا)، و خانم بازرگان نیا (سداد ایران) در محل دبیرخانه اتحادیه برگزار شد.

موضوع بحث

وبررسی پیرامون مشکلات صادراتی اعضا

■ پتروشیمی چین در حال رشد است. شاید تا دو سال آینده آن کشور در این زمینه خود کفا شود و نیازی به واردات از ایران نداشته باشد.

■ در خصوص موضوع مربوط به پتروشیمی چین تقاضا گردید تا موضوع کتباً به اتحادیه اعلام گردد تا به واحدهای پتروشیمی منعکس شود.

■ اتحادیه دو نوع عضو دارد ۱- بازرگانی ۲- شرکت‌های تولیدی. درخواست این است که اتحادیه نسبت به واحدهای تولیدی نظر داشته باشد. بازرگانان مشکلات تولیدی را ندارند.

■ بازرگانان مهم هستند. شرکت‌های بازرگانی نقدینگی مورد نیاز واحدهای تولیدی را تأمین می‌کنند و واحدهای تولیدی از آنها حمایت می‌کنند. بیشترین توجه به واحدهای تولیدی و حمایت از آنهاست. در جلساتی که با مسئولین ارگان‌ها برگزار می‌شود از آنها حمایت می‌گردد زیرا باید تولید انجام پذیرد تا صادرات صورت پذیرد.

■ اعتقاد بر این است که دولت باید ناظر باشد نه کارفرما زیرا وقتی کارفرما باشد حالت نظارتی کم‌رنگ می‌شود. ساختار بسیاری از واحدها برای تأمین خوراک واحدهای دیگر است. یعنی برخی واحدها وظیفه تولید خوراک برای واحدهای دیگر را دارند. بخش تولیدی و بازرگانی در کنار هم مهم جلوه می‌کنند ولی بیشتر مذاکرات با شرکت پخش و وزارت نفت بر روی بخش‌های تولیدی متمرکز شده است.

■ پیشنهاد گردید تا چشم‌انداز مسائل بعد از رفع تحریم‌ها طی سمیناری مورد بحث و بررسی قرار گیرد.

■ باید در مورد مشکلات مربوط به صنایع با ارگان‌های سطح بالا مانند نهاد ریاست جمهوری مکاتبه بعمل آید. در این رابطه پاسخ داده شد این سیاست‌گذاری در حد هیأت مدیره است و درخواست بعمل آمد تا نظرات در این مورد کتباً به اتحادیه اعلام گردد تا در هیأت مدیره مطرح و در مورد آن تصمیم‌گیری بعمل آید.

■ دبیرخانه صورت‌جلسه‌ها را بررسی و مشخص نماید کدام یک از موضوعات مطرحه در جلسات انجام گرفته و یا انجام نگرفته است. در پاسخ عنوان گردید یکی از مشکلات دبیرخانه این است که در مکاتباتی که اعضاء با اتحادیه انجام می‌دهند اغلب مستندات ذکر نمی‌شود و هنگام مکاتبه با ارگان‌های ذیربط به علت نداشتن مستندات و مدارک لازم قابل پیگیری نمی‌باشد. از حاضرین درخواست بعمل آمد تا مکاتبات خود را به‌طور مستند و با مدارک لازم انجام دهند تا قابل پیگیری باشد.

■ اغلب واحدهای تولیدی به علت کمبود ماده اولیه به حالت تعطیلی درآمده‌اند. اصلی‌ترین مشکل صادرکنندگان پتروشیمی مسأله تأمین خوراک است. بورس از عرضه خوراک به‌طور منظم خودداری می‌کند.

■ انتهای بحث به قیمت ختم می‌شود برای بحث در این مورد لازم است گزارش تحلیلی ارائه شود و در مورد قیمت‌گذاری مهندسی معکوس انجام گیرد.

■ طبق بخشنامه‌ای که ستاد در مورد استانداردسازی مشتقات نفتی مبتنی بر خوداظهاری صادر نموده است، فرآورده‌های نفتی که وفق ماده ۱۲ دستورالعمل ستاد فرآیند استانداردسازی را طی نموده و دارای محصولات کدگذاری شده می‌باشند صرفاً در مواردی که اقدام به تولید محصولات میانی جدید (برش‌حد واسط) می‌نمایند موظف به استانداردسازی برای آن برش‌ها بوده و در خصوص محصولات جدید حاصل از بلندینگ نیازی به طی کردن سیر فرایند سازی نمی‌باشد و صادرات محموله‌های صادراتی شرکت‌های مذکور با فرمولاسیون بلندینگ جدید بر اساس انطباق آزمون محموله‌های مذکور با اظهار صاحب کالا انجام می‌پذیرد. عنوان گردید با افت شدید قیمت فوب نهایی از یک سو و بهای تمام‌شده بالا در تولید هیدروکربن‌ها از سوی دیگر، فعالیت واحدهای مذکور تحت شعاع قرار گرفته و با توجه به حجم بالای سرمایه‌گذاری در این صنعت از طرف بخش خصوصی و اشتغال ایجادشده بیم آن می‌رود که سرمایه‌دچار خسران شده و نیروهای شاغل در این واحدها بیکار شدند و پیشنهاد بعمل آمد تا در جهت رفع مشکل ضمن مکاتبه با وزارت نفت درخواست گردد تا واحدهای تولیدی هیدروکربن‌ها و تینر جهت خرید حلال‌های ۴۰،۴۱ و ۴۲ ویژه و... از پرداخت عوارض نوسازی خطوط لوله معاف گردند.

■ از حاضرین درخواست بعمل آمده تا شرح مشکلات خود در ارتباط با خوراک، ارزش افزوده و ۵٪ عوارض نوسازی خطوط لوله را به‌طور مشروح و مکتوب به اتحادیه ارسال نمایند تا مورد پیگیری قرار گیرد.

■ طبق اطلاع‌واصله اتاق بازرگانی ایران به تشکلهای کمک بلاعوض می‌کند. این سؤال مطرح است که آیا اتحادیه هم می‌تواند از این کمک‌ها استفاده نماید یا خیر؟

گزارش اقتصادی دنیای انرژی از عملکرد اتحادیه صادرکنندگان خراورده های نفت، گاز و پتروشیمی ایران پیش از ارائه به مجمع سال ۹۴

فعالیت‌های اتحادیه عمدتاً در چارچوب اساسنامه و در راستای پیشبرد اهداف آن و در جهت ساماندهی صادرات کلیه امور مربوط به تولید، صادرات، واردات، ترانزیت، سواپ و بنکرینگ، فراهم نمودن خدمات و تسهیلات رفاهی برای اعضای بررسی و رفع مشکلات صنفی، ارائه نظرات کارشناسی و تخصصی برای اصلاح رویه‌ها، دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها و روش‌های اجرایی برای تسهیل صادرات فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی، عملیات سواپ، ترانزیت و بنکرینگ، برگزاری همایش سالانه صادرکنندگان نفت، گاز و پتروشیمی ایران، حضور در نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز و پتروشیمی ایران و نمایشگاه‌های بین‌المللی در خارج از کشور مرتبط با فعالیت‌های اتحادیه، انجام گرفته است که شرح مختصر آن به‌قرار ذیل اعلام می‌گردد.

اهم فعالیت‌های برون‌سازمانی در جهت توانمندسازی اعضای اتحادیه

■ تعامل با وزارت نفت

اعزام نماینده به جلسات کارشناسی که در وزارت نفت به‌منظور بررسی مسائل مربوط به صادرات فرآورده‌ها، ترانزیت و سواپ و بنکرینگ تشکیل می‌گردد. همچنین تشکیل جلسات مشترک با معاونت محترم برنامه‌ریزی و نظارت بر منابع هیدروکربوری وزارت نفت به‌منظور بحث و بررسی پیرامون مشکلات صنفی اعضای و تأمین خوراک آنها و عرضه کالا در بورس انجام گرفته است.

■ تعامل با سازمان توسعه تجارت ایران

حضور در جلسات کارشناسی سازمان توسعه تجارت ایران از جمله جلسات مربوط به انتخاب صادرکنندگان نمونه برگزاری نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز و پتروشیمی ایران و شرکت در جلسات شورای مشورتی سازمان انجام می‌گیرد.

■ تعامل با ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز

برگزاری جلسات مرتب هر پانزده روز یک‌بار با مدیرکل محترم دفتر مبارزه با قاچاق فرآورده‌های نفتی و نظارت بر حمل و نقل ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز که به‌منظور بررسی مسائل مشترک و رفع مشکلات صادراتی اعضای انجام می‌گیرد.

همچنین در اثر تعامل با ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز صادرات روغن سوخت تقطیری وارد مرحله جدیدی از ساماندهی شده و با تشکیل کارگروه منتخب کمیسیون فرآورده‌های روغنی و بازدیدهایی که از طریق نمایندگان این کارگروه از واحدهای تولیدی تصفیه دوم و متعاقباً بازدید توسط کارگروه‌های استانی از واحد تولیدی بنا به درخواست این اتحادیه انجام می‌گیرد، صادرات این محصول به مرز ساماندهی نزدیک شده است.

به دنبال مشکلات پیش آمده برای صادرکنندگان ناشی از توقف کامیون‌های حامل محموله‌های صادراتی فرآورده‌های نفتی در مسیر راه توسط پاسگاه‌های نیروی انتظامی و پیگیری‌های بعمل آمده، ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز شیوه‌نامه فرایند بازرسی و توقیف نفت‌کش‌های حامل سوخت مظنون به قاچاق را صادر نمود که بر اساس این شیوه‌نامه توقف کامیون‌های حامل محموله‌های صادراتی فرآورده‌های نفتی ضابطه‌مند گردیده و از توقف بی‌مورد آنها جلوگیری بعمل می‌آید. به دنبال تعامل ایجادشده اقداماتی به‌منظور اجرای

طرح جمع‌آوری روغن کارکرده با همکاری انجمن صنایع بازیافت شروع شده است و ستاد نظارت بر حسن اجرای مورد مذکور را به اتحادیه محول نموده است.

■ تعامل با سازمان ملی استاندارد

همکاری لازم با سازمان ملی استاندارد در مورد تدوین استاندارد فرآورده‌های نفتی ضمن اعزام کارشناس به جلسات مربوطه انجام گرفته است.

■ تعامل با شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران

برگزاری جلسات مشترک با مدیران ارشد شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران به‌منظور گسترش همکاری‌های فی‌مابین برای صادرات فرآورده‌های نفتی انجام گرفته است.

■ تعامل با گمرک جمهوری اسلامی ایران

جلسات مشترک با مدیرکل دفتر صادرات گمرک جمهوری اسلامی ایران به‌منظور بررسی و رفع مشکلات گمرکی اعضای از جمله مشکلات مربوط به صادرات گریس در بسته بندی مظروف با داشتن علامت استاندارد ملی صورت گرفته است.

■ تعامل با بانک‌ها

در راستای فراهم نمودن تسهیلات بانکی برای اعضای این اتحادیه با بانک‌های ملت، تجارت و گردشگری تفاهم‌نامه همکاری امضاء نموده است. بر اساس مفاد مندرج در این تفاهم‌نامه اعضای می‌توانند خدمات و تسهیلات بانک‌های مذکور در چهارچوب قرارداد تنظیمی بهره‌گیری نمایند. همچنین بنا به درخواست بانک‌های توسعه صادرات ایران و پارسیان، اقداماتی برای عقد تفاهم‌نامه با بانک‌های مذکور در حال انجام می‌باشد.

■ تعامل با نهاد ریاست جمهوری

به دنبال مشکلات پیش آمده برای صادرکنندگان فرآورده‌های روغنی ناشی از اضافه شدن انواع روغن موتور به فهرست کالاهای نفتی که موجب خارج شدن صادرات این محصول از شمول معافیت مالیاتی شده بود و پیگیری‌های فراوان بعمل آمده و مکاتبات متعدد انجام گرفته با مقامات عالی‌رتبه دولتی از جمله نهاد محترم ریاست جمهوری نهایتاً انواع روغن موتور و صنعتی بر اساس مصوبه شورای اقتصاد از فهرست کالاهای نفتی خارج گردیده و صادرات این محصول از پرداخت مالیات معاف شده است. مضافاً اینکه طی بخشنامه سازمان امور مالیاتی در مورد احتساب روغن دنده، روغن هیدرولیک و روغن پایه به‌عنوان کالاهای غیرنفتی تأکید شده است.

اهم فعالیت‌های مرتبط با ارتقای جایگاه اتحادیه

■ برگزاری سمینار معرفی فرصت‌های تجاری کشورهای هند و چین با حضور بیش از ۴۰ نفر از مدیران بازاریابی شرکت‌های عضو و تبیین موضوعات فوق‌توسط مدیران شرکت‌های عضو که در بازارهای هند و چین فعالیت دارند

■ برگزاری و گرامیداشت روز روابط عمومی و دعوت از مدیران روابط عمومی شرکت‌های عضو و اهداء تندیس به ایشان در قالب یک سمینار با حضور ۴۷ نفر

■ تلاش و برنامه‌ریزی جهت معرفی اتحادیه به دو منطقه ویژه اقتصادی پارس جنوبی (عسلویه) و ماهشهر جهت عضویت در اتحادیه و بازدید از عسلویه و مجتمع‌های واقع در آن

■ خرید ملک جدید و بازسازی و تجهیز آن و انتقال روابط عمومی به ساختمان جدید

■ برگزاری دوره آموزشی عمومی نحوه استفاده از انواع خاموش‌کننده و اطفاء حریق برای اعضاء

■ برگزاری دوره آموزشی عمومی بیمه عمر و سرمایه برای اعضاء

■ فراهم نمودن امکان ارائه خدمات و مشاوره در زمینه‌های حقوقی، سرمایه‌گذاری، ضمانت‌نامه‌ها، اعتبارات اسنادی و ثبت برند توسط یک موسسه خبره

■ برگزاری نهمین همایش سالانه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران

■ پیگیری جهت تمدید پروانه فعالیت دفتر نشریه اتحادیه تحت عنوان دنیای انرژی و انتشار این نشریه به زبان‌های فارسی و انگلیسی

■ تداوم یافتن برنامه ملاقات با مدیران ارشد سازمان‌های متعامل

■ ارتقاء و به‌روزرسانی سایت اتحادیه ضمن عقد قرارداد با پیمانکار، درج آخرین اخبار و اطلاعات مربوط به حوزه نفت، گاز و پتروشیمی در سایت

■ چاپ، انتشار و توزیع سررسید اتحادیه با مشارکت ۲۰ شرکت متقاضی

■ حضور در بیستمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز و پتروشیمی ایران

■ حضور در بیستمین نمایشگاه بین‌المللی عرب پلاست با حضور ۷ شرکت عضو اتحادیه در قالب پائوین جمهوری اسلامی ایران در فضایی به متراژ ۴۵۰ مترمربع

■ حضور در نمایشگاه بین‌المللی پتروشیمی هند با حضور ۸ شرکت عضو اتحادیه و همراهی ۲۷ نفر بازدیدکننده تحت مدیریت اتحادیه در قالب پائوین جمهوری اسلامی ایران

■ تمدید قرارداد بیمه تکمیلی با شرکت بیمه البرز

■ تشکیل کارگروه‌های مختلف از جمله همایش اتحادیه، نشریه اتحادیه، ساماندهی صادرات روغن سوخت تقطیری

اهم‌برنامه‌های اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران

- ارتقای بهره‌گیری از ظرفیت‌های بورس شامل تعامل بیشتر با شرکت بورس کالای ایران و طرح مسائل مشترک
- تشویق اعضاء به ایجاد کنسرسیوم برای تقویت سرمایه‌گذاری در صنایع مرتبط با حوزه‌های پایین‌دستی نفت و گاز و پتروشیمی
- ارتقاء ارتباط با مجلس شورای اسلامی؛
- جلب حمایت کمیسیون انرژی مجلس در موضوعات مربوط به اصل ۴۴ و واگذاری‌ها و مساعدت با اعضای اتحادیه
- پیگیری در مورد تشکیل کمیسیون صادرات
- ارائه نظرات و پیشنهادات لازم در جهت اصلاح قوانین مربوطه به حوزه نفت، گاز و پتروشیمی از جمله اصل ۴۴، مالیات، تسهیل فرآورده‌های نفتی و نحوه خصوصی‌سازی
- اجرای طرح‌های تبلیغاتی و بازاریابی در بازارهای هدف
- در راستای پیشبرد اهداف تبلیغاتی و بازاریابی اتحادیه در نظر دارد تا نسبت به اجرای موارد ذیل اقدام نماید:
- برگزاری دهمین همایش سالانه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران
- شرکت در نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز و پتروشیمی ایران
- حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی مرتبط با حوزه نفت، گاز و پتروشیمی
- تقویت امور بین‌المللی و تنظیم تفاهم‌نامه‌های همکاری
- انجام مصاحبه‌های رادیویی و تلویزیونی به منظور انعکاس

- درخواست‌ها و نیازهای اتحادیه و پیگیری رفع مشکلات صنفی
- تعامل با خبرنگاران و خبرگزاری به منظور درج مشکلات اعضاء در رسانه‌ها
- پیگیری پذیرش اعضاء جدید
- برگزاری دوره‌های آموزشی در اتحادیه
- ارتقاء سایت اتحادیه و انتشار مرتب نشریه اتحادیه تحت عنوان دنیای انرژی به دوزبان فارسی و انگلیسی
- برنامه‌ریزی به منظور طراحی و استقرار سیستم مدیریت کیفیت در اتحادیه

ملاقات با مسئولین و مدیران ارشد سازمان‌های متعامل و حضور در جلسات عمومی

ایران جهت طرح مسائل مشترک و توسعه صادرات فرآورده‌های نفتی

■ برگزاری جلسات متعدد با معاونت محترم برنامه‌ریزی و نظارت بر منابع هیدروکربوری وزارت نفت جهت طرح مسائل مربوط به صادرات فرآورده‌های نفتی

■ برگزاری جلسه مشترک با شرکت بورس انرژی جهت طرح مسائل مربوط به تأمین ماده اولیه واحدهای تولیدی از طریق بورس

■ تشکیل جلسات مشترک با انجمن پالایشگاه‌های روغن‌سازی ایران به منظور بحث و بررسی پیرامون مشکلات مربوط به عرضه اسلاک واکس به پارافین‌سازها و قیمت‌گذاری این محصول

■ برگزاری جلسات مشترک با اتاق بازرگانی ایران و شرکت در سمینارهای مختلفی از جمله حمایت قضایی از فعالان اقتصادی جایگاه بخش خصوصی از منظر اسلام و کمیته سران قوای سه‌گانه نظام موضوع ماده ۷۶ قانون برنامه پنجم توسعه به منظور بررسی اعتراض اتحادیه نسبت به نحوه پرداخت و استرداد مالیات بر ارزش افزوده

■ تشکیل جلسه مشترک با مدیرعامل محترم بانک گردشگری به منظور بحث و تبادل نظر پیرامون بهره‌گیری اعضای از تسهیلات بانکی

■ برگزاری جلسات مشترک با رئیس محترم ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز و معاونت محترم برنامه‌ریزی، نظارت و هماهنگی اقتصادی ستاد به منظور معارفه و طرح مسائل مشترک فی‌مابین اتحادیه و ستاد

■ بازدید از منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس در عسلویه و مجتمع‌های پتروشیمی

■ شرکت در جلسه مشترک با مدیرکل ارزیابی کیفیت کالاهای صادراتی و وارداتی سازمان ملی استاندارد به منظور انعکاس مشکلات مربوط با استاندارد

■ حضور نماینده اتحادیه در جلسات هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران به منظور بحث و تبادل نظر پیرامون مسائل مشترک تشکیل‌های عضو اتاق به‌طور مرتب ماهیانه

■ شرکت در جلسات کارشناسی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران به منظور بحث و بررسی پیرامون مشکلات صادراتی در حوزه نفت، گاز و پتروشیمی، امکان بهره‌گیری بخش خصوصی از امکانات وزارت نفت (صادرات نفت خام، سوپ، بنکرینگ و ترانزیت)

با توجه به اثرات مطلوب و مفید حاصل از افزایش ارتباطات با شخصیت‌ها، مدیران ارشد و مسئولین سازمان‌های ذیربط دولتی در پیشبرد برنامه‌ها و امور جاری اتحادیه و رفع مشکلات حرفه‌ای و صنفی اعضا و توسعه صادرات، برنامه‌ریزی لازم به منظور تداوم یافتن برنامه ملاقات‌ها و همچنین تعامل بیشتر با سازمان‌ها و ارگان‌های دولتی و خصوصی انجام گرفته است. اعضای هیات مدیره و دبیر کل اتحادیه بر اساس برنامه‌ریزی بعمل آمده در جلسات و کنفرانس‌های مختلف و متعددی حضور یافته‌اند که اهم آنها به قرار ذیل اعلام می‌گردد:

■ ملاقات با قائم مقام محترم وزیر صنعت، معدن و تجارت در امور تجارت و معاون توسعه بازرگانی داخلی به منظور بحث و بررسی پیرامون مشکلات صنفی اعضا

■ برگزاری جلسات مشترک با ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز به منظور بحث و بررسی مشکلات صادرات اعضا از جمله صادرات روغن سوخت تقطیری

■ تشکیل جلسه مشترک با سازمان ملی استاندارد ایران جهت تعیین ماهیت محموله‌های نفتی صادراتی با عناوین انواع تینر و تعیین استاندارد برای فرآورده‌های نفتی

■ برگزاری جلسات مشترک با گمرک جمهوری اسلامی ایران به منظور بحث و بررسی مشکلات گمرکی اعضا

■ برگزاری جلسات مشترک با مسئولین بانک‌ها از جمله رفاه، سامان، پاسارگاد، تجارت، گردشگری، مسکن و پارسیان به منظور بحث و بررسی پیرامون امکان فراهم شدن تسهیلات بانکی برای اعضا

■ برگزاری جلسات مشترک با سازمان توسعه تجارت ایران به منظور بحث و بررسی پیرامون مشکلات صنفی از جمله مشکلات مربوط به استرداد ۸٪ مالیات ارزش افزوده، تعیین اهداف کمی صادراتی، انتخاب صادرکنندگان نمونه و غیره

■ برگزاری جلسه مشترک با سازمان بورس و اوراق بهادار جهت طرح مسائل مشترک

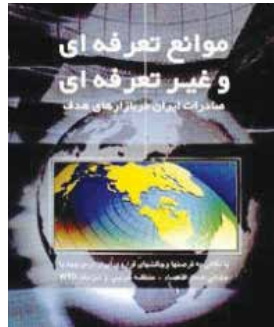
■ حضور در جلسات مشترک با امور بین‌الملل وزارت نفت و دستگاه‌های ذیربط به منظور تأسیس پالایشگاه در اندونزی

■ برگزاری جلسات مشترک با شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی

معرفی کتاب

بررسی موانع تعرفه‌ای و غیر تعرفه‌ای صادرات ایران در بازارهای هدف

برای توفیق در امر توسعه صادرات، علاوه بر شناسایی استعدادها و توانمندیهای تولیدی، آگاهی از مزایای نسبی و شناسایی بازارهای هدف صادراتی، قطعاً مطالعه و شناسایی موانع و محدودیتهای تجاری در بازارهای هدف و اشراف به تغییر و تحولاتی که در نتیجه پدیده‌ها و فرایندهای جاری در اقتصاد و تجارت جهانی در حال وقوع و یا قابل انتظار است، از ضروریات حیاتی برخوردار می‌باشد.

مطالب این کتاب در هفت فصل تدوین شده است. در فصل نخست پس از مقدمه مختصری درباره اهمیت نظریه‌های تجارت بین‌الملل، نظریه‌های مطرح در باب «آزادسازی تجاری» و «حمایت گرای و موانع تجاری» به طبع رسیده، همچنین «موانع تعرفه‌ای» و «غیر تعرفه‌ای» از حیث دامنه شمول، ابعاد اثر گذاری و پیامدها بررسی شده‌اند. در فصل دوم طرح روند تحولات ساختار مزیت‌های نسبی صادرات کشور بررسی شده و در فصل سوم بر اساس اصول و مبانی نظری تجارت و بازاریابی بین‌المللی الگوی تجارت خارجی در سه دوره ۱۳۶۰، ۱۳۷۰، ۱۳۷۹ مقایسه و ارزیابی می‌شود. در فصل چهارم موانع تعرفه‌ای و غیر تعرفه‌ای صادرات مزیت‌دار کشور در بازاریابی هدف بررسی شده و در فصل پنجم چالش‌های فراروی ایران در مواجهه دو فرآیند آزاد سازی تجاری و منطقه گرایی تحلیل می‌شود. در فصل ششم نیز با توجه به افق آتی و پویایی ساختار تجارت جهانی، وضعیت تجارت خارجی ایران در چارچوب این تحولات تبیین و پیامدهای احتمالی عضویت در WTO بر بخش‌های مختلف اقتصادی و تجاری بیان می‌شود. فصل پایانی مشتمل بر جمع‌بندی مطالب فصل‌های قبل و توصیه‌های سیاسی - کاربردی لازم برای دستیابی به اهداف جهش صادرات توسعه صنعتی و توسعه اقتصادی کشور است.

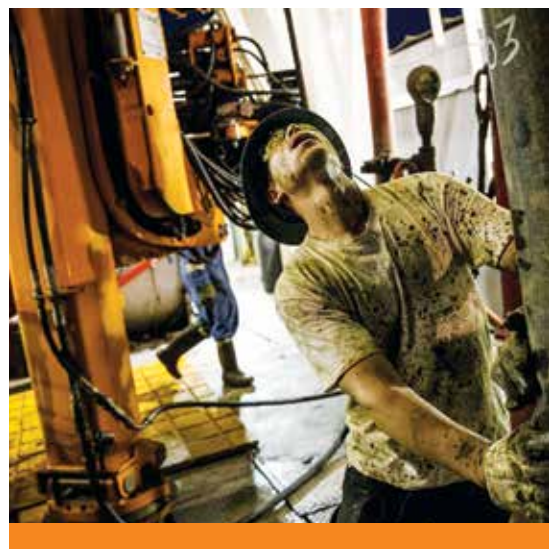

نقش نفت و گاز در سیاست خارجی فدراسیون روسیه

بررسی وضعیت انرژی، مطالعه ساختار سیاست خارجی و تحلیل نقش نفت و گاز در سیاست خارجی روسیه از جمله مباحث اصلی این کتاب است. در مقدمه کتاب به قلم دکتر جهانگیر کریمی عضو هیئت علمی دانشگاه تهران در باب اهمیت این کتاب آمده است که: در نبود منابع کافی به زبان فارسی در این رابطه، این کتاب گام مهمی برای ترویج ادبیات این حوزه و تفکر و تعمق بیشتر در آن به پیش می‌نهد.

در این کتاب نخست از منظری سیاسی، فرهنگی، جغرافیایی، اقتصادی و زیست‌محیطی با کشور فدراسیون روسیه آشنایی می‌شویم و پس از آن وضعیت انرژی و ذخایر بالای نفت و گاز در این کشور مورد بحث و بررسی قرار گرفته می‌شود. پس از آن به نقش نفت و گاز در تدوین سیاست خارجی فدراسیون روسیه، سیاست فشار این کشور بر برخی از کشورهای اروپایی، و اوضاع این کشور به عنوان یک ابر قدرت در حوزه انرژی در معادلات سیاسی امروز جهان پرداخته می‌شود.

نگارنده در ادوار مختلف سیاسی و تغییر حکومت‌ها در روسیه فدراتیو در زمان استیلای کمونیست‌ها و پس از فروپاشی شوروی سابق به تبیین نقش تأثیر گذار انرژی در سیاست خارجی این کشور اشاره کرده و موضع برتر روسیه در این زمینه را در جهان مورد ارزیابی قرار داده است. این کتاب دارای ۵ فصل، نتیجه‌گیری، کتابنامه فارسی و انگلیسی و نمایه است.

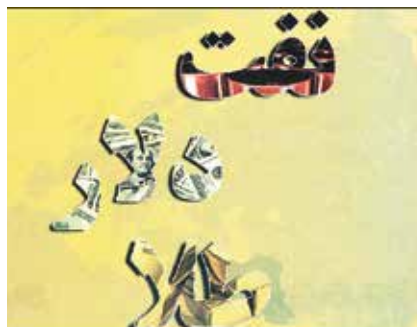
مدیریت ریسک

ترفندهای حرفه‌ای برای مدیران پروژه

کتاب «مدیریت ریسک؛ ترفندهای حرفه‌ای برای مدیران پروژه» توسط یکی از خبرگان مدیریت ریسک دنیا و پس از سال‌ها مطالعه و کار با هزاران مدیر پروژه از سراسر جهان نگاشته شده تا خلاء قابل ملاحظه موجود در دانش مدیریت ریسک را پوشش دهد.

دو فصل اول این کتاب، مباحث بنیادین مدیریت ریسک، موضوع‌های پیشرفته و یک سری ترفندهای حرفه‌ای برای مدیران پروژه ارائه می‌کند. در فصل‌های سوم تا هشتم این کتاب، فرآیندهای مدیریت ریسک بر اساس پیکره‌ی دانش مدیریت پروژه (PMBOK) معرفی و بررسی شده‌اند. این فصول به «برنامه‌ریزی مدیریت ریسک»، «شناسایی ریسک‌ها»، «تحلیل کیفی ریسک»، «تحلیل کمی ریسک»، «برنامه‌ریزی واکنش به ریسک» و «نظارت و کنترل ریسک» می‌پردازند. در فصل نهم این کتاب نگاهی به مقوله‌ی حاکمیت ریسک، رویه‌ها، دستورالعمل‌ها و خط‌مشی‌های مورد استفاده در مدیریت ریسک انداخته شده و در بخش پایانی نیز آزمونی مشابه آزمون ارائه‌ی گواهی‌نامه‌ی حرفه‌ای مدیریت ریسک (RMP)، طراحی شده است تا میزان پیشرفت دانش خواننده در حوزه‌ی مدیریت ریسک مورد بررسی قرار گیرد. لذا کتاب حاضر نه تنها یکی از منابع اصلی گواهی‌نامه‌ی حرفه‌ای مدیریت ریسک (RMP) می‌باشد، بلکه یک راهنمای عملی برای پیاده‌سازی مدیریت ریسک در پروژه‌ها محسوب می‌شود.

مرکز تحقیقات و توسعه‌ی مدیریت پروژه‌ی شرکت مدیریت توسعه‌ی صنایع پتروشیمی، کتاب «مدیریت ریسک؛ ترفندهای حرفه‌ای برای مدیران پروژه»، نوشته‌ی ریتا مالک‌هی را با همکاری انتشارات مهربان به تبع رسانده است. این کتاب با ترجمه‌ی دکتر احمد جعفر نژاد عضو هیأت علمی و استاد دانشکده‌ی مدیریت دانشگاه تهران، دکتر علی بیاتی و سید حسین اصولی ترجمه شده و برای نوبت اول در پاییز ۹۳ در ۴۱۶ صفحه با شمارگان ۱۰۰۰ نسخه و بهای ۲۵۵۰۰۰ ریال منتشر شده است.

کتاب نفت، دلار و طلا

کتاب نفت، دلار و طلا؛ بررسی تأثیرات متقابل و تحلیل اقتصاد سیاسی توسط علی بهشتی دهکردی، عضو هیأت علمی دانشگاه شاهد تدوین و تالیف و از سوی موسسه مطالعات انرژی منتشر شده است. در مقدمه کتاب آمده است که نفت، بدون اغراق دو دهه اخیر، دربرگیرنده عمیق‌ترین مناقشه‌ها و ظهور چالش‌ها در عرصه اقتصاد سیاسی بین‌الملل بوده است و تحولات آن تحرک و جابجایی زیادی در منافع و هزینه‌های بین کشورهای مختلف را در پی داشته است. نفت، در حال حاضر با وجود تمام تلاش‌های انجام شده در این چند مدت اخیر برای تعدیل مصرف آن و گسترش تعریف و تعیین جایگزین‌هایی برای آن کماکان مهم‌ترین عنصر در پیشبرد فعالیت‌های اقتصادی از رهگذر صنعت حمل و نقل را دارا بوده و تحولات قیمتی آن در لایه‌های متفاوت هزینه‌های تمام شده کالا و خدمات تأثیر گذار است. چگونگی تعیین قیمت بهینه آن نیز از دیدگاه تولید کنندگان و مصرف کنندگان کاملاً متفاوت و متمایز بوده و محلی از چالش‌های اقتصادی است. بر این اساس، این کتاب در پنج فصل مجزا به واکاوی جنبه‌های متفاوت کارکرد بازارها، هر یک از سه متغیر عمده دلار، نفت و طلا را بطور جداگانه بررسی کرده است. فصل اول این کتاب به بررسی تفصیلی از عوامل موثر بر هر یک از متغیرها (دلار، نفت و طلا) با تمرکز بر بازارهای جداگانه‌ی هر یک صورت گرفته است تا عوامل کلیدی تعیین کننده هر کدام، جدای از تأثیر گذاری زنجیره‌ای ارتباطی آنها مشخص شود. در فصل دوم این کتاب روابط دلار و نفت با توجه به دوره‌های زمانی متفاوت تحولات ارزش دلار، بحرانی‌های دلاری و تحولات قیمتها مورد توجه قرار گرفته است. فصل سوم این کتاب روابط دلار و طلا با توجه به سابقه تاریخی روابط دو متغیر و نقش مشترک پولی آن تبیین شده و توجه خاصی به دیدگاه‌ها و واکنش‌های پولی جدید توسط برخی از کشورها در راستای بازآرایی و احیای سیستم‌های پولی - کالایی جدیدی و طلا به عمل آمده است.

فصل چهارم به تشریح روابط طلا و نفت اختصاص یافته است. مبحثی که در حال حاضر از جمله جذابترین مقوله‌های اقتصادی و مالی مورد توجه سرمایه‌گذاران خصوصی و دولتی به شمار می‌رود و تحرکات و نوسانات متقابل آنها بصورت دائم رصد می‌شود. فصل پنجم این کتاب نیز نتایج دستاوردهای مطالعاتی فصول گذشته را در یک چارچوب مدل اقتصادسنجی با استفاده از تکنیکهای رگرسیونی در قالب پرسش و فرضیه‌ها برآورد و صحت و سقم آنها را آزمون کرده است. بنابراین شیوه کاربردی فصل پنجم از سایر فصول کانلاً متمایز و به گونه‌ای مکمل دیگر فصول است. این کتاب ۲۳۷ صفحه‌ای از سوی موسسه مطالعات انرژی و به تعداد هزار نسخه منتشر شده است.

ENERGY WORLD

شرکت فراشیمی روز

ما مفتخریم که خود را به عنوان یکی از بزرگترین گروه های بازرگانی که در زمینه های مختلف تجاری و صنعتی در ایران فعالیت می نماید معرفی نماییم .

فعالیت ها و امکانات شرکت ما بشرح زیر می باشد :

۱. صادرات بیش از ۳۰/۰۰۰ تن قیر بصورت ماهانه
۲. صادرات روغن پایه / روغن
۳. بسته بندی و مظروف سازی ۲/۰۰۰ تن قیر بصورت روزانه
۴. ارسال زمینی و دریایی محموله از طریق کشتی های تحت مالکیت یا اجاره شده توسط ما به خاورمیانه تا هند و چین
۵. مخازن با ظرفیت ذخیره سازی ۱۶/۰۰۰ تن در بندرعباس و ۷/۰۰۰ تن در بوشهر
۶. تنها شرکت با کشتی های حمل و نقل دریائی بالک با وسایل گرم کننده تا ۱۴۰ درجه

هدف ما تأمین نظر مشتریان و پاسخگویی به نیاز آنها می باشد . شرکت فراشیمی روز به دنبال روابط طولانی مدت و پایدار با مشتریان خود می باشد.

WWW.FSR.CO.COM

Bitumen-Depot

Bitumen- Shipping

Bitumen- Drummed

Bitumen- Transporting

آدرس : تهران، بلوار آفریقا، ساختمان اداری الهیه، پلاک ۲۴۴، طبقه ۱۱، واحد ۱۱۰۴

فکس : ۲۶۲۱۲۹۸۹

تلفن : ۲۶۲۱۲۸۰۰

info@fsr-co.com

www.fsr-co.com